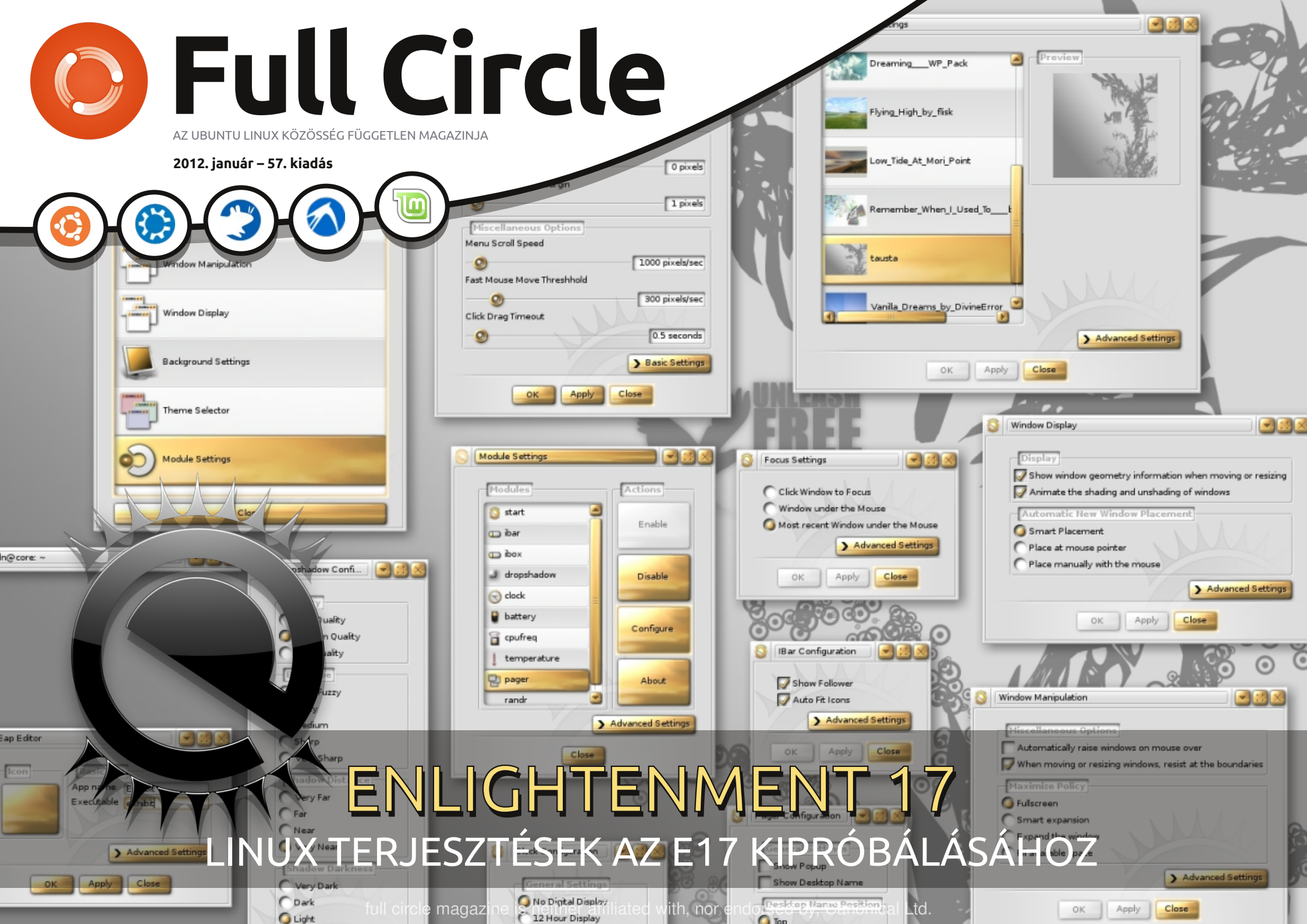

Full Circle

AZ UBUNTU LINUX KÖZÖSSÉG FÜGGETLEN MAGAZINJA

2012. január – 57. kiadás

ENLIGHTENMENT 17

LINUX TERJESZTÉSEK AZ E17 KIPRÓBÁLÁSÁHOZ

Hogyanok

Próbáld ki az Enlightenment-et 7

LibreOffice - 11. rész 11

Mentési stratégiák - 5. rész 12

Titkosított pendrive 14

Varnish Web Cache 16

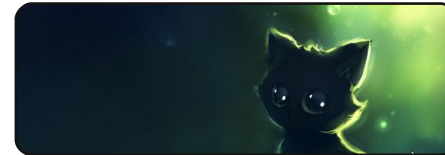

Full Circle

AZ UBUNTU LINUX KÖZÖSSÉG FÜGGETLEN MAGAZINJA

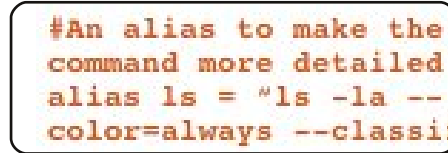

Linux hírek 4

Az én asztalom 53

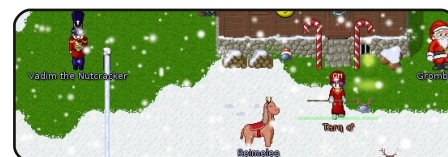
Rovatok

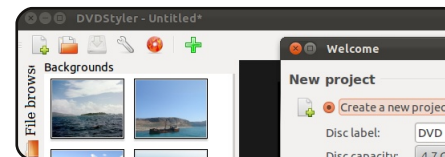
Parancsolj és Uralkodj 5

Játékok Ubuntu 49

Linux Labor 21

Kávé 43

Hölgyek és az Ubuntu 46

Közelebb a Windows-hoz 25

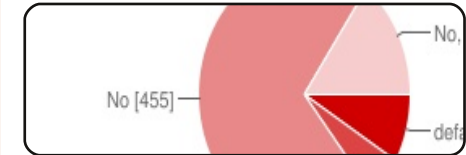
Vélemények

Az én történetem 27

Az én véleményem 28

Szerintem 29

Fókuszban 34

Levelek 39

Minden szöveg- és képanyag, amelyet a magazin tartalmaz, a Creative Commons Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported Licenc alatt kerül kiadásra. Ez annyit jelent, hogy átdolgozható, másolható, terjeszthető és továbbadható a következő feltételekkel: jelezned kell eme szándékodat a szerzőnek (legalább egy név, e-mail cím vagy url eléréssel), valamint fel kell tüntetni a magazin nevét ('full circle magazin') és az url-t, ami a www.fullcirclemagazine.org (úgy terjeszd a cikkeket, hogy ne sugalmazzák azt, hogy te készítetted őket, vagy a te munkád van benne). Ha módosítasz, vagy valamit átdolgozol benne, akkor a munkád eredményét ugyanilyen, hasonló vagy ezzel kompatibilis licenz alatt leszel köteles terjeszteni.

A Full Circle magazin teljesen független a Canonicaltól, az Ubuntu projektek támogatójától. A magazinban megjelenő vélemények és állásfoglalások a Canonical jóváhagyása nélkül jelennek meg.

Üdvözlünk a Full Circle magazin első 2012-es számában!

Boldog új évet! Remélem mindannyiőtoknak remekül teltek az ünnepek és készen álltok egy újabb Full Circle-re! Ebben a hónapban írunk az Enlightenment 17-ről (avagy E17) és azokról a disztrókról, amelyek használják, vagy használták ezt. Jóideje nem próbáltam, de nagy volt a csábítás, így feltelepítettem a Bodhi-t a laptopomra. Ó, és remélhetőleg Greg is visszatér a következő hónapban a Python sorozatával. Elégge elfoglalt mostanában. De ne féljete, hiszen a LibreOffice és a Backup sorozat folytatódik. Ebben a hónapban Alan a Dropbox-ra néz rá. A múlt hónapban megnéztük, hogyan kell perzisztens USB tárolót készíteni, most továbblépünk, és csinálunk titkosított USB tárolót. És, ha éppenséggel webszervert üzemeltetsz, érdemes lesz elolvasnod a Varnis webcache-ről szóló cikkünket.

Van egy csomó játék is, amit meg kell nézzünk, és egy kis cikk arról, hogyan futtassunk Mine-craftet. Vigyázat, a Full Circle magazin nem vállal felelősséget a valóságtól való azonnali elszakadásért, ami a Minecraft telepítése után megtörténik! Figyelmeztettelek benneteket! Ha kételkedsz, akkor hallgasd csak meg Alan Pope-ot a Minecraftot illetően a legutóbbi Full Circle podcast-ben.

Hallottátok, hogy a Canonical elindította az Ubuntu TV-t? Nekem úgy hangzik, mintha beépítették volna az XBMC/Boxee Ubuntu változatát egy TV-be. Nézd meg a Hírek oldalt a részletekért. Biztos vagyok benne, hogy el lesztek ragadtatva, úgy néz ki, mint a Unity.

Szeretném megköszönni mindenkinek, aki írt miután megemlítettem, hogy egész decemberben nem kaptam egy levelet sem. Elég annyi hozzá, hogy mostmár több hónapra elegendő levelem van! Köszönöm mindenkinek!

Minden jót!

Ronnie

ronnie@fullcirclemagazine.org

A magazin a következők segítségével készült:

Full Circle Podcast

Megjelenik minden második héten, mindig a friss Ubuntu hírekkel, véleményekkel, áttekintőkkel, interjúkkal és hallgatói visszajelzésekkel. A Side-Pod egy újdonság, egy extra (rendszerellen) rövid podcast, ami mellékága a fő podcastnek. Leginkább általános technikai és nem-Ubuntu cuccokkal foglalkozik, melyek nem illenek a fő podcastbe.

Műsorvezetők:

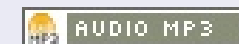
Robin Catling

Ed Hewitt

Dave Wilkins

<http://fullcirclemagazine.org>

Ubuntu TV

Írta: Robin Catling

A Canonical lerántotta a leplet az Ubuntu TV-ről, az Ubuntu márka legújabb termékéről. A sajtótájékoztatót egyidejűleg a Consumer Electronics Show (CES) szakkiállításán, a kiválasztott újságok (többek között a PCPro) címlapjain és az Ubuntu weboldalon keresztül is közvetítették.

<http://www.ubuntu.com/tv>

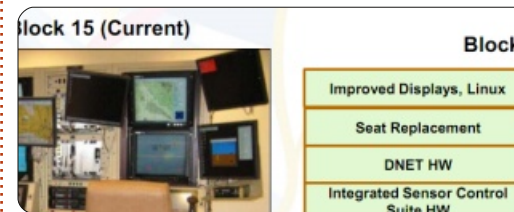
Ez az első nyilvános megjelenés Ubuntu TV-ként, amelynek az a célja Mark Shuttleworth ígérete szerint, hogy a PC-n kívül kiterjessze az Ubuntu nyílt forrású operációs rendszer elérhetőségét – Ubuntu kerül minden táblagépre, okostelefonra és TV-re. A Canonical abban a reményben mutatja be az első Ubuntu TV-t a Las Vegasban rendezett CES-en, hogy az első Ubuntu-alapú TV-t ez év végére eladja. So-

katmondó, hogy nem történt bejelentés partnerekről, vagy bármely márkanevű gyártóval kötött üzletről és a Canonical ügyvezető igazgatója, Jane Silber sem nevezett meg senkit az interjúk során.

A Google Google TV-be fektetett újabb erőfeszítései ellenére ez válasz lehet az Apple híreire, miszerint az Apple TV drámaian új generációját vonultatja fel. Ahogy a Canonical be akar ékelődni e két tektonikus lemez közé, amelyeknek még nincs sikerük – azon a bizalmon alapul, hogy a gyártók olyan támogatótól akarnak nyílt, semleges platformot, aki nem húz hasznot a saját márkájából az ő költségük rovására.

Habár a mozi streamelési szolgáltatásokat, valamint az élő televízióadásokat is támogatni fogják, nagyobb kérdés lesz a tartalom iránya. Időközben örülhetsz az Ubuntu TV felületének, amely, ahogy a podcaston megvitattuk, az a gyilkos alkalmazás lehet, amelynek a Unity-t szánták.

A Légierő távirányítású repülőgép vezérlői Linuxot kapnak

„Tavaly az USA katonai távirányítású repülőgépeinek vezérlőrendszerei Windowsos USB férgékkel fertőzöttek meg. Úgy tűnik, hogy most a vezérlőrendszereket linuxra költöztetik”, mondta Twitteren keresztül Mikko Hypponen, az F-Secure főkutatója.

A nyilvánvaló változtatás bizonyítékként képeket küldött egy 2009-ből származó repülőgép-vezérlőrendszerrel (a képeket redetileg a Légierő publikálta), amelynek Windowsos volt a grafikus felhasználói felülete. Összehasonlításként Hypponen küldött egy nem titkos diát (fent) egy 2010-es utasításból, amely a Linuxot a 2011-es frissítés részeként írja le.

Forrás: informationweek.com

EPUB / MOBI

Vége van mind epub, mind mobi formátumú **Full Circle** a letöltések oldalán. Ebben a pillanatban csak az **FCM#56** érhető el online, de reméljük, hogy a régebbi számok is hamarosan online lesznek. Ha bármilyen problémád van az epub/mobi fájlokkal/formátummal, dobj egy emailt Jens-nek: mobile@fullcirclemagazine.org

Hálás köszönet Jens-nek, Oppih-nak és a bétatesztelőknek a megvalósításukért.

Az FC Notifier frissítése

A **Full Circle Notifier** még mindig 1.0.2-es verziójú, de a PPA-t már frissítették Oneric-re. Az FCN egy aprócska alkalmazás, ami a tálcán foglal helyet és az aktuális számok/podcast-ek megjelenéséről tájékoztat, és be lehet állítani, hogy ezeket azonnal le is töltsd! **További információ az FCN Google-csoportnál:** <http://goo.gl/4Ob4>

Még a 37. számban írtam arról, hogyan kell egy SSH szervert futtatni a saját számítógépeden ahhoz, hogy a gépet SOCKS proxy-ként használhasd. Úgy gondolom, hogy erre csak kevés embernek van szüksége, ezért ebben a részben az általam második leggyakrabban használt parancsra szeretnék koncentrálni (leggyakrabban a „pacman” parancsot használom, ez az ArchLinux csomagkezelője). Mielőtt belevágnék abba, hogy ez a parancs mire szolgál, szeretném röviden elmagyarázni, hogy miért is lehet ez számodra egy érdekes megoldás: lehetőségünk van szinkronizálni két számítógép könyvtárait és fájljait LAN-on keresztül (és megfelelő beállítások mellett az Interneten át is). Én leginkább a zeném szinkronizálására használom az asztali gépem és a laptop között (legalábbis amíg a Google Music nem érhető el Európában, utána valószínűleg már csak az asztali gépemen tárolom majd), valamint a config fájljaim naprakészen tartására és egyéb fájlok egyik eszköztől a másikra történő másolására. Több program közül is választhatunk, céljaink elérését segítheti például az scp (biztonságos máso-

lás) és az rsync. Ez a cikk elsősorban az rsync-ről fog szólni, az rsync ugyanis információt szolgáltat az adott folyamatról és vannak olyan hasznos kapcsolói is, mint például az `-ignore-existing`.

Néhányan talán azt kérdezik, hogy miért nem használok egyszerűen csak Dropboxot, egy külső merevlemez, vagy egy pendrive-ot (kisebb fájlokra). A válasz egyszerű: a Dropbox korlátozott méretű tárhelyet biztosít, a másik két esetben pedig rendszeresen emlékeztetnem kell magam a folyamat elvégzésére. Ha az SSH a „küldő” gépen megfelelően be van állítva (ebben az esetben az én PC-m, ahonnan a fájlokat tovább szeretném küldeni), akárcsak az SSH kliens (nincs szükség szerverre) a „fogadó” oldalon (a laptopom, ebben az esetben), akkor ez a folyamat teljesen automatizálható egy rövid cron szkript segítségével. Ehhez az SSH-t úgy kell beállítani, hogy jelszó helyett mindig kulcsokat használjon, a szerver így emberi beavatkozás nélkül is elérhető lesz. Ez rendkívül egyszerű (kulcsokat az `ssh-keygen`-nel hozhatunk létre, majd a nyilvános kulcsot a szerverre másoljuk) és ezzel kapcsolatos leírásokat

számos helyen találunk (lásd a Linkek részt lejjebb).

Az SSH beállítása után érdemes elgondolkodni azon, hogy milyen szkriptet akarunk használni. Példa kódot azért nem írok, mert igazából nekem sem sikerült megfelelőt írnom még. A kód tervezése során néhány dolgot azért mindenképpen érdemes figyelembe venni, például:

A szkript csak akkor csináljon bármit is, ha az otthoni hálózatra csatlakozunk (ez a vezeték nélküli kapcsolat ESSID-jének ellenőrzésével valósítható meg, vagy vezetékes LAN hálózat esetén az `eth0`-ra történő csatlakozást jelenti, de beállíthatjuk egyszerűen azt is, hogy csak adott időpontban fusson). Erre azért van szükség, mert más hálózatokon az SSH kapcsolat létrehozása sok esetben nem fog megvalósulni. Érdemes átgondolni a saját felhasználói szokásaidat és egy olyan megoldást keresni, amely a leginkább megfelel a személyre szabott igényeidnek. Az egészet végül tegyük a szkriptben egy `if` elágazásba.

Összesen hány fájl/könyvtárt szeretnél szinkronizálni és pontosan me-

lyiket? Megadhatod őket egyesével is, de hatékonyabb megoldás, ha létrehozol egy szövegalapú listát az érintett helyekről a gépeden és az egész egy `while` ciklusba írt `readline`-nal beolvasod. Az alábbi néhány fájl mindenképpen ajánlanám: `.bashrc` (a shell-hez tartozó saját `rc` fájlod), `.Xdefaults` (terminál színek beállítása), `Zenék`, `Képek`, valamint további konfigurációs fájlok (pl. `XMonad`, `DWM`, stb.)

Lehet, hogy frissíteni szeretnél (úgy értve, hogy csak az adott fájlokról készült legújabb másolatokat megtartani), esetleg a fogadó oldalon már létező fájlokat kihagyni a folyamatból (hasznos a zenék és a képek esetén), vagy éppen rekurzív módon, azaz a könyvtárfa szerkezetét végigkövetve szinkronizálni a dolgokat. Az rsync erre és még jó néhány más dologra is lehetőséget kínál (lásd a cikk második részét).

Ugyanazon a helyen van a cél- és a forráskönyvtár is? Amennyiben nem, nyomon kell követned minden fájl és meg kell bizonyosodnod arról, hogy a megfelelő helyre kerülnek (hasonlóképpen, mint a 2-es pontban).

Tárhely – van elég szabad terület a

fogadó oldalon? Ha nem, mi a teendő? Megrövidítheted a szinkronizált fájlok listáját, vagy beépíthetsz egy ellenőrzést a szkriptbe, a `df -h` használatával például beállítható egy háttér (mondjuk ha már csak 9GB hely van, fejezze be a szinkronizálást és jelezze ezt neked azonnal emailben).

Elérkezett a szkript megírásának az ideje. Azt ajánlom, hogy legyen legalább két ellenőrzés benne (hogy a megfelelő hálózatra vagyunk-e kapcsolódva és hogy a küldő éppen online van-e). A kód további része teljesen testreszabható, beleértve azt, hogy mikor és hogyan fusson. A 24. számban írtam egy cikket a `crontab`-ról és azóta már sok ilyen kódot írtam, most csak röviden szeretném összefoglalni a lehetőségeket. Egy `crontab` munkamenet beállítása során a szkriptet betehetjük az `/etc/cron.hourly` vagy az `/etc/cron.daily` helyre (nem vagyok benne biztos, hogy ezek az Ubuntu alatt alpból léteznek, de a Cron szerintem megtalálja őket, ha létrehozod). A másik lehetőség a `crontab` szerkesztése (`crontab -e <felhasználónév>`). A `crontab`-hoz ezután hozzáadhatunk sorokat és megadhatjuk, hogy milyen időközönként fusson le, vagy hogy egy adott időpillanatban (adott napon), és így tovább. Szerintem az elég, ha a szkript naponta egyszer lefut.

rsync

Ahogy az a 3. pontból látszik, az `rsync` sok ellenőrzésre képes annak érdekében, hogy ne kelljen a szükségesnél több fájlt átmásolnunk. Az alábbi néhány lehetőség szerintem hasznos:

- u (`--update`): kihagyja azokat a fájlokat, amelyek a fogadó oldalon újabbak, mint a küldőn
- inplace: minden helyi fájlt frissít
- append: az adatot a rövidebb fájlok végéhez fűzi hozzá
- x: a fájlrendszer határok átlépését akadályozza meg (pl. csak egy partícióra ír)
- existing: a fogadó oldalon nem hoz létre új fájlokat, csak a már meglévőket frissíti
- ignore-existing: a fogadó oldalon már létező fájlokat kihagyja
- max-size=MÉRET: a megadott méretnél nagyobb fájlokat nem másolja át (ehhez hasonlóan működik a `--min-size` is, bár ez a mi esetünkben nem igazán hasznos)
- exclude=MINTA: az adott mintának megfelelő fájlokkal nem foglalkozik
- exclude-from=FÁJL: adott mintát (mintákat) olvas a fájlból
- partial: megtartja a részlegesen átmásolt fájlokat

Az `rsync` további hasznos kapcsolói:

- delay-updates: a frissített fájlokat csak a legvégén teszi a helyükre

- r (`--recursive`): követi a könyvtárak fa szerkezetét
- d: könyvtárak másolása rekurzió nélkül (az `rsync` alpból nem lép be a könyvtárakba)
- l (`--links`): szimbolikus linkek másolása szimbolikus linkként
- E (`--executability`): megtartja a fájlok futtathatósági jogát (hasznos szkripteknél)
- h: ember által olvasható méret és kiírást
- progress: állapotjelző megjelenítése minden fájlnál

A teljes lista megtekinthető az `rsync` man oldalán.

Egy `rsync` parancs valahogy így néz ki:

```
rsync <switches> <source> <destination>
```

Ha tehát az asztali gépem `~/scripts` könyvtárának tartalmát szeretném frissíteni a laptopom `~/bin` könyvtára alapján, akkor ezt így lehet megoldani:

```
rsync -ru lswest@127.0.0.1:/home/lswest/scripts ~/.bin
```

Értelemszerűen az IP helyett a saját géped aktuális IP címét érdemes használni, de ez itt csak egy példa.

Így a végén szeretnék még néhány szót ejteni az off-site szinkronizálásról. Az Interneten át történő szinkronizálás hasznos, de a titkosítás miatt az adatforgalom meglehetősen nagyra nőhet, ezért érdemes ezt minimalizálni. Az `ssh` kulcsok (általában) biztonságosabbak, mint a jelszavak, így azt javaslom, hogy ahol lehet, használjuk őket.

Ha nagy rá az igény, szívesen készítek egy példa szkriptet is a következő hónapra, de azt ajánlom, hogy inkább írj egy sajátot magadnak, vagy módosíts egy már létező példa kódot a saját szükségleteid szerint. Aki kéri, annak szívesen küldök is példa kódot (email címem lejjebb). Ha a saját szkripted írása közben kérdések merülnének fel, arra is szívesen válaszlok emailben.

További kérdések, kérések vagy szkriptek megosztása esetén is nyugodtan keressetek az lswest34@gmail.com címen. Ne feledjétek, ha írtok, a tárgyban szerepeljen a C&C vagy az FCM jelölés is.

Link:

[https://wiki.archlinux.org/index.php/SSH_Keys#Generating_an_SSH_key_p
air](https://wiki.archlinux.org/index.php/SSH_Keys#Generating_an_SSH_key_pair)

Hogyanok

Írta: Rich Dennis

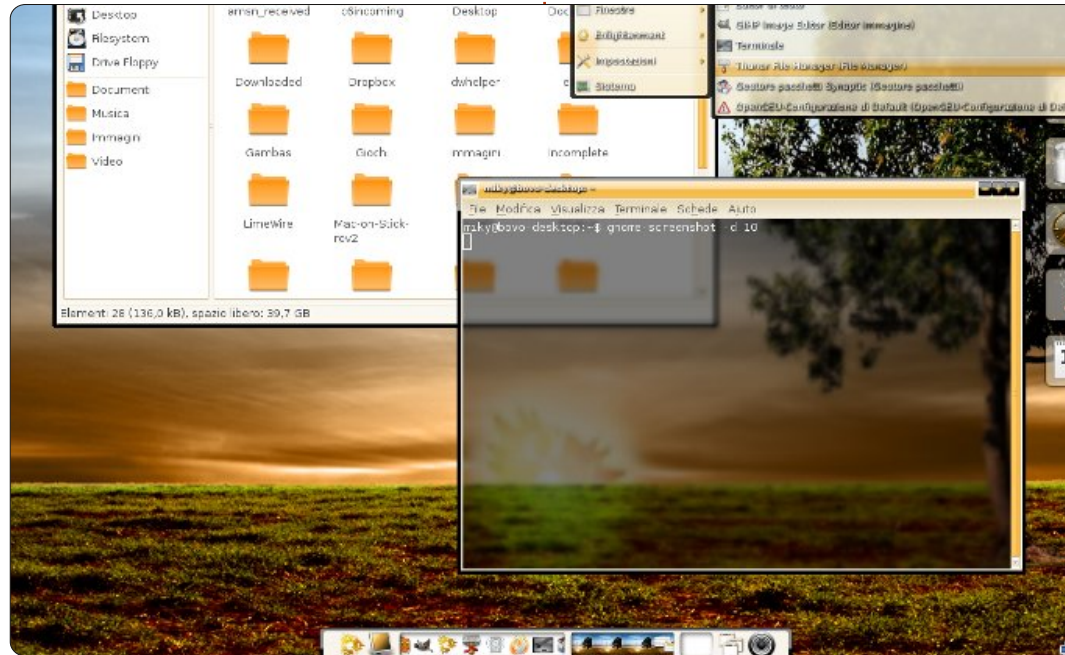
Próbáld ki az Enlightenment-et

Programozók! Nem kell pánikolni, Greg visszatér a következő hónapban még több Pythonnal.

Addig is, szerezték meg Robin **Python 3. Speciális Kiadását** a honlapról. Ez Greg Python sorozata 17-21. részének újrakiadása egy Pdf-ben.

Az **Enlightenment** az egyik, Linuxos asztali gépekre szánt asztali környezet és sok Ubuntu származékban működik. Az **E16**-ot, az első megtestesülését Carsten Haitzler (Rasterman) adta ki 1997-ben; a legújabb verzióját, az **E17**-et 2000 óta fejlesztette. Ez egy nagyon könnyű, témázható ablakkezelő – EFL könyvtárkészletre épült – és azért készítették, hogy az esz-

közök széles skálájának rugalmas interfészt készítsünk, az okostelefonoktól a többmonitoros asztali gépekig. Az Enlightenment alapértelmezett konfigurációja az Engage dock, iBar alkalmazás indító, az iBox kicsinyített ablakkezelő, analóg óra, laptop akkumulátor állapotjelző, CPU használat figyelő és a Pager virtuális asztal váltó köré szerveződik. Ezek a GNOME vagy XFCE panelek megfelelői, amiket egyedileg tudsz elhelyezni egészen 2048db virtuális asztalon egy 8x8-as hálóba feszítve. Az Enlightenment

elnyerte a Linux felhasználók tetszését, mert tetszetős, rugalmas és kis erőforrás igényű grafikus felület. Azonban egy évtizede fejlesztik és igazából sose hagyta el a béta állapotot illetve híresen nehéz konfigurálni, hajlamos az összeomlásra és a segfault-ra ami különösen érdekessé teszi a felhasználását.

A legelső Ubuntu variánsok között volt az Enlightenment ablakkezelőt és asztali környezetet használó **OpenGEU**, vagy kezdeti nevén Geubuntu. Luca DiMarini

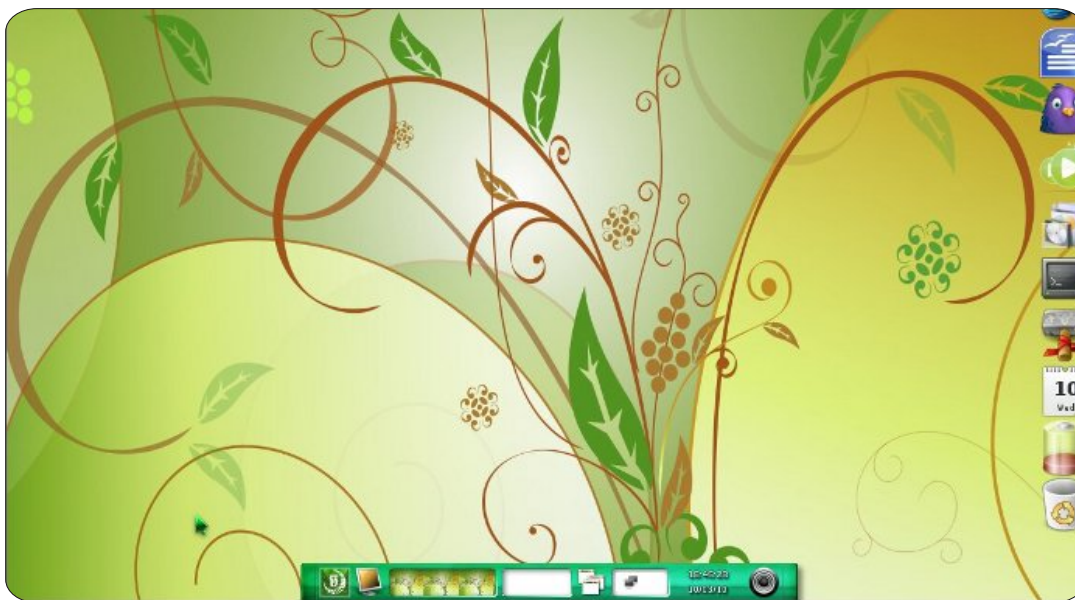
(TheDarmMaster) fejlesztette Olaszországban 2007-ben. 2008-ban a variáns neve változott, ugyanis a Canonical korlátozza az Ubuntu márka használatát. Csak a hivatalosan elismert változatok használhatják az Ubuntu szót a neveikben. Az első nyilvános OpenGEU a Luna Crescente 8.04 Intrepid Ibex-en alapult, az elkövetkező két frissítés 8.10 Quarto Di Luna és 9.04 Luna Serena mind a hozzátartozó Ubuntu kiadásokon alapul. 2011-ben a disztribúció jövője bizonytalanná vált. A weboldal egyik 2010-es frissítésében elképzelhetőnek tartották a készítőket hogy Ubuntu helyett Debian Testing alapokon halad tovább. A disztribúciónak mindig is nagyon fontosak voltak a felhasználói visszajelzések mivel a fő kihívója, az Elive, Debian alapú és pénzért használható.

Hogyanok – Próbáld ki az Enlightenment-et

A **gOS**-t a Dave Liu által alapított Good OS LLC hozta létre 2007-ben. Kezdetben egy alternatív rendszert biztosított Google Apps-al és más Web 2.0-s alkalmazásokkal a modern felhasználónak. Az 1.0.1_386-os verzió előre telepítve érkezett az Everex gPC T2502-vel amit a WalMart-ban árultak. Ubuntu 7.10 Gutsy Gibbon alapú és E17 ablakkezelőt használt asztali környezetnek, feltűnően az Apple-höz hasonló grafikus felülettel, Google kisalkalmazásokkal és OSX műszerfallal. Az Enlightenment, az Ajax technológia és a Web 2.0 alkalmazásokra való támaszkodás miatt a gOS nagyon kevés lemezterülettel

(2 GB) is megelégszik és nagyon szerény hardverigénnyel (1 Ghz-es processzor 256 MB RAM) rendelkezik. A disztribúció áttekintésekor az E17 nagyon barátságos a többi GNOME vagy XFCE-t használó Ubuntu változatok lassúságához, hardverigényeihez és lassú reakcióidejükhöz képest. 2008 januárában a 2.0.0 béta „Rocket” néven az Everex új CloudBook termékén jelent meg. Problémák miatt a gOS következő változata a V2 Rocket E17 helyett GNOME, Compiz Fusion és Avant Window Navigator-t használt ablakkezelőnek és asztali környezetnek, néhány Enlightenment kódot azért megtartottak. A 3-as verzióval, ami az utolsó volt mielőtt a weboldaluk és a blog leállt, a gOS egy általános GNU disztribúció lett Ubuntu 8.04 LTS alapokon, GNOME, Web 2.0 és Mozilla Prime technológiával, az E17 teljes eltávolításra került. Jelenleg a gOS Space és gOS 3.1 kisalkalmazások letölthetők a LinuxFreedom-ról de a weboldal nem elérhető. A jelenlegi lehetőségek iránt érdeklődő felhasználók számára a fórum még elérhető.

Az **OzOS** egy Xubuntu variáns, amit Ruis Pais készített E17 ablakkezelővel. Elegáns asztalt és minimális alkalmazás-csomagot

tartalmaz. Az iBar a baloldali központi, függőleges megjelenésével GNOME3 látszatot kelt. Hogy ez most jó vagy rossz dolog azt a felhasználóknak kell eldönteniük. Másrészt az indítóikonokon és az iBar-on keresztül fér hozzá a felhasználó a tipikus XFCE alkalmazásokhoz - Tunar mint fájlkezelő, Xfburn, Parole multimédiához és Mozilla Firefox. Az egyik újítása az apt-foo, ami engedélyezi a böngésző alapú csomagtelepítést, problémás lett, annak ellenére, hogy az apt-urllal telepítve lett a szokásos módon Synaptic-al. A project weboldala jelenleg elérhetetlen, <http://www.cafelinux.org/OzOs/>, és nem sok információ érhető el. A Distrowatch-on a disztribúció áll-

pota aktívra alvóra változott.

A **MoonOS** is egy Ubuntu változat amit Chanrithy Thim fejlesztet Kambodzsában. A 2. verzió „Kachana” 2009 februárjában jelent meg, majd hamarosan ugyanezen év szeptemberében követte a 3. verzió, a „Makara”. A frissítés Karmic Koala 9.04, E17 és Linux 2.6.28-as kernelen alapult. Ez a külsőleg egyedi változat és az E17 ezen megvalósítása magasan elismert. Tartalmazza a Linux Mint korlátozott eszközeit is: moonAssistant, moonControl, moonGrub és moonSoftware. A disztribúció jelenleg aktív, de a legutóbbi verzió, a „Neak” új utat választott, GNOME 2.28-on és Docky-n alapul.

Hogyanok – Próbáld ki az Enlightenment-et

A **Bodhi Linux** egy friss, modern Ubuntu remix, ami E17-en alapul. A fő fejlesztője Jeff Hoogland az első alpha verziót 2010 november 16-án indította, miután az összes rendszerén újra kellett konfigurálnia az E17-et, ez pedig frusztrálta. A disztribúció több alpha kiadáson, egy béta és négy kiadásra jelölt verzió után 2011 március 26-án elérte az első kiadást. Kiemelkedő képessége ennek a disztribúciónak a kis erőforrást igénylő alkalmazások használata mint a Midri böngésző és PCManFM fájlkezelő. Jelenleg az 1.3-as kiadásnál tart, de a vezető fejlesztő, Hoogland blogja részletes és ambiciózus terveket tartalmaz a 2. kiadásról amit Ubuntu 12.04 Precise Pangolin alapúra tervez, 64 bites kiadásokkal is.

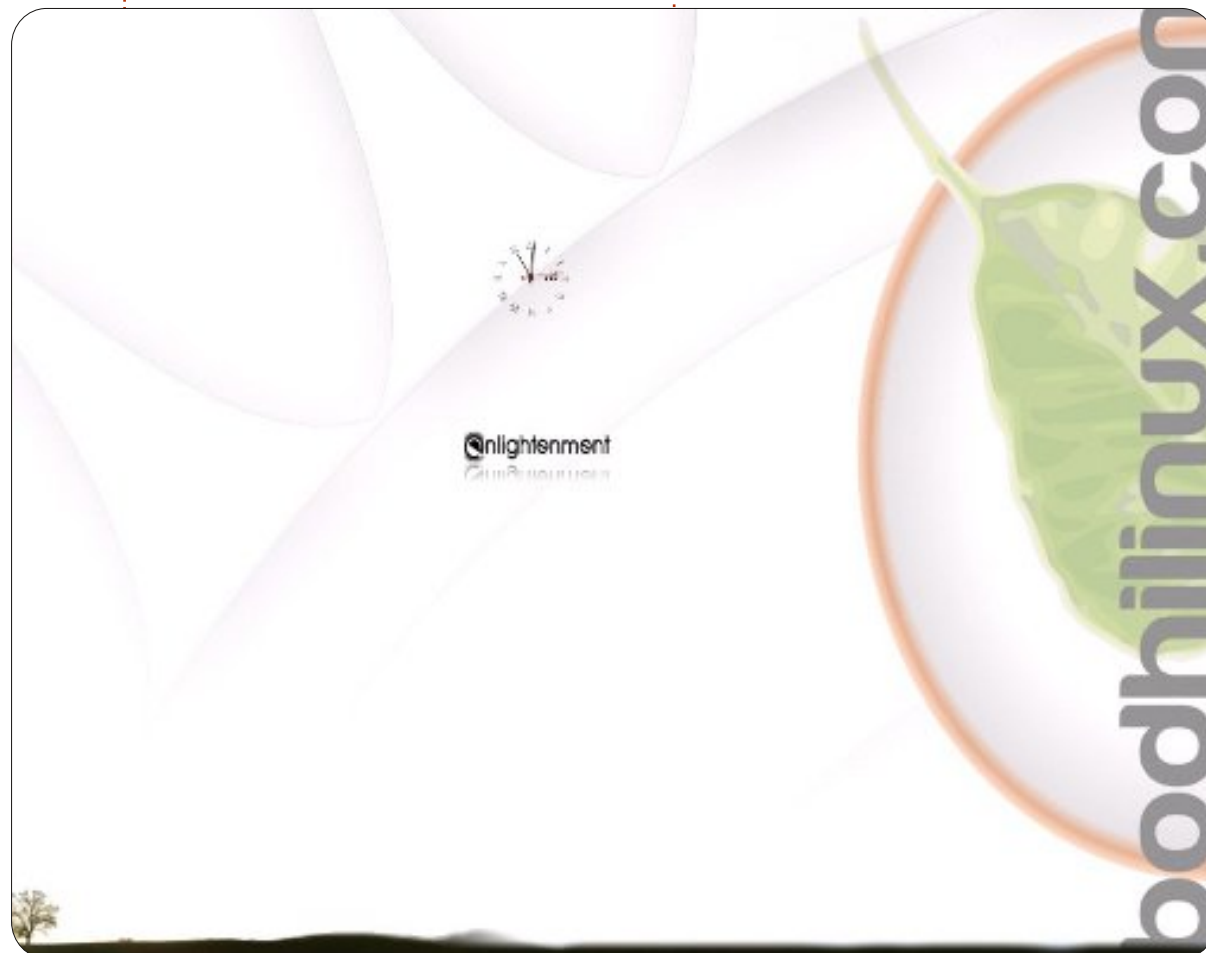
Live rendszer indításnál, a Bodhi hét indítási profiljából választhatunk: Egyszerű, Effektes, Asztali, Laptop, Csicsás, Tábla, Csempéző (Bare, Composting, Desktop, Laptop, Fancy, Tablet, Tiling). Minden profil bizonyos felhasználási típusra és adott felhasználói ízlésre van optimalizálva – az asztali, laptop és tablet nyilván az adott képernyő- és hardverprofilokhoz van szabva, a többi a felhasználó vizuális vagy szervezési beállításaihoz – a

kevesebb több, vagy látszódnak a látványelemek alapon. Ezután, a második képernyőn hét témából lehet választani. Az Asztali profilt a Bodhi-detorius témával használva spártai, de nagyon gyors asztalt kapunk. A programkínálat a lemezen limitált, de a fejlesztő Hoogland szerint: „Minden alkalmazás egy klikk távolságra van.” Különösen, hogy a Bodhi egyik újítása a jól elkészített böngésző alapú szoftver telepítés amit az OzOS-nál említettem. Válaszd az „Install Software” menüpontot a bal klikkes asztali menü „Application” menüjének alsó részéből és a Midori megmutatja a Bodhi weboldalát ahol a szoftverek kategorizálva vannak, rövid ismertető olvasható róluk és azonnal telepíthetők. Jelenleg a Bodhi egy látszólag folyamatosan frissülő (rolling) disztribúció, tiszta telepítés csak új Ubuntu LTS kiadásakor szükséges. Hoogland a weboldalon írta, hogy miután a dedikált csomagkezelő kész lesz, a Bodhi eléri azt a pontot hogy valóban folyamatosan frissülő disztribúció le-

gyen, ezért nem kell többet újratelepíteni.

Az E17 története Ubuntu asztali környezetként igen sokszínű. Jeff Hoogland, „Gondolatok a technológiáról” blogjában az 5. helyet adta az általánosan ismert és használt Linux asztali környezetek között a Bodhi-nak. Igen, nagyon szép, sokat tud, rugalmas, de mivel még

béta állapotú, figyelmeztetek, hogy az összeomlások fejfájást okozhatnak. Tehát ha érdekel az E17, próbáld ki ezeket a remixeket. Mindegyik megér egy próbát.

A sorozat előző részében adatokat és képleteket adtunk hozzá a költségvetést tartalmazó munkafüzetünkhöz. A kapott végeredmény - bár használható, - nem igazán szép vagy könnyen olvasható. Ennek megoldásához (cella)stílusokat fogunk hozzáadni a munkafüzethez, mely nemcsak szebb külalakot, hanem az adatok közti kereséskor könnyebb olvashatóságot fog eredményezni.

A sorozat 3. részében bekezdési stílusokat használtunk a szövegünk formázására, ami megfeleltethető a Calc cellastílusainak. Ezeken keresztül tudunk keretet, betűtípust, betűhatást, háttérszínt, számformátumot, igazítást és cellavédelmet definiálni. A stílusok emellett segítenek a munkafüzet konzisztenciájának megtartásában.

A Címsor és az Oszlopnév stílusok

Először a Címsor és az Oszlopnév stílusokat hozzuk létre. Kattintsunk a stílusok ikonra.

Name	Section
Linked with	Default
Category	Custom Styles

Line arrangement

Default

Az Oszlopnév stílust a (beépített) „Címsor” stílusra fogjuk alapozni. Mivel ezzel a módszerrel csak a megváltoztatandó értékeket kell beállítani, ezért ez egy igen gyors és egyszerű módszer. A „Stílusok és formázás” ablakban kattintsunk jobb gombbal a „Címsor” stílusra és válasszuk az „Új...” lehetőséget. A stílus neve legyen „Oszlopnév”. Vegyük észre, hogy az új stílus a „Címsor” stíluson alapul. A füléken végiglapozva láthatjuk, hogy minden beállítás megegyezik az eredetivel. Hogy megkülönböztessük az oszlopneveket a címsoroktól, adjunk meg egy eltérő háttérszínt: A „Háttér” fülön válasszunk egy halvány árnyalatot, mint például a Kék 8.

A stílusok alkalmazása

Most következhet a két új stílusunk alkalmazása a munkafüzetben.

Címsor az „Időszaki bevétel”, a „Vagyontárgyak” és a „Kiadások”. Válasszuk ki ezeket a cellákat, majd kattintsunk duplán a Címsor stílusra. Egyszerre több cellán alkalmazhatunk egy stílust, pl. jelöljük ki a „Bevétel” alatti oszlopcímeket („Forrás” és „Összeg”), majd duplaklikk az Oszlopcím stílusra. Ugyanígy formázzuk meg az oszlopcímeket a másik két címsor alatt is.

Szerkeszthető, Összeg és Dátum stílusok

A szerkeszthető elemek a költségvetés azon részei, amit rendszeresen módosítanunk kell. Ezek az oszlopnevek alatt található cellák, kivéve a képleteket tartalmazókat, ahol az összegek kerülnek kiszámításra. Először a „Szerkeszthető” stílust készítjük el, amihez az „Összeg” és a „Dátum” stílust kötjük hozzá.

A „Formázás és Stílusok ablakban” hosszunk létre egy új stílust „Szerkeszthető” néven, melynek alapja az „Alapértelmezett stílus” legyen. A „Számok” fülön állítsuk be a pénznemet. A „Betűkészlet” fülön adjuk meg a betűtípust és a méretet (ami lehetőleg minimum 12-es le-

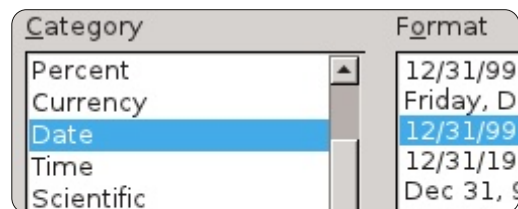
Category	Format
Percent	USD \$ Eng
Currency	-\$1,234
Date	-\$1,234.00
Time	-\$1,234
Scientific	-\$1,234.00
Fraction	-\$1,234.--

gyen). A betűstílus legyen normál (nem félkövér vagy dőlt). A „Szegélyek” fülön hozzunk létre egy világoszürke szegélyt a bal és jobb oldalon, amit az „Alapértelmezett” rész alatti 3. dobozra való kattintással is megtehetünk. Fontos, hogy a „Cellavédelem” fül alatt a „Védett” opció legyen kikapcsolva.

Most készítsük el az „Összeg” stílust, ami a „Szerkeszthető”-n alapul. Jobb klikk > Új... a „Szerkeszthető” stílusra. Megint a kiválasztott stílus teljes másolatát hoztuk létre. Ezzel az „Összeg” nevű stílussal

fogjuk megkülönböztetni a kiszámított összegeket a többi elemtől. A betűtípus legyen félkövér, a háttér pedig sötétszürke, sötétebb, mint amit a kerethez használtunk, pl. „Világosszürke” vagy „Szürke 40%”. Végül kapcsoljuk be „Védett” opciót.

Alkalmazzuk a stílust a fent ismertetett módon. Feltűnhet, hogy azok a „Szerkeszthető” stílusú cellák, amikben dátum szerepel, fur-

csa tartalommal jelennek meg, aminek az oka, hogy a tartalom pénznem típusúra konvertálódott. Jobb klikk > Új... a „Szerkeszthető” stílusra, majd hozzuk létre a „Dátum” stílust. Mindössze annyit kell módosítanunk, hogy „Számok” fülön a típust átállítjuk dátumra.

Feltételes formázás

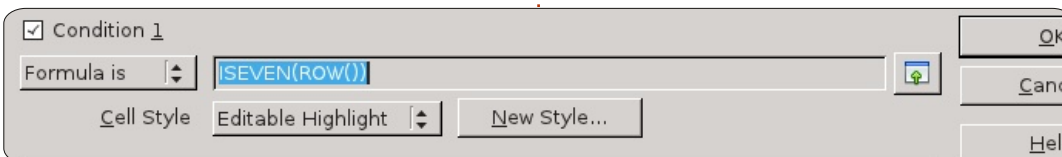
Szeretnénk megtörni a „Kiadások” résznél található nagy adathalmazt. Hozzáadhatnánk egy keretet a cellákhoz, de a sok kere-

tes cella esetlenül néz ki. Ehelyett emeljük ki a páros sorokat egy halványoszürke színnel. Ha ezt frappánsan szeretnénk megoldani, akkor a feltételes formázást kell segítségül hívunk.

ISEVEN(ROW())

Ezzel a képlettel a stílusok csak a páros sorokon kerülnek alkalmazásra. A létrehozáshoz kattintsunk az „Új stílus” gombra. A stílus neve legyen „Szerkeszthető kiemelt” és alapuljon a „Szerkeszthető” stílusra. A „Szegélyek” fülön állítsunk be szürke szegélyszínt, háttérnek pedig adjunk meg egy világosszürke színt. A mentéshez kattintsunk az „OK” gombra. Megfigyelhetjük, hogy az aktuális cella felveszi a létrehozott stílust.

Sajnos ennek hatására a dátumok megint megváltoznak, de az előbb bemutatott módszerrel kiküszöbölhető a probléma. Válasszuk ki az összes dátumot a „Kiadások” résznél. Formátum > Feltételes formázás. Használjuk újra az ISEVEN(ROW()) képletet. Kattintsunk az „Új stílus gombra” és ne-

vezzük el „Dátum kiemelt”-nek, majd adjuk meg alapnak a „Dátum” stílust. A szegély legyen szürke, a háttér pedig világosszürke. Kattintsunk az „OK” gombra a mentéshez, aztán ismét az „OK”-ra a feltételes formázáshoz.

Befejező lépések

Már csak néhány lépés van hátra a befejezéshez. Ha több, mint két elemünk van a „Bevételek” résznél, akkor az előzőekhez hasonlóan kiemelhetjük a „Szerkeszthető kiemelt” stílus és a feltételes formázás együttes alkalmazásával. Emellett jobbra igazíthatjuk a „Teljes kiadás” és a „Teljes kifizetés” szövegeket a táblázat alján.

Most próbáljuk ki a munkafüzetet.

Emlékezzünk, a védett cellákat nem akarjuk módosítani. Eszközök > Dokumentum védelme > Munkalap. Megadhatunk jelszót az állomány védelmére, vagy egyszerűen kattintsunk az „OK” gombra a jelszó nélküli védelemhez. Ezután, ha

megpróbálunk egy védett cellát módosítani, egy üzenet fog figyelmeztetni, hogy a cella védett. A nem védett cellák ezzel szemben ugyanúgy szerkeszthetőek marad-

	A	B	C	D	E
1	Income this Period				
2	Sources	Amount		Type	
3	Work	\$2,150.00		Period Income Total	
4	Freelancing	\$300.00		Checking Balance	
5	Bonus	\$50.00		Savings Transfer	
6	Misc	\$5,000.00		Total Expendable	
7				Savings Balance	
8				Retirement Balance	
9				Gross Assets	
10					
11				Expenses	
12	Type	Due	Amt Due	Amt Pay	
13	Savings	01/05/12	\$15.00	\$15.00	

nak, mint azelőtt. A cellavédelem használata egy jó módszer a képletek védelmére, ha a munkafüzetünk kész van és úgy működik, ahogy szeretnénk.

A sorozat következő részében felkészítjük a munkalapot a nyomtatásra: fejl-, és láblécet adunk hozzá, valamint áttekintjük a nyomtatási opciókat.

Elmer Perry eddigi működése tartalmaz egy Apple IIE-t, hozzáadva egy kis Amigát, egy nagy adag DOS-t és Windowst, egy jó adag Unixot, mind ezt jól összeturmixolva Linuxszal és Ubuntuval.

A felhő alapú mentési és tárolási piac tele van olyan új szereplőkkel, akik egyre nevesebb méretű szabad tárhelyet kínálnak, de mi nem tudnánk megírni ezt a sorozatot anélkül, hogy megnéznénk az egyik elfogadott „márkanévét”. A Dropbox az egyik legnépszerűbb felhő alapú tárhely és fájlmeosztó program, és az elmúlt pár évben alakították ki.

Felülnézet

A Dropbox egy megbízható online mentési szolgáltatás, amellyel bármely számítógépről vagy mobil eszközről elérhetsz és megoszthatsz fájlokat – natív kliensekkel vagy a webes felületével. Ez egyike a kevés platformfüggetlen, Windowsos, Mac-es és Linuxos klienssel bíró szolgáltatásoknak, van egy .deb csomag a Dropbox klienshez a 11.10-es Ubuntu Szoftverközpontban az egy kattintásos telepítéshez, amiről boldogan jelentjük, hogy „épp működik”. Vedd hozzá a mobil klienseket iPadre, iPhone-ra, Androidra, és már láthatod is

teljesülni a Dropbox ígéretét a minden eszközön való jelenlétre, amely vonzóvá teszi versenytársaival szemben. Mondhatnám azt is, hogy néhány mobilalkalmazásnak elég kevés funkciója van, de ez nem csak a Dropboxra igaz.

A mi szemszögünkből a jelenlegi Linuxos kliens átgondolt fejlesztés az előző, khm, „egyéni” verziókhöz képest, így most az ingyenes 2 GB-os online tárhelycsomag nagy megbízhatóságú asztali klienssel, csoportmunkafunkciókkal és folyamatos fejlesztéssel bőven elég a Felhőben kezdő otthoni felhasználók számára. A Dropboxnak ösztönzéseként vonzó ajánlási programja van a kezdeti ingyenes 2 GB-os tárhely használható 8 GB-osra való növeléséhez azáltal, hogy a barátunknak ajánljuk a programot.

Érezd a szélességet

A (2 GB feletti) fizetős csomagok 50 GB-ig (Pro 50 havi 9.99\$-ért) és 100 GB-ig (Pro 100 havi 19.99\$-

ért) bővíthetők. Ezen túl a Dropbox terabájtos nagyságrendben kínál tárhelyet a Teams csomagban. A fizetős szolgáltatás az aktuális piaci ajánlatok függvényében néha drágábbnak tűnik a konkurens online adatmentő szolgáltatásoknál, míg a sűgő és terméktámogatási lehetőségek kissé korlátozottak.

Most csak emailben tudod elérni a Dropbox támogatást. Fogadok, hogy a határok túl keskenyek, hogy csevegő vagy telefonos műszaki és ügyféltámogatást is megengedjenek maguknak. Az online Help Center elég gazdag, téma és operációs rendszer szerint szervezett. A Dropboxhoz tartozik termékbemutató, fórum és egy wiki oldal. Állítólag az egyszerű kérdések válaszait pár órán belül megtaláljuk.

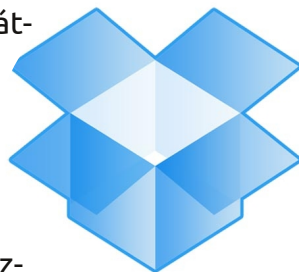
Funkciók

A Dropbox egy korai szolgáltatás volt, amely „vak” nyilvános linkeket tett képessé arra, hogy weben keresztül osszunk meg fájlokat, ez az, amit leginkább tesz-

Megoszthatsz fájlokat, egész mappákat, vagy képgalériákat – amelyeket bárki láthat, akár nyilvános link készítésével, akár felügyelt csoporttal való megosztásukkal. Hozd létre a mappát, amely tartalmazza a megosztandó elemeket, majd gépeld be az e-mail címet, amelyekre elküldöd a megosztási meghívást. Két Dropbox funkció, amely megéri az áttekintést, a verziókezelés és a szinkronizálás.

Bármely, Dropbox szervereken tárolt elemnek egy hónapos története van – azaz bármely törölt fájl visszaállítható a következő 30 napban; ez az egyszerű szolgáltatás inkább az otthoni felhasználók kényelmét szolgálja, mint az írók, programozók és tervezők verziókezelését. Van a Pack-Rat nevű korlátlan „verziókezelés”, vagy az üzleti Dropbox Rewind, amely fizetős bővítmény.

A Szinkronizálás funkció akkor segít sokat, amikor a munkádat több eszközre is kiterjeszted. Ha minden olyan eszközre telepíted a Dropboxot, amelyet regisztráltál a fiókkal, engedélyezett lesz az

automatikus szinkronizálási funkció, ahányszor egy fájlt módosítasz, hozzáadsz vagy törölsz. Elég rugalmas az elérhető választékot illetően:

- mit szinkronizálsz: – válaszd ki a mappákat, amiket szinkronizálni akarsz
- kivel szinkronizálsz: – válaszd ki azokat az embereket (emailes meghívással), akikkel meg akarsz osztani egy bizonyos mappát

Bármit teszel az egyes gépeken, megteheted a webes felületről is, így nem kell Dropbox klienst telepíteni a megosztott gépekre ahhoz, hogy elérd az adataidat, bárhová is mász.

Az egyetlen negatívum, amit felhozhatok a Dropbox-szal szemben, a konfliktuskezelés; nem arra gondolok, hogy ez háborús zóna, hanem hogy néha problémát okoz, ha különböző emberek egyidőben érnek el és módosítanak egy fájlt. Ez többnyire trükkös műszaki probléma a hálózatban és adatbázisokban, így ez nem meglepetés „funkciója” a felhőalapú tárhelyszolgáltatásoknak, főleg amikor a Dropbox energiát fektet a csoportmunkai és megosztási műveletekbe.

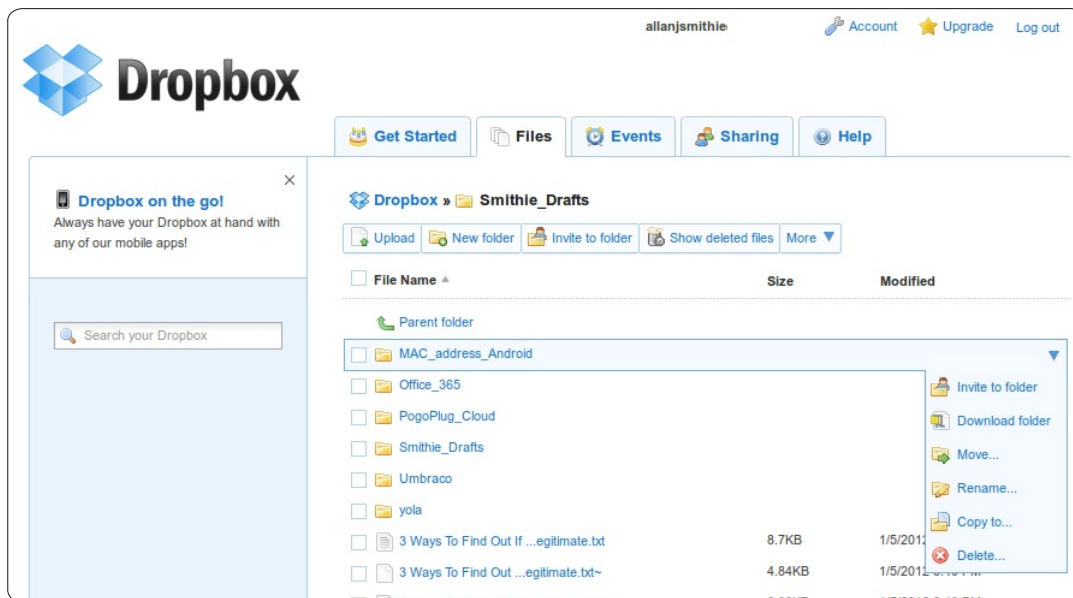
Az egyetlen dolog, ami nem támogató, a központosított Dropbox

mappán kívüli fájlok szinkronizálása. Ezt hivatkozással megoldható, de ha az operációs rendszerek megvalósítanak a virtuális mappákat („könyvtárakat”), megtehetnénk szinkronizálási szolgáltatással is, amely ugyanarra képes.

Biztonság

Ez mindig a felhő lehetséges buktatója. A Dropbox az SSL Secure Socket Layer protokollt használja átvitelre és minden fájlt az AES-256 használatával titkosít, mielőtt a szerveren tárolja őket; bármely megosztott fájl láthatóvá tétele kivételt okoz. A nyilvános mappákat bárki láthatja, aki megtalálja őket. A fotógaléria linkjei hozzáférést nyújtanak bárkinek, akivel megosztod a galériához vezető linket, de nem adnak hozzáférést a fiókod többi részéhez.

Úgy gondolom, hogy az emailes meghívással való megosztás mechanizmusa némi munkát igényel. A következő funkciókiadás igényli, hogy a Dropbox fiókon keresztül összekapcsolja a felhasználókat, ezáltal biztonságossá tegye a megosztást a Dropbox biztonság keretein belül. Azt hiszem, így működik a Teams termék, így ez igényli az

ügyfélszint szűrését.

Egyetlen dolgot találtam kissé zavarónak a Dropbox biztonsági politikájának 2011. áprilisi módosításában. „Közvétehetjük külső partnerek számára a Dropbox fiókodban lévő Dropbox fájlokat, és a rólad gyűjtött információkat, ha ezt szükségesnek tartjuk.” Más szavakkal a titkosítási kulcsok ismertek a Dropbox személyzet számára. Ez szintén nem egyedi a Dropboxra, de figyelmeztetésként szolgálhat arra, hogy a felhő kényelme torzulhat, ha elveszted az ellenőrzést a személyes adataid felett.

Következtetés

Nem kellett túl sokat aggódnom

tavaly. A Dropbox nyugodtan ül az értesítési területemen, megbízhatóan végzi a feladatát; a háttérben történő szinkronizálás nem probléma, nem szűkíti a sávszélességet, amikor on-line vagyok, és a platformokon keresztül elérhetőség kitörő lelkesedést jelent akár otthon, akár munkahelyen használok.

Allan J. Smithie újságíró és kommentátor, Dubai. Blogja: 'No Expert,' is at: <http://allanjsmithie.wordpress.com>

Sok cikk szól mostanában az olyan eszközökről, mint a UNetbootin vagy a pendrive.linux.com Universal USB Installer-jéről, de ezek egyikére sincs feltétlenül szükségünk, ha az Ubuntu-t egy USB merevlemezre, vagy egy flash-meghajtóra szeretnénk telepíteni. Ezek a programok ráadásul nem számolnak a hordozható OS-ünk esetleges elvesztésével, amely adott esetben személyes adatainkat is tartalmazhatja.

Ez a cikk azt mutatja be, hogy hogyan készíthetünk egy hordozható, titkosítással ellátott OS-t, azaz egy olyan eszközt, amelyen a fájljainkat biztonságosan tárolhatjuk.

A továbbiakban feltételezem, hogy a nulláról indulva egy 10.04.2-es Ubuntu-t szeretnénk feltelepíteni az eszközre (a folyamat 11.10-esel is működik). A leírást könnyebb lesz követni, ha kezdés előtt a CD/DVD meghajtón kívül minden egyéb (külső és belső) meghajtót leválasztunk. (Ha mégis maradna valami, ügyelj rá, hogy a Grub a megfelelő lemezre kerüljön!)

Hordozható OS-ről lévén szó a Xubuntu tűnik a legjobb választásnak: a flash meghajtókon gyorsabb lesz és kisebb a memóriaigénye is, mint az Ubuntu-nak.

A titkosításnak köszönhetően az elvesztett/ellopott adataid továbbra is biztonságban lesznek.

Az Ubuntu alapból kétféle titkosítást támogat. Az alternatív telepítő CD-t használva az alábbi lehetőségek közül választhatunk: a lemez teljes egészének, vagy csak a profil/home titkosítása. A TrueCrypt használatával további titkosítások is beállíthatók.

Az USB flash lassú lehet (néha túl lassú!), egy USB vagy ESATA merevlemez sokkal inkább megfelel a célnak.

A Windows-zal ellentétben a Linux könnyedén átvihető egyik számítógépről a másikra és indítható a hordozható meghajtóról.

A hordozható telepítésnél lehetőleg kerüljük az olyan korlátozott szolgáltatásokat, mint például a 3d video támogatás.

Indítsd el az Ubuntu (vagy a Xubuntu) telepítő CD-jét és válaszd ki a menüből a telepítést.

Amennyiben megfelelnek az alapbeállítások, egyszerűen csak válaszd ki a megfelelő nyelvet, helyet, billentyűzet beállítást, gépnevet és időzónát.

A partíciók beállítása nagyon fontos és talán ezt a legnehezebb megfelelően csinálni. Korlátozni szeretnénk, hogy a meghajtó milyen gyakran legyen olvasva és írva, a titkosítás némi többletet ad ehhez hozzá. Az EXT3 és az EXT4 túl lassú, a swap partíció létezése pedig további sebességproblémákat okoz. A legjobb megoldás szerintem egy FAT32-es partíció létrehozása a Windows-os gépekkel történő fájlmegosztásra és egy EXT2 az Ubuntu telepítéséhez.

A partíciós menüből válaszd ki az USB meghajtót (és még véletlenül se egy másik, létező partíciót) és nyomd meg az Entert. A program rá fog kérdezni, hogy szeretnéd-e létrehozni egy üres partíciós táblát az eszközön, igennel válaszolj.

Ezután a meghajtók között elvileg megjelenik az eszköz, mint üres tárhely. Válaszd ki és készíts egy új partíciót (ez lesz a FAT32-es a Windows-al történő fájlmegosztáshoz). Én a 16 GB-os flash meghajtómon 3 GB-t foglaltam le ennek a partíciónak. Legyen ez egy elsődleges partíció a lemez elején. A fájlrendszer típusát állítsd be FAT32-re és a csatolási pontot „none”-ra. A befejezésre kattintva létrehozod a partíciót.

Most készítsünk egy Boot partíciót, a maradék szabad terület egy részéből (256 MB elég lesz hozzá). Legyen ez is elsődleges partíció a lemez elején. A fájlrendszert állítsd EXT2-re, a csatolási pont legyen /boot és a boot-zászló legyen bekapcsolva. A véglegesítéshez kattintsunk a befejezésre.

A maradék üres területen hozunk létre egy újabb elsődleges partíciót az alábbi fájltypussal: Fizikai kötet a titkosításhoz. Végül kattintsunk a befejezésre.

Válasszuk ki a menüből a Titkosított kötetek beállítását és a változások lemezre írására nyomjunk igent.

Hogyanok – Titkosított USB-s meghajtó készítése

Válasszuk a Titkosított kötetek létrehozását, majd pedig a befejezést.

Hozunk létre egy jelszót és hi-tesítsük.

Ezután a partícionálóhoz kerü-
lünk vissza újra, és meg fog jelenni
egy új titkosított kötet a listában.
Válasszuk ezt ki (EXT4 típusú fájl-
rendszer) és nyomjunk egy entert.

Cseréljük le a fájlrendszert
EXT2-re, a csatolási pont legyen /
és válasszuk a partíció beállításá-
nak befejezését.

Ezután kattintsunk a Partícioná-
lás befejezésére és a változtatáso-
kat írjuk a lemezre.

Amikor megjelenik egy figyel-
meztetés a FAT32 partíció hiányzó
csatolási pontjáról és a hiányzó
SWAP partícióról, válaszoljunk
„nem”-mel, majd a változtatások le-
mezre írásánál igennel.

Folytassuk a telepítést, és ne
rakjunk titkosítást a home könyv-
tárra.

Miután feltelepítettük, frissít-
sük a rendszert majd indítsuk újra,
és készen is vagyunk.

Titkosítás Info

A teljes lemez titkosításához
tartozó jelszót megváltoztathatjuk
vagy a létező mellé hozzáadhatunk
még egy másikat – maximálisan
nyolc jelszó engedélyezett és ezek
0-tól 7-ig sorszámozva vannak.

Az éppen használatban lévő kul-
csok megtekinthetők:

```
sudo cryptsetup luksDump  
/dev/<drive>
```

Jelszó megváltoztatása

A jelszó megváltoztatásához
előbb meg kell adnunk egy újat és
ezután törölni a régit.

Első lépés: Új jelszó hozzáadása:

```
sudo cryptsetup luksAddKey  
/dev/<drive>
```

Enter any passphrase: <aktuális jel-
szavad>

Enter new passphrase for key slot:
<új jelszó>

Verify passphrase:

Második lépés: Régi jelszó eltávo-
lítása:

Futtassunk le egy új kiíratást, hogy
megbizonyosodjunk a kulcs

hozzáadásának sikerességéről:

```
sudo cryptsetup luksDump  
/dev/<drive>
```

```
sudo cryptsetup luksKillSlot  
/dev/<drive> <key slot num-  
ber>
```

Addjuk meg valamennyi további
LUKS jelszavunkat.

Ellenőrizzük az eltávolítás sike-
rességét egy új kiíratással:

```
sudo cryptsetup luksDump  
/dev/<drive>
```


Az Ubuntu Podcast lefedi a legfrissebb híreket és kiadásokat amik általában érdekelhetik az Ubuntu Linux felhasználókat és a szabadszoftver rajongókat. A műsor felkelti a legújabb felhasználók és a legöregebb fejlesztők érdeklődését is. A beszélgetésekben szó van az Ubuntu fejlesztéséről, de nem túlzottan technikai. Szerencsések vagyunk, hogy gyakran vannak vendégeink, így első kézből értesülünk a legújabb fejlesztésekről, ráadásul olyan módon ahogyan mindenki megérti! Beszélünk továbbá az Ubuntu közösségről is, és a benne zajló dolgokról is.

A műsort a nagy-britanniai Ubuntu közösség tagjai szerkesztik. Mivel az Ubuntu viselkedési kódexnek megfelelően készítik, bárki meghallgathatja.

A műsor minden második hét keddjén élőben hallgatható (brit idő szerint), másnap pedig letölthető.

podcast.ubuntu-uk.org

Hogyanok

Írta: Mark Moore

Ha webszervert üzemeltetsz, figyelj ide. Ez a cikk segíteni fog az oldal betöltésének gyorsításában illetve biztonságosabb hálózat üzemeltetésében. A Varnish a legkorszerűbb webes alkalmazás gyorsító. Használható helyi vagy távoli gépen is. Hihetetlenül hatékonyan végzi a munkáját, mert kifejezetten webes kérések gyorsítására tervezték. A Squid és társaival ellentétben, a Varnish csak egy dolgot tud, de azt nagyon jól: gyorsítótárazni.

Minden kérés továbbítva van a Varnish Konfigurációs Nyelvnek vagy a reguláris kifejezéseknek (regex). A Varnish Web Cache a nagyon rugalmas Perl Kompatibilis Reguláris Kifejezéseket (Perl Compatible Regular Expressions (PCRE)) használja, ami jelenleg olyan nagy projekteknek is része mint az Apache, PHP, KDE, Postfix, Analog és Nmap. Az alapértelmezett konfiguráció általában elég az egyszerű HTML/CSS alapú weboldalakhoz. Ha tartalomkezelővel működtetett oldalhoz használod, vagy sütiket használ, akkor szükséges néhány

módosítás, hogy a sütiket ne gyorsítótárazza belépéskor.

Varnish telepítése Ubuntura

A cikk írásakor a Varnish 3.0.2-es kiadása volt elérhető. Az Ubuntu apt-get tárolója tartalmazza a Varnish csomagot, ennek ellenére erősen javaslom hogy a legfrissebb stabil kiadást használd a <http://varnish-cache.org> címről. A lenti négy egyszerű terminál parancs beszerzi a Varnish GPG kulcsát, hozzáadja a Varnish-t a tárolókhoz és telepíti a legfrissebb verziót.

```
curl http://repo.varnish-cache.org/debian/GPG-key.txt | apt-key add -
```

```
echo "deb http://repo.varnish-cache.org/debian/ $(lsb_release -s -c) varnish-3.0" >> /etc/apt/sources.list.d/varnish.list
```

```
apt-get update
```

```
apt-get install varnish
```

Varnish Web Cache használata

/etc/default/varnish beállítása

A varnish állomány mondja meg a szoftvernek, hogy hogyan tárolja a gyorsítótárazott állományokat (Malloc vagy File), melyik portra csatlakozzon és más fontos részleteket. Amikor először telepíted a Varnish-t, a fájl 4. sorát „START=no”-ról „START=yes”-re kell állítanod, hogy elinduljon. Az alapértelmezett beállítások általában elfogadhatóak. A következő sorok az elsődleges részei a varnish konfigurációnak.

Az elsődleges konfigurációs opciók a következők:

- a (az a port ahol a Varnish figyel [publikusan elérhető port, javasolt 80-ra állítani]),
- T (admin port),
- f (VCL konfigurációs fájl helye),
- S (titkos jelszó fájl (alapértelme-

zetten a /etc/varnish/ könyvtárban generálódik),
-s („malloc” vagy fájl legyen a gyorsítótár).

Fájl vagy Malloc alapú gyorsítótár

A fájl tároló úgy van beállítva, hogy a keveset használt objektumok a merevlemezen, míg a gyakran használt adatok a RAM-ban tárolódnak. A Malloc tároló mindig a memóriában tart, ezért mindig sokkal gyorsabb mint a merevlemez. Ha fájl tároló használatára kényszerülsz, használhatsz SSD-t mint tároló.

/etc/varnish/default.vcl beállítása

A default.vcl fájlal fogod a legtöbb időt tölteni. Amint a

```
DAEMON_OPTS="-a :80 \
              -T localhost:6082 \
              -f /etc/varnish/varnish.conf \
              -S /etc/varnish/secret \
              -s malloc,3G"
```


Hogyanok - Varnish Web Cache használata

/etc/default/varnish fájl konfiguráltad, szükséged van egy működő /etc/varnish/default.vcl-re. Az egyik első feladatunk a backend

```
backend default {  
    .host = "10.1.10.55";  
    .port = "8500";  
    .connect_timeout = 60s;  
    .first_byte_timeout = 60s;  
    .between_bytes_timeout = 60s;  
    .max_connections = 250; }
```

definiálása. Mint említettem korábban, használhatod a varnish-t közvetlenül a webszerveren vagy egy dedikált eszközön.

Ha a Varnish egy dedikált gépen van, vagy külön hálózati interfészt használhat, a .host deklaráció mondja meg a LAN IP-jét a webszerverednek. Egyéb esetben használd a 127.0.0.1 visszacsatoló címet. A .port direktíva megmondja, hogy melyik porton figyel az Apache. Minden más konfigurációs beállítás opcionális, de nagyobb befolyásod van a felhasználói aktivitások felett.

Ha tartalomkezelő rendszert (CMS) használsz, a VCL-t kicsit módosítani kell, hogy ne gyorsítótárazza a sütiket vagy bármi mást az adminisztrátor munkamenetében.

Javaslom, hogy olvasd el ezt a

két részes, Wordpress VCL konfigurálásáról szóló cikket:

<http://goo.gl/1rlj4> és <http://goo.gl/HXzq3>. Ha másféle

CMS-t használsz, meg kell határoznod hogy milyen sütiket használ és beírni a VCL-be. A fentebb említett két link ad egy kezdő sablont a sütik definiálására, így viszonylag könnyen cserélhetsz vagy hozhatsz létre bejegyzéseket.

Biztonság és védelem

A Varnish egy biztonsági szintet is ad a hálózatodhoz, rugalmas IP cím blokkolási megoldással és útvonal kezelő változókkal. Például, ha blokkolni szeretnél egy IP címet mielőtt ellátogatnak a webszerveredre, egyszerűen szűrd be a következő regex-et a /etc/varnish/default.vcl fájlba és töltsd újra a Varnish-t. Az IP címek blokkolása Varnish-al egy IP tűzfalat tart karban mielőtt késő lenne.

Amint elkészítetted a kívánt VCL konfigurációt, ezzel a terminál paranccsal ellenőrizd:

```
varnishd -C -f  
/etc/varnish/default.vcl
```

```
# Hiba oldalt szolgáltatunk ezeknek.  
acl forbidden {  
    "74.123.97.86";  
    "140.112.121.222";  
    "184.106.205.36";  
    "193.188.86.192";  
}  
  
sub vcl_recv {  
    ## Tiltva  
    if (client.ip ~ forbidden) {  
        error 403 "Denied.";  
    }  
}
```

A Varnish használható útvonalak tiltására is.

```
sub vcl_fetch {  
    if (req.url ~ "^/w00tw00t") {error 403;}  
    if (req.url ~ "^/phpmyadmin") {error 403;}  
    if (req.url ~ "^/PhpMyAdmin") {error 403;}  
    if (req.url ~ "^/databases") {error 403;}  
    if (req.url ~ "^/pma") {error 403;}  
    if (req.url ~ "^/Toata") {error 403;}  
}
```

A -C kapcsoló kiírja a VCL-ed lefordított C#-ként, majd érvényesíti, az -f kapcsoló pedig a helyét adja meg a VCL fájlodnak.

Apache konfigurálása Varnish-hoz VirtualHost használatával

Ha használod az Apache Virtual-

Host képességét, hozzá kell addnod ezt a sort a /etc/apache2/httpd.conf-hoz, hogy az apache tudja mit csinálsz. Definiálnod kell a .port számát amit a Varnish-hoz rendeltél (pl. NameVirtualHost *:8500).

Ezután állítsd be a /etc/apache2/sites-available/domain.com-ot a következő sablon-

Hogyanok - Varnish Web Cache használata

nal. A port számának az első sorban egyeznie kell a /etc/varnish/default.vcl backend rész .port deklarációjával.

Végül, változtassuk meg a Listen direktívát a /etc/apache2/ports.conf -ban, hogy a fenti porttal egyezzen (pl. Listen 8500).

Hasznos parancsok

varnishstat - teljesítmény monitorozás és diagnosztika,
varnishtop -i rxurl - listázza az összes Varnish-en keresztül menő forgalmat,
varnishadm - Varnish adminisztrációs konzol, ahol kiadhatod a parancsokat,
varnishhd -C -f /etc/varnish/default.vcl - kiírja a VCL-ed mint fordított C# kód és a bekapcsolás előtt ellenőrzi,

service varnish reload - a gyorsítótár törlése nélkül újratölti a VCL-t.
varnishncsa - Megjeleníti a Varnish hozzáférési naplóját Apache-ban.

Referenciák:

<https://www.varnish-cache.org/docs/3.0/reference/vcl.html>

<http://kaanon.com/blog/work/making-wordpress-shine-varnish-caching-system-part-1>

<https://www.varnish-cache.org/trac/wiki>

```
<VirtualHost *:8500>
  ServerName domain.com
  ServerAlias www.domain.com
  DocumentRoot /var/www/folder
</VirtualHost>
<Directory /var/www/folder/>
  Options -Indexes FollowSymLinks MultiViews
  AllowOverride All
  Order allow,deny
  allow from all
</Directory>
```

SUDOKU

Úgy kell kitölteni a 9x9-es rácsot, hogy minden sor, minden oszlop és minden 3x3-as doboz tartalmazza a számokat 1-től 9.

Könnyű

			6	9			3	1
4		8			2			6
6				7				
5		6	9		3	7		8
								9
	8	9	1	6			2	
	3				5		8	2
7		5	4	8	6		9	
		1			9		4	

Nehéz

			3		4			1
4		1						
	2	3	6	9		4		8
	4	2				1	8	
			9		8			
	8			2	7	5	6	
	3	4	8		5		9	2
	7							5
				3	6	7		1

A megoldások a 26. oldalon találhatóak.

Irányelvek

Altalános szabály, hogy a cikk témája **valamilyen módon kapcsolódjon az Ubuntuhoz, vagy annak valamelyik változatához** (Kubuntu, Xubuntu, Lubuntu, stb.).

A cikket bármilyen programmal írhatod. Én az OpenOffice-t ajánlanám, de **KÉRLEK ELLENŐRIZD A HELYESÍRÁST ÉS A NYELVTANT!**

Szerkesztés

Kérlek jelezd a cikkedben, hogy melyik képet hová szeretnéd beilleszteni, de az OpenOffice dokumentumba ne szúrd be a képet.

Képek

A képeket alacsony tömörített-ségű JPG fájlokban várjuk.

Méretezés: ha végképp nem boldogulsz, küldj egy teljes méretű képernyőképet és mi kivágjuk a megfelelő részt.

Ha a „Fókuszban” rovathoz írsz, kövesd az itt látható irányelveket.

A stílussal kapcsolatos szabályok és buktatók egy részletesebb listája a következő linken látható:

<https://wiki.ubuntu.com/UbuntuMagazine/Style> – röviden: amerikai helyesírás, semmi l33t nyelv vagy hangulatjel.

Az elkészült cikket az articles@fullcirclemagazine.org email címre küldd.

Ha nem tudsz cikket írni, de sokat lógsz az Ubuntu Fórumokon, küldhetsz érdekes fórumvitákat is, amiket felhasználhatunk.

Nem angol anyanyelvű szerzők

Ha az anyanyelved nem angol, ne aggódj. Írd meg a cikked és a mi lektorunk majd kijavít minden helyesírási és nyelvtani hibát. Így nem csak Te segíthetsz a magazinnak és a közönségnek, hanem mi is segítünk Neked a helyes angol elsajátításában!

FÓKUSZBAN

Játékok/Alkalmazások

Ha játékokról, alkalmazásokról írsz, szíveskedj érthetően leírni:

- a játék nevét
- készítőjének nevét
- ingyenes, vagy fizetni kell a letöltésért
- hol lehet megtalálni (adj meg letöltési- vagy honlapcímet)
- natív linuxos program-e, vagy kell hozzá használni Wine-t?
- milyen osztályzatot adnál rá egy ötös skálán
- pontokba szedett összefoglaló pozitívumokkal és negatívumokkal

Hardver

Hardver esetén kérlek világosan írd le:

- a hardver gyártóját és típusát
- milyen kategóriába sorolnád
- a hardver használata során fellépő hibákat
- könnyű volt-e Linux alatt működesre bírni
- szükség volt-e Windows driverekre
- osztályzatod egy ötös skálán
- pontokba szedett összefoglaló pozitívumokkal és negatívumokkal

Nem feltétel a szakértelem – írd azokról a játékokról, alkalmazásokról és hardverekről, amiket a mindennapi életben használasz.

- ➔ Access all your data in one de-duplicated location
- ➔ Configurable multi-platform synchronization
- ➔ Preserve all historical versions & deleted files
- ➔ Share folders instantly in web ShareRooms w / RSS
- ➔ Retrieve files from any internet-connected device
- ➔ Comprehensive 'zero-knowledge' data encryption
- ➔ 2 GBs Free / \$10 per 100 GBs / Unlimited devices

<https://spideroak.com>

Online
BACKUP

Secure
SYNC

Easy
SHARING

Whether you need to access a document you have stored on a remote server, synchronize data between a Mac, Windows or Linux device, share important business documents with your clients, or just rest easy knowing all of your data is safely, securely, and automatically backed up - SpiderOak's free online backup, online sync and online sharing solution can handle all your needs!

SpiderOak offers a different approach to online backup by combining a suite of services into one consolidated tool - free online backup, synchronization, sharing, remote access, and storage. This difference is further measured in our zero-knowledge privacy policy - the first one ever employed in this setting. Our flexible design allows you to handle data from any operating system (Mac, Windows and Linux) or location (external drives, network volumes, USB keys, etc...) using just one centralized account.

Download mobile clients
for **iOS & Android**

JOIN SPIDEROAK NOW
Get 2 Free GBs

Családunk általában évente kétszer tart nagytakarítást: tavasszal és újévkor. Idén úgy döntöttem, hogy nem hajtom ki a régi Athlon64-emet, inkább újrahasznosítom, mint fejlesztői szervert a meglévő MMORPG (nagyon sok szereplős online szerepjáték) szerverünk mellett. Először 2007-ben találkoztam a The Mana World-del (TMW), amikor a kliens programja, a tmw megjelent az Ubuntu 7.10, Gusty Gibbon tárolójában. Ekkor a TMW kliens még meglehetősen primitív, de abszolút működőképes volt. Az utóbbi években mind a kliens, mind a szerver sokat fejlődött.

A TMW szerver egyik legnagyobb előnye, hogy egy kisebb – például a barátokat és családtagokat kiszolgáló – szerver futtatásához nincs szükségünk túl nagy teljesítményű hardverre. A szerverünk eredetileg egy Pentium III 1.1 GHz-es processzoros, 256 MB memóriával (megemlítendő, hogy vilámgyors, 15000 RPM-es SCSI merevlemezekkel) ellátott gép volt. Ez öt játékost tudott kiszolgálni az ADSL internetkapcsolatunkon keresztül. Jelenleg az Auldsbel szerverünk és a webszerverünk egy hyperthread-es, 2.8 GHz-es, 2 GB RAM-os Pentium 4-es gépen működik. A webszerverről többek között megtudhatjuk, kik vannak bejelentkezve, de a szerver enélkül is működtethető.

A szerverünket egy Ubuntu 10.04 LTS szerver telepítéssel alapoztuk meg, majd a konfigurációt a kliens szoftverrel egy laptopon teszteltük. Ha ugyanazon a gépen szeretnénk futtatni a szerver- és a kliens programot is, akkor telepítsük inkább az Ubuntu Desktop változatot. A TMW szerver az eAthena projektre épül (létezik egy újabb TMW szerver program is, amit teljesen a nulláról újraírtak, de a fő szerver még mindig egy átalakított eAthena).

Az eAthena eredetileg a nyílt forrású Ragnarok szerverhez készült, de a TMW fejlesztői kiváló munkájukkal alkalmassá tették a Mana World kliens kiszolgálására. Első lépésként telepítsük a git-core, build-essential, flex és bison csomagokat:

```
git clone
git://gitorious.org/tmw-
eathena/mainline.git eathena
```

```
git clone --recursive
git://gitorious.org/+tmw-
admins/tmw/tmwa-server-
test.git eathena-data
```

```
cd eathena
```

Várjunk türelemmel, amíg a git klónozza a tárolókat. Ez néha eltarthat egy-két percre is. Problémákba ütközhetünk, ha a telepített Ubuntu verzió egy 3.82-esnél régebbi Make-et használ (a fejlesztők a Make 3.82-es, vagy újabb verzióját ajánlják). Ha nem sikerül lefordítanunk a programot, futtassuk a következőket:

```
mkdir -p
obj/{common,login,char,map,ladmin,tool}
```

```
make
```

```
sudo apt-get install git-core
build-essential flex bison
```

Ezután hozzunk létre egy könyvtárat a szerver szoftver számára, majd töltsük le és fordítsuk le a tmw-ea programot:

```
mkdir ~/tmw-ea
cd ~/tmw-ea
```

```
sudo cp login-server char-
server map-server ladmin
/usr/local/bin/
```


Ezután állítsuk be a git-et, hogy az frissítse a kliens adatokat. A szerver enélkül is működne, de nem érhetnénk el a frissítéseket.

```
cd ../eathena-data
```

```
ln -s ../../git/hooks/post-merge .git/hooks/
```

```
ln -s  
../../../../git/hooks/post-merge  
client-data/.git/hooks/
```

A telepítés utolsó lépéseként hozzuk létre a konfigurációs fájlokat és töltsük le a kliens adatokat és a zenét:

```
cd client-data
```

```
git checkout master
```

```
cd music
```

```
git checkout master
```

Ebben a pillanatban a lokális hálózatról be is jelentkezhetünk a szerverünkre. A fejlesztői szerverhez hozzárendeltem egy statikus IP címet a Tomato-MLPPP Linksys WRT54L routerünkön, és ugyanazt a host nevet adtam neki, mint az éles rendszernek. A szerver teszteléséhez még három process-t kell elindítanunk: a karakter szervert, a login szervert és a térkép szervert (ennek a három szervernek a konfi-

gurációs fájljait fogjuk később módosítani az interneten keresztül való eléréshez). Most futtassuk a szerver programokat egy teszt erejéig:

```
cd ~/tmw-ea/eathena-data
```

```
./char-server & ./login-  
server & ./map-server &
```

Amikor először jelentkezünk be a szerverre, a szerverprogramokat indító terminálablakban láthatjuk a karakter bejelentkezését.

A laptopomon telepítettem a TMW klienst:

```
sudo apt-get install tmw
```

Több TMW kliens is van. Az Ubuntu 10.04 tárolójában egy kicsit elavult verzió szerepel, ami lefagy, ha egy KM (kalandmester, angolul GM) olyan szobába lép be, ahol már vannak bejelentkezett felhasználók. Én ehelyett a <http://manaplus.evolonline.org/>-on elérhető manaplus klienst javaslom, amennyiben a szerverünket meg szeretnénk nyitni a nagyvilág számára.

A TMW kliens elindítása után kattintsunk a Custom Server gombra, és adjuk meg azt a host nevet

(vagy domain-nevet, vagy dinamikus DNS nevet), amit a szerverünknek adtunk. Megbizonyosodhatunk róla, hogy a szerverünk elérhető a helyi hálózatról és még mielőtt megnyitnánk a szerverünket a világhálón beállíthatjuk magunkat KM-nek.

Amikor a kliens csatlakozik, kattintsunk a „register” gombra. Figyelem: a hivatalos Mana World szerveren nem tudunk kliensen keresztül regisztrálni. A központi szerverre csak a weboldalon keresztül regisztrálhatunk, és meg kell várnunk regisztrációnk elfogadását is. A saját szerverünkön viszont egyszerűen csak beregisztálunk egy felhasználónévvel.

A következő képernyőn kiválaszthatjuk a karakterünket. Mivel első alkalommal jelentkezünk be, minden karakterhely üres. Hozzunk

létre egy karaktert és a következő képernyőn rendeljük hozzá statisztikát. Megváltoztathatjuk a hajszínt és a hajviseletet is. Talán mondanom sem kell, hogy egy felhasználónak több karaktere is lehet.

Mielőtt bárkit is meghívnánk a szerverünkre, mindenképpen hozzunk létre legalább egy karaktert, akit megteszünk KM-nek. Az eAthena TMW-s változata a ~/tmw-ea/eathena-data/login/save könyv-

tárban tárolja a karakteradatokat. Az account.txt fájl karakterinformációkat tartalmaz.

A gm_accounts.txt fájlban állíthatjuk be, hogy ki legyen szerverünkön a KM. A KM-ek és fejlesztők szintje az általánostól eltérően állítható be. Ezeket a szinteket a ~/tmw-ea/eathena-data/world/map/conf/atcommand_local.conf fájlban találhatjuk. Ami a lényeg: akár 99-es szintű KM-ek is lehetünk. Más KM-eknek a szintjét állítsuk 60-ra, ezzel korlátozhatjuk kalandmesteri hatalmukat. a gm_accounts.txt egy sorának formátuma a következő:

account_number gm_level

Az első felhasználó száma általában 2000000. További felhasználók mindig eggyel nagyobb számot kapnak, tehát a következő felhasználó száma a 2000001-es lesz. Ahhoz, hogy az elsőként létrehozott felhasználónk legyen a KM, írjuk be a gm_account.txt-be a következő sort:

2000000 99

A ~/tmw-ea/eathena-data/login/save/gm_accounts.txt fájl a szerverre belépve módosíthatjuk. Miután beállítottuk KM szintünket,

próbáljuk ki valamely KM parancsot. Minden KM parancs a @ szimbólummal kezdődik. A @help parancs hatására a debug panelen megjelenik a használható KM parancsok listája. Sassemm felhasználóink észrevehették, hogy a sok @gm parancs nem fér ki a képernyőre. Ez a probléma orvosolható, ha megnöveljük a kliens program chat ablakában megjelenített sorok számát. A twm jobb felső sarkában kattintsunk a Setup gombra, majd a chat fülre, és állítsuk be a „max lines in chat” értéket 120-ra.

A kalandmestereknek hatalmukban áll tárgyakat és szörnyeket létrehozni, játékosokat és helyzetüket befolyásolni, és még háborút is kirobbanthatnak a játékosok között, úgyhogy a KM-eket nagy gonddal válasszuk meg. A KM tevékenységét a rendszer egy egyszerű szöveges fájlban rögzíti, a következő fájl névvel: tmw-ea/eathena-data/world/map/gm.log.year.month (pl. tmw-ea/eathena-data/world/map/gm.log.2012.01). Szerintem az ilyen KM naplófájlok böngészésével sokkal jobban megérthetők a

@gm parancsok működése. Szerencsére a központi szerver naplófájljai szabadon megtekinthetők a <http://server.themanaworld.org/gm> címen.

Szerverünk megnyitása a világhálón

Ahhoz, hogy a szerverünk az interneten keresztül elérhetővé váljon, üssünk néhány lyukat a routerünk tűzfalán. Konkrétan az 5122, 6122 és 6901-es TCP és UDP portokat kell megnyitnunk. A szerver programok konfigurációs fájlja is módosítanunk kell. Rengeteg konfigurációs fájl van. Minket most a _local.conf végződésűek érdekelnek. Még pontosabban a következő fájlokat kell módosítanunk:

```
~/tmw-ea/eathena-data/world/conf/char_local.conf
~/tmw-ea/eathena-data/world/map/conf/map_local.conf
~/tmw-ea/eathena-data/login/conf/ladmin_local.conf
```

Három változót kell beállítanunk: a login szerver, a karakter szerver és a térkép szerver IP címét. Ha dinamikus DNS szolgálta-

tást használunk, akkor a karakter és térkép szervernél használhatjuk a dinamikus domain nevet, de a login szervernél a helyi címet kell megadni (a teszt szerveren én a 127.0.0.1 címet adtam meg és remekül működött). Vigyázat, ha a DNS-ünk megváltozik miközben a szerver működik, a szerverünk elérhetetlenné válhat. Az én internet szolgáltatóm rendkívül olcsón kínál statikus IP címeket, ezért én a karakter- és térkép szerverhez is azt használom. Az én char_local.conf-om valahogy így néz ki:

```
// Comment : Login server IP
login_ip: 127.0.0.1
// Comment : Character server IP
char_ip: auldsbel.dyndns.org
```

Hasonlóképpen a map_local.conf-om:

```
// Character Server IP
char_ip: auldsbel.dyndns.org
// Map server IP
map_ip: auldsbel.dyndns.org
```

A ladmin_local.conf-ot a ladmin program használja és nagyon fontos beállításokat tartalmaz. A ladmin segítségével az adminisztrátor különböző műveleteket végezhet anélkül, hogy a klienssel bejelentkezne a szerverre.

A ~/tmw-ea/eathena-data/

world/map/conf könyvtárban további konfigurációs fájlokat találhatunk. Ha varázslatot szeretnénk vinni a világunkba, akkor a magic.conf.template fájlt és a build-magic.sh shell szkriptet érdemes szemügyre vennünk. Az itt található help.txt fájl tartalma jelenik meg, ha egy KM kiadja a @help parancsot. Érdemes a motd.txt (a nap üzenete) fájlt is átszabni.

Mint a legtöbb linux szoftverben, a Mana World-ben is rendkívül sok beállítási lehetőség van. Mű-

ködtethetsz a központi szerverrel megegyező szervert, de ha szeretnéd, lehetőség van azt saját ízlésednek megfelelően megváltoztatni. Ehhez nagyszerű információforrás a Mana World fórum, a wiki oldal és a Mana World honlap „How to Develop” (hogyan fejlesszünk) oldalai.

Kapcsolódó oldalak:

The Mana World – <http://www.themanaworld.org/>
TMW fórumok – <http://forums.themanaworld.org/>
TMW Wiki – <http://wiki.themanaworld.org/>
Hogyan fejlesszünk (és hogyan állítsuk be a szervert) – http://wiki.themanaworld.org/index.php/How_to_Develop
Auldsbel TMW szerver – <http://auldsbel.org/>

Charles nevelőapa, férj és egyben Linux rajongó, aki egy non-profit számítógép újrahasznosító projektet menedzsel. Amikor éppen nem hardvereket/szervereket szed szét, a <http://www.charlesmccolm.com/> blogon osztja meg tapasztalatait.

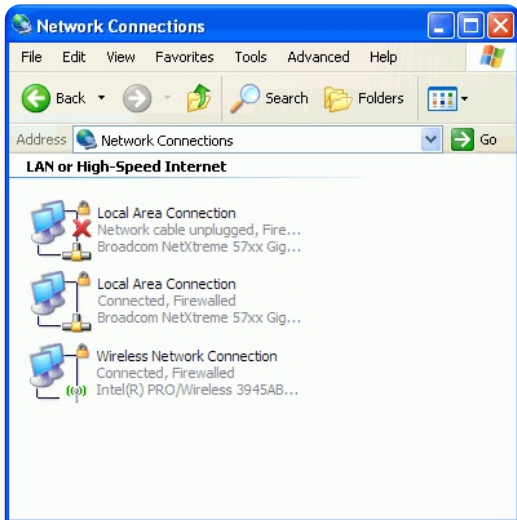

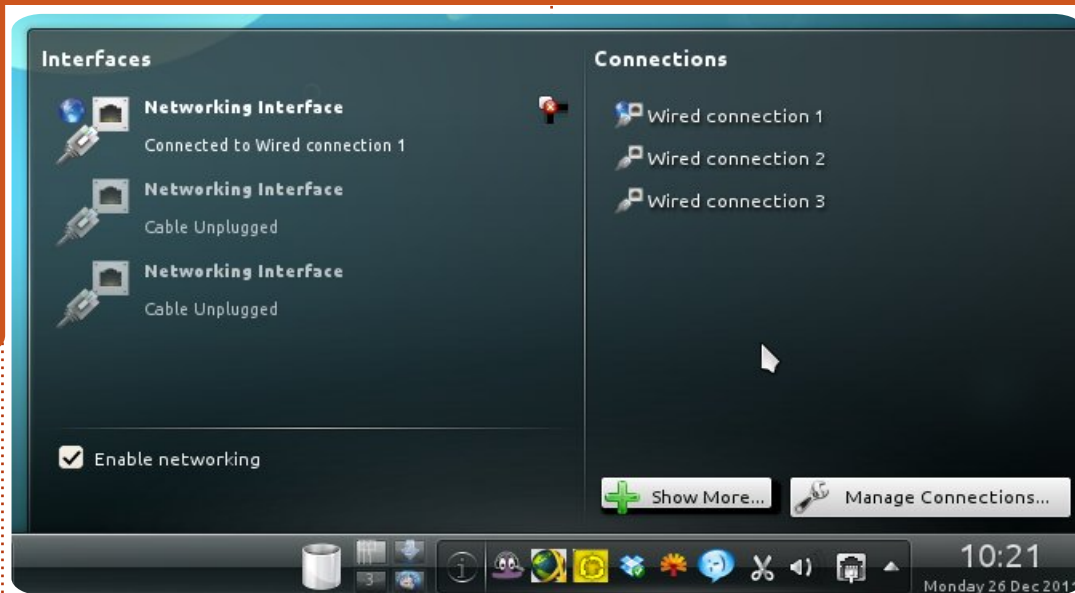
Közelebb a Windowshoz

Írta:

Ronnie Tucker (KDE)
Jan Mussche (Gnome)
Elizabeth Krumbach (XFCE)
Mark Boyajian (LXDE)
David Tigue (Unity)

A Windowsban a vezetékes és vezeték nélküli hálózatot beállítani eléggé nehézkes, már-már inkább frusztráló. Ez a Vezérlőpultból történik a Hálózati kapcsolatok kiválasztásával. Amit itt látni, az nem túl felhasználóbarát, de gondolom, a doagát elvégzi.

Kubuntu:

A hálózati beállítások a Rendszerbeállítások ablakban érhetők el, de van egyszerűbb módja is: azaz az ikonnal, amely a jobb oldali feladatsoron található és egy hálózati csatlakozóra és aljzatra emlékeztet. Erre kattintva nemcsak a beállításokat lehet megnézni, hanem az elérhető vezeték nélküli hálózatokat is.

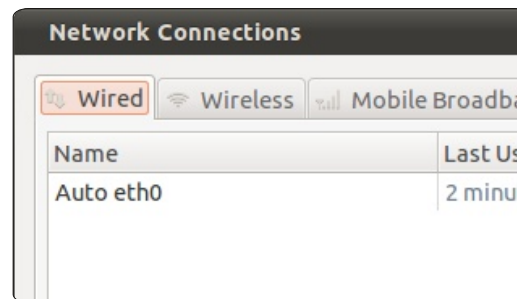
Gnome-Shell:

A Gnome-Shellben nincs ilyen szép, hálózati beállításra szolgáló ablak. A hálózati kapcsolatok beállításához az alábbi lépéseket kell megtenni:

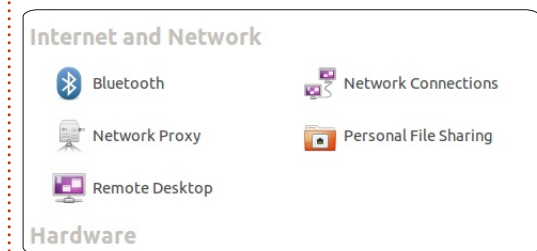
Vezetékes és vezeték nélküli hálózatok beállítása

jobb felső sarki legördülő menüből is (ahol a Leállítás is található).

Adott kapcsolat szerkesztéséhez, rá kell kattintani annak nevére, majd a Szerkesztés gombra. Ekkor egy ablak jelenik meg négy füllel: ezek közül az IPv4 beállításai című a lényeges, mert itt állítható be a kapcsolódás módja. A leggyakrabban az Automatikus (DHCP) módra van szükség. Ekkor a számítógép kapcsolatba lép a DHCP-szerverrel. A DHCP (dinamikus állomáskonfiguráló protokoll)-szerver minden –

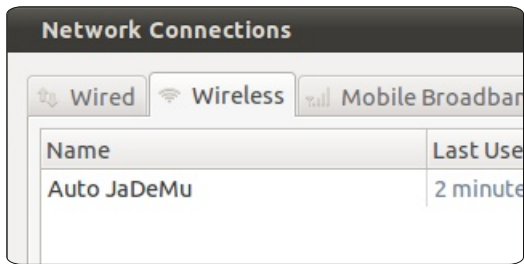
A beállítások az alábbi helyről érhetők el: Rendszereszközök > Rendszerbeállítások > Hálózat, de a panel jobb felső részéről is, ahol van egy ikon két, ellentétes irányú nyíllal. Jobbgombos kattintással a menüben látható is a Kapcsolatok szerkesztése menüpont. A Rendszerbeállítások elérhetők még a

DHCP-módon – kapcsolódó számítógéphez IP-címet generál. Mint ahogy a következő képről is látszik, nem kell semmit sem beállítanunk (Cím, Hálózati maszk, Átjáró, DNS kiszolgálók és Keresési tartományok), elég mindezt a rendszerre bízni.

A vezeték nélküli kapcsolathoz a beállítás után kapcsolódni kell egy

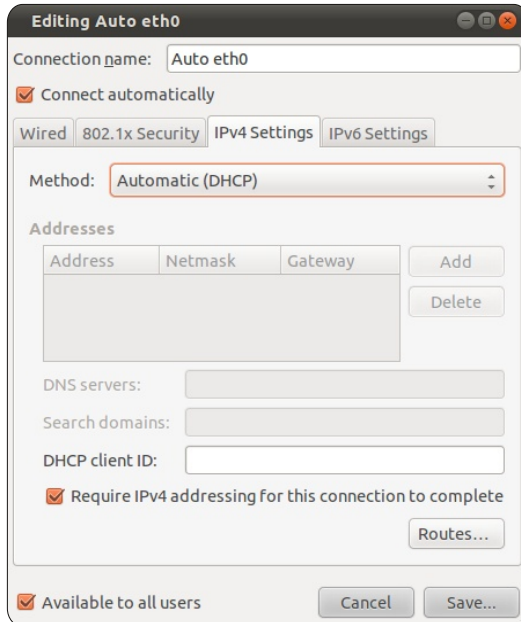
vezeték nélküli hálózathoz. Ehhez jobb gombbal kattintani kell a hálózat ikonjára a felső panelen, és kiválasztani a kívánt hálózat nevét. Ha ez kódolt hálózat, meg kell adni a jelszót, és eztán másodpercen belül megtörténik a csatlakozás.

Xubuntu:

A Xubuntu a Gnome nm-connection-editorát használja, ami elérhető a Beállítások > Hálózat alól, vagy a felső panelen lévő hálózati ikon jobb gombbal történő kattintásával a „Kapcsolatok szerkesztése...” kiválasztásával. A vezeték nélküli hálózat kiválasztásához elég jobb gombbal a hálózat ikonjára kattintani a felső panelen, és kiválasztani a kívánt hálózat nevét.

Lubuntu:

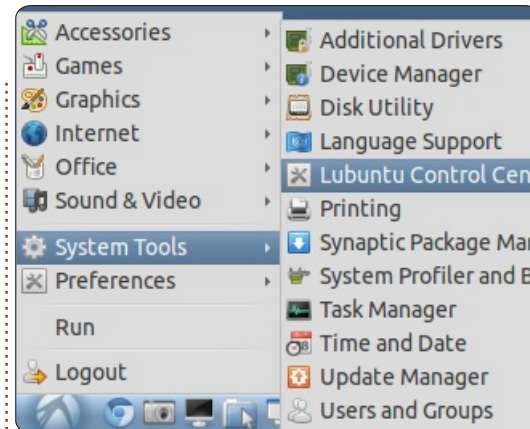
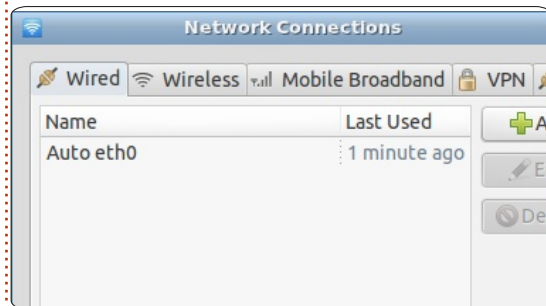
A beállítások hasonlóképp működnek, mint a Gnome-Shellnél leírtaknál; azonban - nem meglepő módon - a Hálózat ablak megnyitása másképp működik. A legegyszerűbb a panelen lévő hálózati ikonra

a jobb gombbal kattintani - alapértelmezés szerint ez a jobb oldalon van.

Vagy elérhető még a főmenüből is a Rendszerezszközök > Lubuntu vezérlőpult alól.

A Vezérlőpultban pedig a Hálózat ikonra kell kattintani.

A Hálózat ablakban a Gnome-Shell vagy Ubuntu részekben leírtaknak megfelelően lehet a vezeték és vezeték nélküli hálózatot beállítani.

A következő hónapban az adathordozók – mint pendrive, merevlemez vagy SD-kártya – formázásáról lesz szó.

SUDOKU

Könnyű

2	5	7	6	9	4	8	3	1
4	1	8	3	5	2	9	7	6
6	9	3	8	7	1	2	5	4
5	4	6	9	2	3	7	1	8
1	7	2	5	4	8	3	6	9
3	8	9	1	6	7	4	2	5
9	3	4	7	1	5	6	8	2
7	2	5	4	8	6	1	9	3
8	6	1	2	3	9	5	4	7

Nehéz

8	9	7	3	5	4	2	1	6
4	6	1	7	8	2	9	5	3
5	2	3	6	9	1	4	7	8
7	4	2	5	6	3	1	8	9
6	1	5	9	4	8	3	2	7
3	8	9	1	2	7	5	6	4
1	3	4	8	7	5	6	9	2
2	7	6	4	1	9	8	3	5
9	5	8	2	3	6	7	4	1

Az én történetem

Írta: Charles McColm

Informatikai utam, mint sok más embernek ebből a generációból, a Commodore 64-el kezdődött. 1983 augusztusában tagja lettem a BUG csoportnak (Barrie User's Group), mely Commodore hardverek és szoftverek hackelésével foglalkozott. A BUG által elkezdtem foglalkozni a BBS-el is (Bulletin Board System). Nehéz nem rászokni a BBS technológiára: szöveg alapú szerepjátékok, informatív fórumok és a Rendszer Operátor (sysop) betörései a chatre. Évekig volt saját BBS-em: az első MS DOS alatt, majd a IBM OS/2 Warp rendszerén. Ez mellesleg egy vicces történetet is eredményezett.

1995 végén a Comdex-re mentem, Torontóba, hogy értékesítem a Windwos 95 és OS/2 rendszereimet. Meglátogattam mindkét értékesítő helyet, és elcsodálkoztam azon, hogy milyen gorombák voltak a microsoftosok. Türelmesen vártam az értékesítőhelynél, hogy kipróbálhassam a rendszert, de hamar kikapcsolták. Az IBM-nél is nagy volt a nyüzsgés, mégis kedvesebbek voltak, olyannyira, hogy

nemcsak megmutatták az OS/2-öt, hanem még egy OS/2-öt használó sysop-nak is bemutatnak. Hazatérésemkor nagyon lelkes voltam az OS/2 kapcsán. Elmentem egy helyi számítógépes üzletbe, ahol történetesen egy másik helyi sysop dolgozott. Figyelmeztetett, hogy ne vegyek OS/2-öt, hanem helyette vegyem meg a Windwos 95-öt, amikor az kijön. Hosszú a történet, de rövidre fogom: már aznap délután futott a BBS, és sose használtam Windows 95 alatt.

Nem sokkal az OS/2 telepítése után történt, hogy legfiatalabb öcsém egy Slackware Linux CD-vel jött haza az egyetemről. Érdekesnek tartottam, de végül egy Walnut Creek FreeBSD CD-t rendeltem. Végül egy nyomtató meghajtó miatt tértem vissza a Linuxhoz.

Összetalálkoztam egy kicsi csoporttal, mely épp egy Linux munkálműt akart csinálni néhány 486DX gépre (16MB RAM és 500 MB merevlemez). Ez a projekt összehozott egy másik non-profit projekttel, a Working Centre's Computer Recycling Projecttel. Há-

lás vagyok, hogy az elmúlt hat évben én lehettem ennek a projektnek a menedzsere. 2000-es évek közepén az általunk használt Linux disztribúció idejét múlt lett, melyet felváltottak más, hasonló célkitűzésekkel rendelkező disztribúciók. Amikor döntésre került a sor, az újnak számító Ubuntu 4.10-re tettem le a voksomat. Azóta nem váltottunk.

Projektünk része a Microsoft regisztrált felújítói programjának. A munkaközpont évekig oktatott alapszintű számítógépezést és Microsoft Office használatot, így fontos, hogy Microsoft Windows-t és Microsoft Office-t is tudjunk ajánlani a felhasználóknak. A Microsoft alacsony áron tartotta a licencköltségeket, így meg tudtuk tartani azokat a Linux rendszerek mellett.

Ami viszont meglepő, hogy majdnem ugyanannyi Linuxos gépet adunk el, mint Windowsosat. Szerintem ez a következők miatt lehetséges: könnyű feltelepítenünk a Linuxot, könnyebb támogatást adni a Linuxra, mivel nem kell a kártevőkkel foglalkoznunk, a Linux

jobban kezeli a különböző hardvereket, így nem kell külön meghajtókat letölteni (például a nyomtatókhoz).

Persze semmi sem tökéletes, így amikor valaki úgy dönt, hogy Ubuntu Linuxot futtató gépet szeretne, leültetjük egy ilyen rendszer elé, és röviden bemutatjuk neki az Ubuntu Szoftverközpont, Firefox és Libreoffice használatát. Ha kényelmesnek érzi, akkor kipróbálhatja az Ubuntu-t.

A legtöbb ember elégedett, amint rájön, hogy Ubuntu Linuxszal is szinte mindent megtehet, mint a másik rendszeren. A legtöbb ember, akikkel együtt dolgozunk, előzőleg még nem próbálta ki a Linuxot, így mindig meglepődök, mikor hónapokkal később megtudom, hogy még mindig Linuxot használ. Bár nem kéne meglepődöm, hisz a Linuxhoz csupán egy valami szükséges: hajlandóság megtanulni és játszani vele.

Különvélemény

Írta: Allan J. Smithie

Aminap Chromebook Enthusiast-tal volt egy beszélgetésem a blogomon. A legutóbbi Chromebook árcsökkenés jelentőségével kapcsolatban eléggé különböző az álláspontunk. „CE” így vélekedik:

„ Elgondolásnak, elképzelésnek a Chromebook nagyszerű. A kliens vékony, különösen oktatáshoz, osztálytermi használatra nagyon hasznos. Van rajta internet-hozzáférés, hozzáférék a virtuális meghajtóimhoz. Az összköltsége sem vészes. És nem fogják bedobni a törülközőt akkor sem, ha most épp csökkentették az áraikat. Folyamatosan új termékeket fejlesztenek, hogy erősítsék az operációs rendszert és az energiagazdálkodást.”

Elismerem, hogy mindez helytálló, főleg az, hogy az infrastruktúra ellátja a Chromebook-ot állandó, megbízható internet-hozzáféréssel. Azt is elfogadom, hogy az oktatás területén nagyon jól lehet használni – de csak akkor, ha kellő erővel tud betörni a piacra. Be kell törnie a piacra az oktatás, a gazda-

ság területén és el kell érnie a hétköznapi fogyasztóhoz, hogy fennmaradjon. Emlékszem a saját iskolai éveimre. Volt egy RM Nimbus gépünk, meg egy BBC Micro, de egyik sem élte túl az IBM PC-klonjainak az elterjedését. Jó, ez most lehet, hogy nem a megfelelő összehasonlítás, de egy szektor önmagában még nem biztosítja a folyamatos eladási mennyiséget.

Tudjuk, hogy a Chromebook-on folyamatos nyomás van a táblagépek piaca felől, ezért is a nagy árleszállítás. A táblagépek nemcsak „menők”, de komoly belső tárolóhellyel rendelkeznek ahhoz, hogy ide-oda cipeljék őket. Ismerünk Chromebook-tulajdonosokat (Ed Hewitt, a Full Circle. 52. számának cikkírója), akik elérték a felső határt a platformjuk hozzáférése és tárolókapacitása terén – annyira, hogy ismerősöktől meg kollégáktól kellett kölcsönkérniük lemezt. Utána pedig nem győzték hallgatni a csipkelődő megjegyzéseket, hogy „és mondd, mennyibe is fáj ez az íz?”.

Persze, a Google ezen a téren még távol van a tökéletestől, de ha van

olyan cég, amelyben megvan a kellő elszántság és kitartás, hogy egy komoly platformot létrehozson, akkor a Google mindenképpen ilyen. Ugyanakkor maga az eszköz fejlesztése nélkül a Google kénytelen az olyan cégekre támaszkodni, mint az Acer vagy a Samsung, akik elkészítik a megfelelő hardvert. És hogy ezek a cégek meddig tudnak fennmaradni – figyelembe véve a profitjukat, a részvényeseiket és a piaci bizalom esését –, az már más kérdés. A nagy mennyiségű gyártás idővel árcsökkenést eredményez, minden más marginális kiadást jelent. A hardverpiacra pedig

mindkettő vastagon igaz. Manapság a hagyományos, igásló-jellegű laptopok és a csilivili táblagép-e-olvasók divatosak. Az oktatási szektor a közköltéségek csökkentésével a saját munkáját is ellehetetleníti, mert a nem szokványos anyagot egy szűk piaccal rendelkező termék platformjára erőlteti. Az oktatás csak akkor tud fennmaradni, ha a saját költségek kedvezőek, a politikusok pedig kimaradnak a döntésekből. Értem én a választás szabadságát és támogatom is, de a gazdaság és a piac most még alulmaradt a Chromebook-kal szemben.

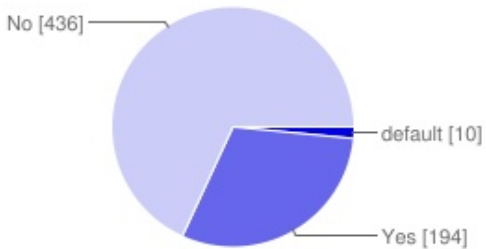

Szerintem...

Előző hónap kérdése:

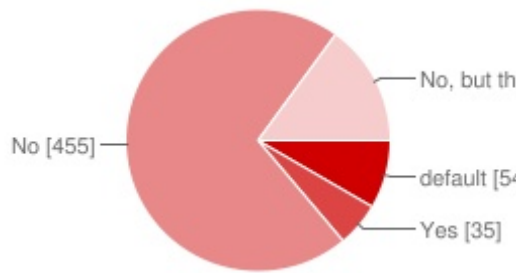
SpiderOak Kérdőív

Van SpiderOak-fiókad?

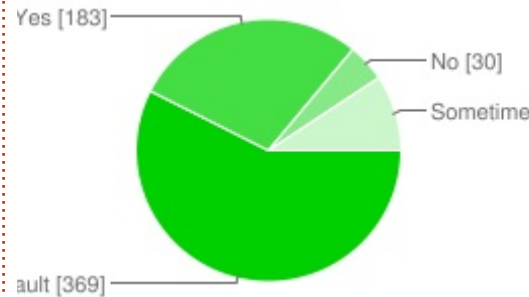
Igen	194	30%
Nem	436	68%

Fizetős fiókad van?

Igen	35	5%
Nem	455	71%
Még nem, de már gondolkodom rajta	96	15%

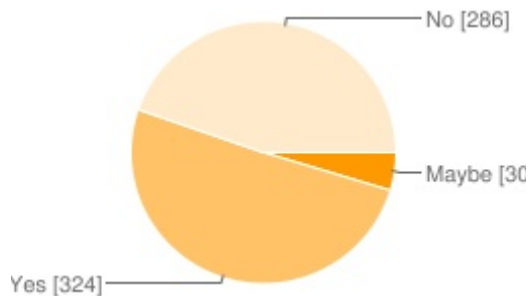
Elégedett vagy a SpiderOak-kal?

Nálam ez alap	369	57%
Igen	183	29%
Nem	30	5%
Néha	60	9%

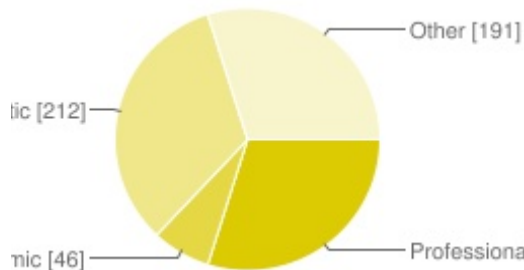
Vacak	9	1%
Elmegy	472	74%
Szuper!	472	74%
Szuper!	82	13%

Hallottál már a SpiderOak-ról?

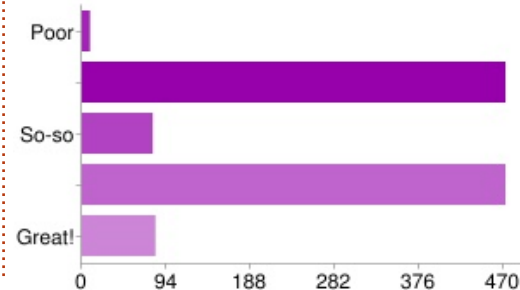
Azt hiszem	30	5%
Igen	324	51%
Nem	286	45%

Milyen területen használod a SpiderOak-ot?

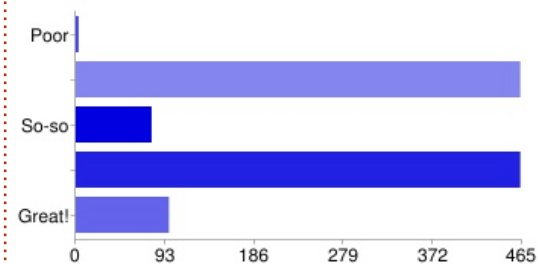

A munkámhoz	191	30%
Tanuláshoz	46	7%
Otthoni használatra	212	33%
Egyéb	191	30%

Osztályozd a SpiderOak-ot az alábbi jellemzők szerint! - Használhatóság

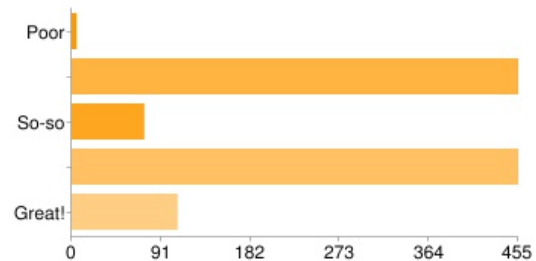

Osztályozd a SpiderOak-ot az alábbi jellemzők szerint! - Láthatatlanság

Vacak	3	0%
Elmegy	463	62%
Szuper!	463	62%
Szuper!	97	13%

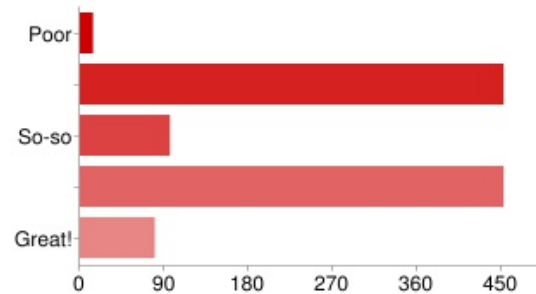
Osztályozd a SpiderOak-ot az alábbi jellemzők szerint! -

Hordozhatóság

Vacak	5	1%
Elmegy	455	71%
Szuper!	74	12%
	455	71%
	108	17%

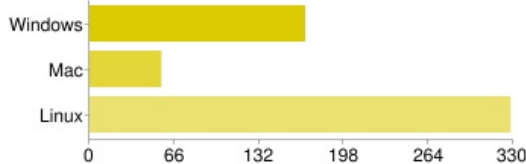
Osztályozd a SpiderOak-ot az alábbi jellemzők szerint! -

Tárhely mérete

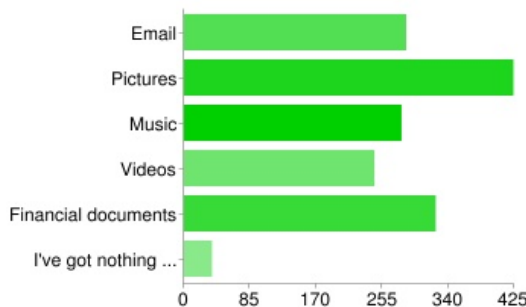
Vacak	14	2%
Elmegy	452	70%
Szuper!	80	12%

Milyen platformon használsz a SpiderOak-ot?

Windows	168	45%
Mac	56	15%
Linux	328	87%

Milyen típusú, ún. fontos állományok vannak a gépeden?

56. számunk nyertesei:

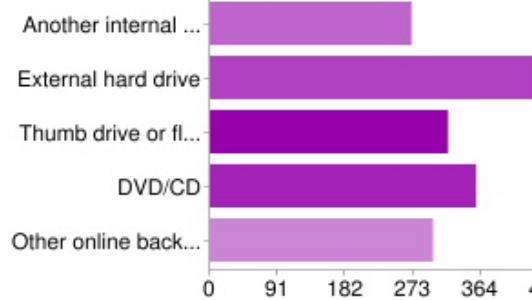
Thomas Morris, Marc Bohets, Lars Biemans, Johnathan Morlock és még egy valaki, akinek várjuk a választát.

Mindegyik nyertesünknek gratulálunk és köszönjük a SpiderOak-nak a felajánlott nyereményeket. Figyeljétek a következő lapszámokat, mert azokban is lesznek nyereményjátékok (attól függően, hogy melyik céget sikerül rábeszélnem a dologra...)

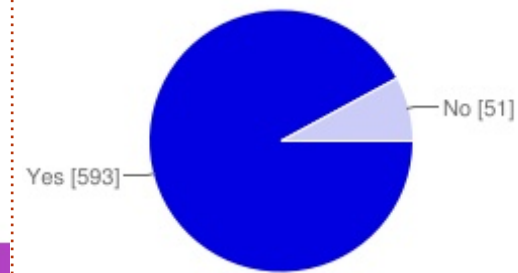
Emailek	286	56%
Képek	424	83%
Zenék	280	55%
Videók	245	48%
Pénzügyi	324	63%
Semmi fontos	36	7%

Másik belső merevlemez	271	51%
Külső merevlemez	456	86%
Pendrive	320	61%
DVD/CD	358	68%
Egyéb online tárhely	300	57%

Használtad már az alább felsorolt biztonsági mentési módokat?

Ajánlanád másoknak a SpiderOak-ot?

Igen	593	92%
Nem	51	8%

Mi az, ami szerinted hiányzik a SpiderOak-ból? Mi az, amit fejlesztenél még rajta?

Egy szkript, ami engedélyezné a fájlkezelőnek (Dolphin, Nautilus, stb.), hogy legyen bennük jobb egérklikknél egy „Hozzáadás a SpiderOak-hoz” opció.

A SpiderOak mindig törli a korábbi verziókat a parancssoron keresztül. Jó lenne, ha ezt a funkciót inkább a grafikus felületre tennék.

Kezdként erre nehéz lenne válaszolnom. Ráadásul 72 éves nyugdíjas vagyok, itthoni használatra veszem igénybe a SpiderOak-ot, ezért 100 GB nekem bőven elég – bár nekem az 50 GB (évi 50 USD-ért) tökéletes lenne, és gondolom, nemcsak én vagyok ezzel így.

Adnék hozzá egy kétszintű biztonságimentés opciót. Például a szinkronizálás végbemenne egyrészt a saját tartalék merevlemezemen a saját hálózatomon ÉS egyúttal a

SpiderOak-on is. A biztonsági mentésre szánt meghajtók alapértelmezettként megjelenének mindkét helyen (nem feltétlenül teljesen azonosként).

Ismerje fel gyorsabban az új fájlokat és szinkronizálja őket gyorsabban a meglévő eszközökkel.

Percekig is eltart, mire felismeri, feltölti, végső formába önti és szinkronizálja az állományokat. Egyébként meg egyszerűen fantasztikus!

Jó lenne egy olyan opció, amivel könnyen lehetne törölni állományokat, például minden fájlt, ami X napnál régebbi. Vagy azokat az állományokat, amik X napnál régebbiek és duplán vannak feltöltve.

Legyen képeknek (és más állományoknak) biztonsági mentése Androidon.

Legyen a kezelőfelület felhasználóbarátabb.

Lehessen weben is feltölteni állományokat.

Most hallok először erről a szolgáltatásról. Lehet, hogy jobban kellene magukat reklámozni, mert akkor többen megismernének titeket.

Jó lenne, ha látható lenne a „feltöltésig hátralévő idő”. Elég lassú a gépem, ezért amikor biztonsági mentést kell feltöltenem, mindig ki kell kalkulálnom, mennyi ideig kell úgy hagyni a PC-t, hogy feltölthessen.

Az volt az egyetlen bajom a SpiderOak-kal, hogy a különböző eszközökről feltöltött állományokat összesíti. Tehát pl. 1 GB-t feltöltök otthonról + 1 GB-t a munkahelyemről, az 2 GB-ot foglal a teljes tárhelyemen.

Jó lenne, ha láthatnám azokat az állományokat, amik már a meghajtókon vannak, még mielőtt nekiállnék őket visszarakni egy rendszertelepítés után.

Jó lenne, ha azokat a fájlokat, amik már a SpiderOak-meghajtón vannak, könnyebben lehetne megosztani.

Az egyik fő ok, amiért nem használom annyit ezt a szolgáltatást, hogy nem teljesen kompatibilis a képernyőolvasó szoftveremmel. Sajnos, mivel vak vagyok, kénytelen vagyok a könnyebben használható programok mellett maradni.

E havi számunk körkérdése:

Milyen operációs rendszert használsz a mobiltelefonodon?

Tippeket ide sóhajtani: <http://goo.gl/EWbS2>

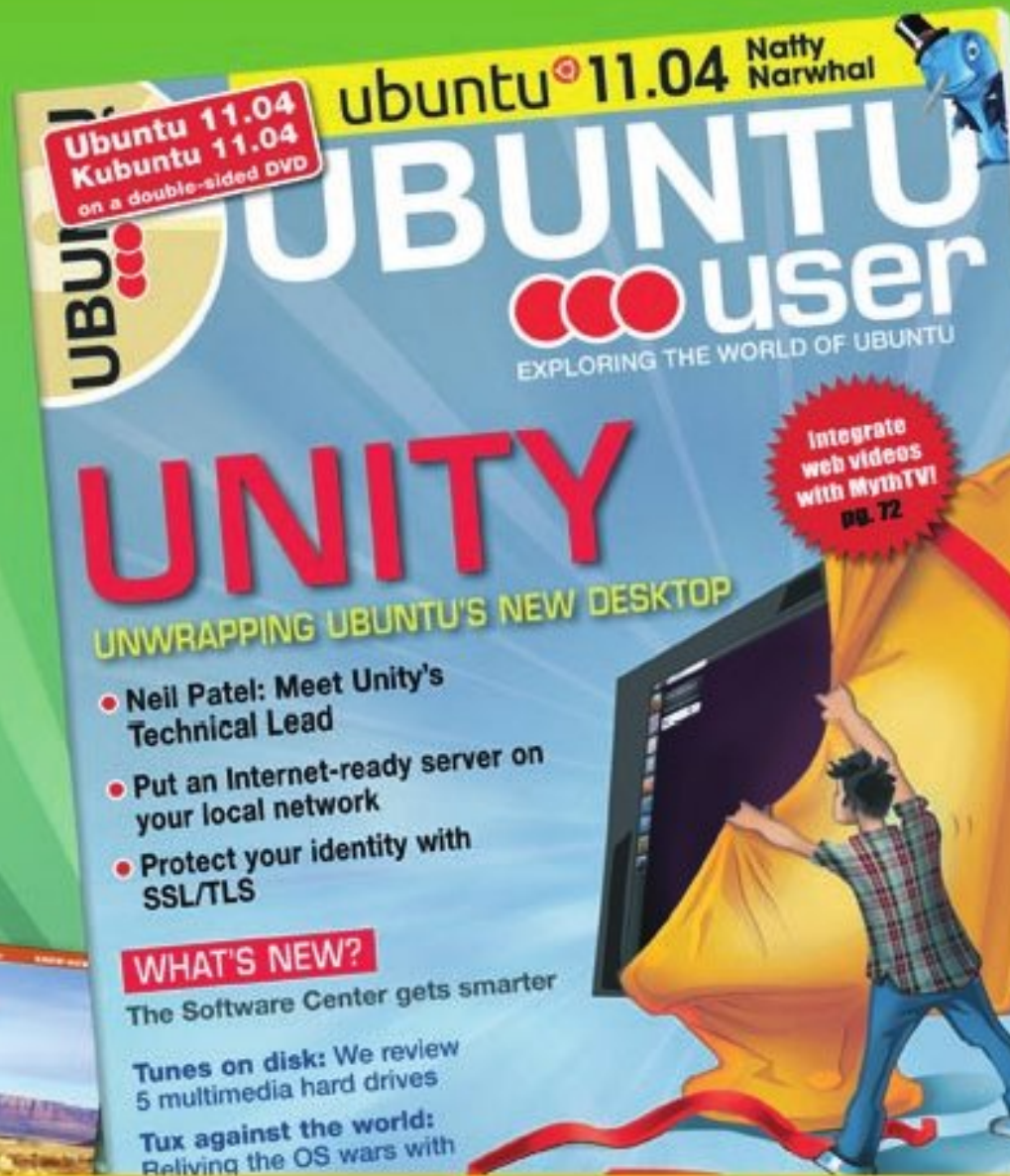
Határidő: **2012. február 19-e, Vasárnap**

MORE UBUNTU!

Can't get enough Ubuntu?
We've got a whole lot more!

Ubuntu User is your roadmap to the Ubuntu community. In the pages of **Ubuntu User**, you'll learn about the latest tools, best tricks, and newest developments in the Ubuntu story.

DON'T MISS ANOTHER ISSUE!

UBUNTU-USER.COM/SUBSCRIBE-NOW

FOLLOW US ON

TWITTER: UBUNTUSER

FACEBOOK: UBUNTUSERMAG

Korábban már írtam pár Ubuntu-származékról ezeken az oldalakon, de nemrég belefutottam egy annyira furcsa szerzetbe, hogy azt sem tudom, hogyan találtam rá.

Ez az openArtist 5th Incarnation (innentől kezdve: oA), egy olyan oprendszer, ami annak ellenére, hogy már 3 éve létezik, sikeresen rejtve maradt eddig előlem. (A Distro-Watch és a Wikipedia is mélyen hallgat.) Az a kevés információ, amit összegyűjtöttem, a honlapjukról (www.openartisthq.org), ill. a BlenderNation.com és a BlenderArtist.org 2009-es fejlesztői bejegyzéseiből származik.

Ez a rejtőzködés elsősorban annak köszönhető, hogy a fejlesztő (egy „cellstorm” nicknevű osztrák diák) úgy döntött, hogy addig nem áll nyilvánosság elé, amíg úgy nem érzi, hogy kellően erős az oprendszere a széles körű használathoz.

Az oA a 64 bites Ubuntu Maverick 10.10-en alapszik. Linux 2.6.35-ös kernelle van, Gnome 2.32-vel. Alternatívaként az Openbox három

verziója is elérhető a Hildonnal együtt, ezekről majd később.

A honlap még eléggé fejlesztés alatt áll, így a fórumokat sem használják túl sűrűn. A hírek rovatban egyetlen mondat van, 2011. februárjából, egy új verzió megjelenéséről. (A pár hónappal későbbi javított kiadásról nem esik szó.) A letöltési link a SourceForge.net-re vezet, az

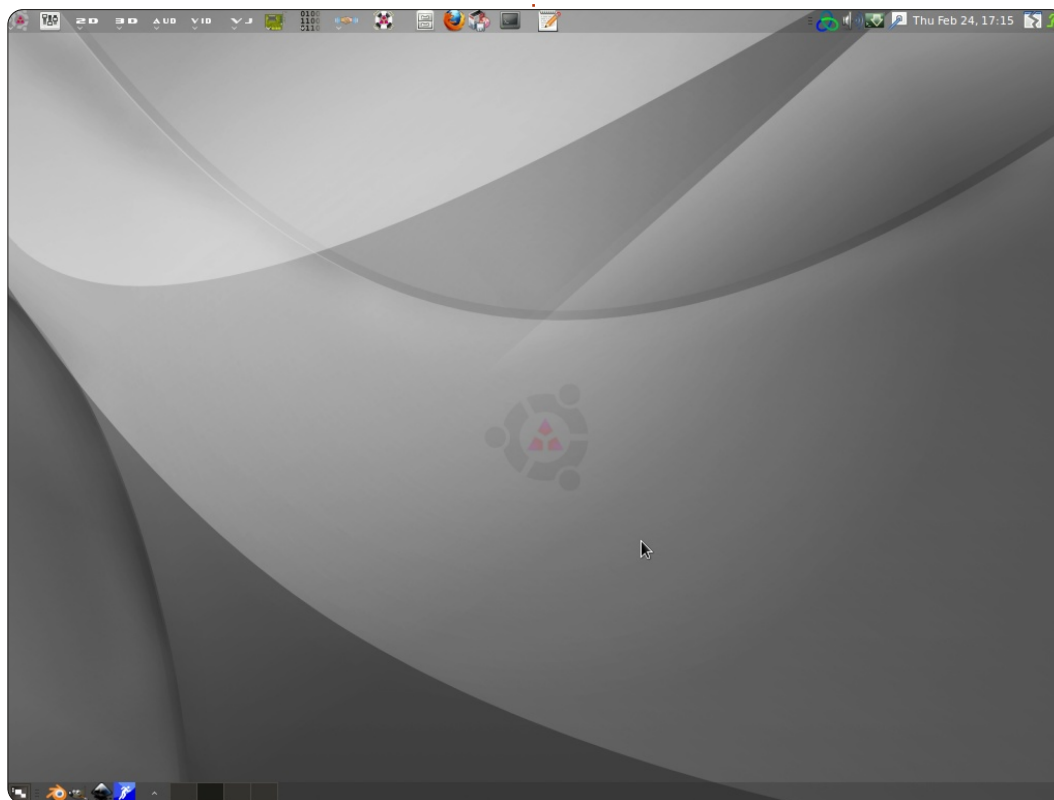
oldal szerint heti 70 letöltéssel büszkélkedhetnek. (Akkor meg miért nem lehet róla hallani soha?...)

Amint látható, a megjelenések az „Incarnation” elnevezést kapják. Minden egyes verzió új egész számot kap, eltérően a megszokott tizedesponos rendszertől. Az 1. verziót nem találom, viszont a 2., 3., és 4. kiadás 2009 márciusára, júniu-

sára és decemberére datálódik. Utána kissé lelassult az iram és az 5. kiadás 2011 februárjában jelent meg (októberben megjelent a javított kiadás, de ugyanazt a számot kapta).

Az ISO-ja 2,9 GB. Első pillantásra lehet, hogy kissé izmosnak tűnik, de még így is 1 GB-al kisebb, mint az ArtistX és 600 MB-al kisebb a 4. inkarnációnál, vagyis az előző megjelenésnél. A rendszerkövetelmény szerint 10 GB üres helynek kell lennie a merevlemezen (ténylegesen 9 GB-t foglal el), de ez a liveCD-s felhasználókra vonatkozik, illetve azokra, akik pendrive-ról használják, állandó módban). Akik telepíteni szeretnék, azoknak legalább 20 GB szabad helyet javasolt hagyni. Később megmondom, miért.

Én a telepítést választottam, Acer laptopra, de vannak furcsaságok, amikre oda kell figyelni. Először is, a billentyűzet brit angolra van alapból beállítva, így semmiképp se kattintsunk vakon a tovább gombra, hacsak nem kifejezetten a brit billentyűzetkiosztás álmaink netovábbja. (cellstorm ezt átváltoztatta

amerikaira.)

Másodszor nagyon figyeljünk oda a felugró ablakokra. Néhány program módosítva lett, így nem biztos, hogy előírászerűen fognak működni – hacsak nem használunk „tux”-ot mind a felhasználónév, mint a jelszó esetében, legalábbis kezdetben. Be lehet írni mindkét helyre bármit, de a telepítő automatikusan a „tux”-ot kezeli alapértelmezettként. (A jelszó megváltoztatható, de a felhasználói név mindenképpen maradjon „tux”).

A telepítés eleinte lendületesen haladt, de ami lenyűgözött, az az volt, hogy a telepítés utáni frissítések összesen 10 MB-ot tettek ki. Ezek szerint a legújabb frissítések már benne voltak a képfájlban. Halleluja!

A Canonical egyébként biztos meg fog piszkálni, hogy frissítsünk 11.04-re. Ne tegyük. Semmiképpen. Én kíváncsiságból kipróbáltam, de nemcsak hogy nem sikerült, de az egész oprendszert sikerült tönkrevágnom.

Az Ubuntuval ellentétben – ahol van egy indítóképernyő, de aztán az embernek fogalma sincs, hogy mi folyik a háttérben –, az oA kb. 45 mp-ig sorolja a képernyőn az ellenőrzött hardvereket, míg a Gnome asztali környezet meg nem jelenik.

És mindezt csilingelés nélkül.

Ami a meghajtókat és a kodekeket illeti, maradjunk annyiban, hogy ha valami nem nyílik meg vagy nem indul el, az hibás. Semmi hardver-probléma nem volt, az erőforrás-felhasználás is az ésszerűség határain belül volt (a 4 GB RAM-nak még a 20 %-ára sem igen volt szükség, a processzor is 20 % alatt maradt – máskor általában 40 %-ig felment). A Compiz-beállítások is egész visszafogottak, ami jó, de a felhasználók így is hozzáadhatják az összes lángoló ablakot megcsicsás menüt ízlés szerint (már ha a videokártyájuk bírja). A vezeték nélküli hálózat kifogástalan volt és még a videokártyámnak sem kellett külön meghajtó (az ilyesmiért az Ubuntu általában már az első boot-nál sipákolni szokott).

Az asztal design-ja fekete-szürke sávokkal, az Ubuntu kör alakú logójával és benne az oA tripla nyilat formázó emblémájával tűnik a felhasználó szeme elé (kicsit a Mitsubishi logo-jára emlékeztet, csak itt nyílfejek vannak a gyémántok helyett). Van pár háttér-alternatíva,

mint például egy atombomba robbanásának a fotója (kicsit fura egy ilyen művészi környezetben).

Az alsó és a felső panelek a helyükön vannak. Az alsó hivatott az ikonállapotban lévő alkalmazások és böngészőablakok tárolására. A felső panel viszont igazán szemétnyörködtető. Balra a 2D, 3D, AUD, VID, és VJ hardverek menüje látható (egy videokártya ikon jelzi őket), a programozásé (egy bináris kódsor a jele) és az együttműködésé (két összefogódzkodó kéz). Ott vannak a szokásos menüsorok is, meg az oA nyílhegyű logója. Ha bármelyikre rákattintunk, egy menü fog legördülni a megfelelő programokkal.

Jobbra találhatóak a már megszokott ikonok: idő, dátum, hang, akkumulátor – meg ilyen extrák még, hogy Guake Terminal, Dropbox és easystroke.

Egyéb, alternatív asztali környezet is hozzáférhető a Switch Gnome Layout programban, akár XP-s külsőt is varázsolhatunk az asztalra, de a táblagépek felhasználói is találhatnak maguknak megfelelő környezetet.

Miután az asztalt beállítottuk, látogassunk el a főmenübe, de előtte készüljünk fel rá. A Synaptic szerint 3400 csomag van telepítve, 130 PPA-forrással, a honlap viszont csak 1400 telepített programról tesz említést.

Mellékesen megjegyzem: ne kövessétek a példámot és ne akarjátok – hozzám hasonlóan – kinyomtatni az alkalmazások listáját. Több, mint 30 oldal...

Röviden, az oA egy kissé zsúfolt.

Hadd figyelmeztessenek mindenkit jó előre, hogy a főmenü design-ja kissé még, hogy is mondjam, esetlen.

Ha megnyitjuk, a szokásos Gnome-struktúra fogad, a szokásos menüponthoz (meg még egy párral a szokáson kívül), de cellstorm átformálta az almenüket. A szokásos ábécésorrend helyett a programokat felhasználóságuk szerint csoportosította és különböző blokkokba helyezte, melyeket alig kivehető vonalak határolnak. A blokkok ugyan ábécésorrendben vannak, de a blokkokon belül simán előfordulhat, hogy az A betűvel kezdődő programok után egyből az M betűsek jönnek.

Például az Office kilenc különböző blokkra van szétszedve. Van a Creative Writing, a Libreoffice, PDF Tools, Presentation, Slide Presentation, Mind-Mapping, Home Budgeting, Drawing és Database. A megfelelő programok a megfelelő blokkokban vannak, ábécésorrendben, de akik először használják a programot, biztos meg lesznek zavarodva, mert a listázás minden egyes blokkban más és más.

A csoportosításban van logika (használat szerinti csoportosítás ábécésorrend helyett), de a sötét háttérszín miatt alig látni a határoló vonalakat. S mivel nincsenek a blokkoknak alcímei, a felhasználóknak ilyen kitalálós játékot kell játszaniuk, mire rájönnek a dolgok nyitjára.

A témát meg lehet változtatni világosabb színűre, itt már jobban lehet látni a vonalakat.

Még egy apróság: ha új programot telepítünk, az nem feltétlenül oda fog kerülni, ahová mi gondoljuk. De ez sem jelentett túl nagy gondot.

A GoldenDict például az Office-ba került, de a Dictionary a Utilities-be. Amikor pedig telepítettem a Google Chrome-ot, a BitTorrent kliensek között találtam rá a böngészők

blokkja helyett.

Ez azt jelenti, hogy kisebb hajtóvadászatot kell néha tartani a programok után, míg sikerül hozzászokni. (Én ezt úgy oldottam meg, hogy az ikonokat az asztalra meg a panelekre helyeztem.)

A menünek ezt a felépítését nem könnyű megváltoztatni, bár a főmenüben vagy az alacarte-ban meg lehet változtatni a programok helyét (el lehet képzelni mindezt 1400 programmal...).

Ezek a hiányosságok aztán eltörpülnek amellett, hogy cellstorm kiépített egy olyan szövegbuborékrendszert, ami – ha a gyanútlan felhasználó az egérrel a program fölé navigál – esetenként több száz szóból és több bekezdésből áll, ellenében az Ubuntunál megszokott egysoros leírásokkal. Ráadásul cellstorm ezt többszáz programmal megcsinálta, és ha eme kimerítő leírások után még mindig nem értjük az alkalmazások működését, akkor inkább adjuk fel.

A design-t tehát letudtuk, nézzük a menüket. Alább felsoroltam az összes fellelhető kategória programjainak kb. 5-10 %-át (elnézést, ha valamelyiket rosszul írtam volna):

2D Grafika: Gimp, Inkscape, Skencil, vectormagic, Shotwell, Picasa, RawTherapee, Darkroom, gThumb, Rapid Photo Downloader, Karbon 14, Xara, DNGConverter, Stop Motion Capture, Agave, F-Spot, Fotowall, Cinepaint, Fotoxx, FontForge, Pixelize, GimPhoto, Gimp PaintersStudio, ArtRage, Disc Wrapper, Pencil, Hugin, Peacock, MyPaint, Krita.

3D Grafika: Blender 2.5 és 2.4, Houdini, Lodepaint, shaderlink, shaderdesigner, 3Delight, freestyle, Luxrender, Pantograph, Yarraray, Librecad, Helios, DraftSight, Sweet Home 3D, Blender Game Engine, MeshLab, Wings3D, ArtofIllusion.

Audio: Aqualung, Audacious, AmaroK, Mixxx, aquaduo, Audacity, Patchage, Traverso, PsychoSynth, Hydrogen, Jackbeat, Qutesound, darksnow, Shoutcast, DeadBeef, VLC, Banshee, Stretch Player, Renoise, SLTV, Oscilloscope, Flumotion, Ardour, Rosegarden, Jokosher, Ableton Live.

Video: Cinelerra, OpenShot, Pitivi, Handbrake, DeVeDe, 2ManDVD, k9copy, make.tv, OGMrip, AcidRip, dvdisaster, Videoporama, Webcamstudio, Wxcam, Gimp Animation, Avidemux.

VJ: Veejay, freej, freemix, fluxus.

Hardver: Arduino, Fritzing, LightControl, Wacom Control Panel, Wii-can.

Collaboration: Chandler, Nixnote, AbiWord, Helga, DrawPile, Dropbox, celtx.

Internet: Midori, Firefox, Thunderbird, utorrent, Minitube, JBidwatcher, Bid-O-Matic, Pidgin, Skype, Google Earth, Google Gadgets, Nicotine, Chromium, Opera, RSS Owl.

Office: Storybook, BookWrite, TextRoom, Planner, OpenProj, GanttProject, Time Tracer, Install LibreOffice, AbiWord, TaskJuggler, PDF Mod, Impress!ve, iFreeBudget, HomeBank, PyCAD, LyX Document Processor.

Programozás: Qt Creator, Komodo-Edit, gedit, Aptana Studio, Python 2.6 and 3.1, BlueGriffon, Bluefish, Amaya, Thingamablog.

Segédeszközök: Gscrot, Parcellite, Searchmonkey, Furious ISO Mount, Screenlets.

Játékok: Yo Frankie!, Secret Mario Chronicles, dji Game Manager, SuperTuxKart, atanks.

Rendszerezők (Control Center): Ubuntu One, Wireshark, aircrack-ng, Gparted, Brasero, K3b, Turbojet CD/DVD, Lacie 4L Lightscribe, ISO Master, Furious ISO Mount, UNetbootin, mintUpdate, BleachBit, Ubuntu Tweak, conky, Remastersys, Clonezilla, luckyBackup, Firestarter, Vidalia Tor GUI, Seahorse, RamDefrag, Guake Terminal, Easystroke MouseGestures.

Lenyűgöző. Ráadásul van még több, mint 1000, amit fel se soroltam!

Nyilván ez a temérdek program a bőség zavarát is jelenti. Mindenestre mindegyik hozzáférhető, megvan a szabad választás lehetősége, amit meg nem akarunk használni, egyszerűen békén hagyjuk.

Az oA nagy előnye, hogy a programok többféle kategóriába sorolhatók és nem mindegyik „művészi” célokat szolgál. A legtöbb menükategória alaposan el van látva programokkal, még pár érdekes biztonsági alkalmazás is belefért, például Wireshark meg az aircrack-ng. Még a Firefoxban is benne van a Scroogle Scraper bővítmény, ami a webböngészést titkosítja. A kis underground művészeknek ez biztos tetszeni fog, mert a vezeték nélküli kódokat az anonimitásba burkolózza

törhetik fel.

Azért a menükben van némi hókuszpókusz is. Ha látunk benne valamit, az még nem feltétlenül van ott ténylegesen is.

Nem számoltam meg, de legalább 60 program esetében vagy szürke kérdőjel, vagy késsel keretezett fehér mező volt az ikon helyén, ez pedig az ajánlott, de nem telepített programok sajátja (csak a LibreOffice-nek volt a címsorában az „Install”, a többinél kizárólag ikonok voltak). A honlap szerint ezek vagy helyhiány, vagy jogi problémák mi-

att nem lettek telepítve (az ikonok design-ja szintén változó – egyeseknél kérdőjel van, másoknál a kék-fehér üres doboz, így csak gondolom, hogy az ikonok megjelenése számítógépenként eltérő lehet).

Az egyik ilyen „wannabe”-programra kattintva megjelenik egy terminálablak és automatikusan kínálja az apt-get telepítőparancsot. Nem is kell közbeavatkozni, csak hátradőlni és várni.

Némelyik ilyen procedúra nagyon hamar lezajlik, mások masztodon-méretűek. Az Ableton Live pl.

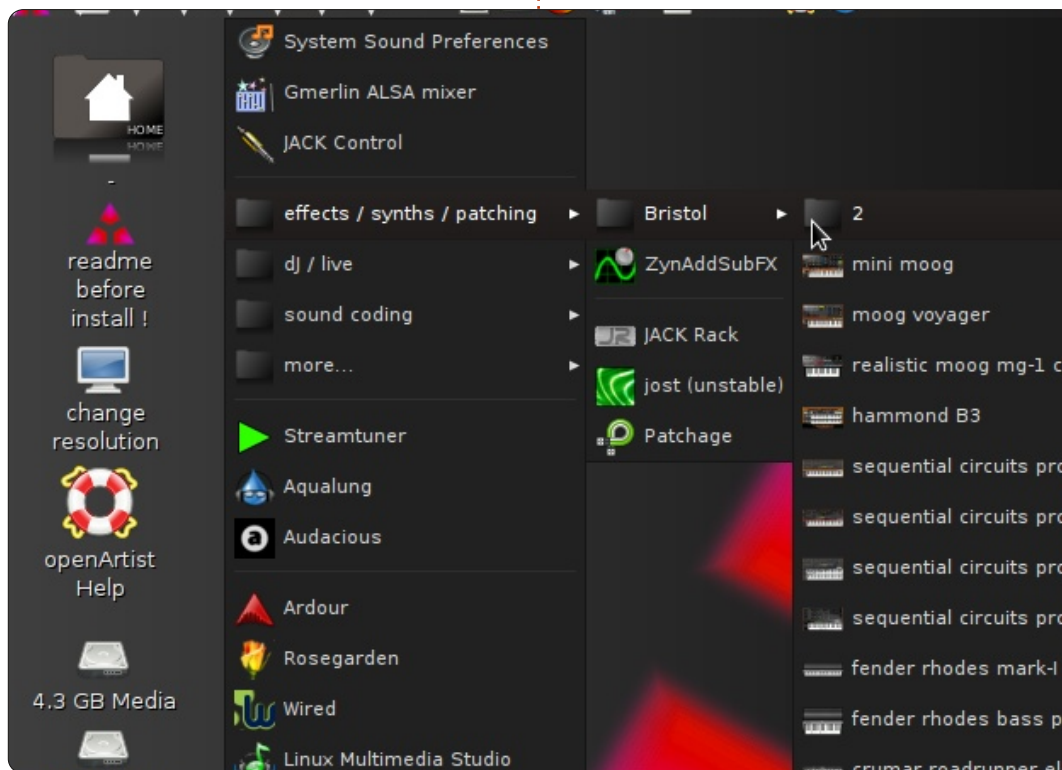
620 MB, de telepítéskor 900 MB helyet foglalt. További programok is több, mint 100 MB-ot nyomtak a latban. Mire mindennel készen lettem, a kezdeti 9 GB lefoglalt merevlemez-terület 16 GB-ra nőtt, ezért javasoltam az elején, hogy legalább 20 GB helyet szánjunk rá, ha teljes rendszertelepítést szeretnénk. Ha valaki pendrive-ról szeretné használni, akkor a létező legnagyobb USB-stick-re ruházzon be.

Nem lenne egyszerűbb egy listát csinálni a szükséges programokról aztán egyben letölteni a Synaptic-al?

Remekül hangzik, de messze nem ilyen egyszerű. Néhány program nincs benne a tárolókban, mások (pl. virtualdub vagy avisynth) Windowsos programok, amik Wine alatt futnak. Ki lehet próbálni, de kétlem, hogy időt lehet vele spórolni.

És hogy mennyi idő alatt tudtam ezeket az alkalmazásokat telepíteni? Durván 8 óra kellett hozzá (több, mint 2 napon keresztül). Nyilván nem kell az összeset telepíteni, de jó tudni, hogy hozzáférhetőek és szükség esetén kéznél vannak.

Volt pár program, amit nem sikerült telepítenem, például a Remas-

Fókuszban – openArtist 5. Inkarnáció

tersys vagy a LibreOffice, de ezekről később kiderült, hogy vagy a link vezetett elavult verzióhoz, vagy további honlap-problémák voltak a háttérben (utóbbi megszűnt, mikor az előbbinél megtörtént a verziófrissítés). Mindkét esetet sikerült megoldanom úgy, hogy találtam más tárhelyeket és letöltöttem onnan a programokat.

Az oA-hoz hasonló behemótoknál lehet számítani arra, hogy egy adag program nem fog működni, de én csak egyetlen ilyen esettel találkoztam, ez pedig a mintUpdate volt (a tárolók frissítése során összeomlott, így végül Ubuntu Tweak-et használtam, ezzel megszűnt minden ilyen jellegű problémám). Ezek nem cellstorm bűnei, így őket ezekért nem is hibáztatom.

Akik a Gnome-ot választják asztali környezetnek, négyféle alternatíva között válogathatnak: Hildon, Openbox, Ardour és Blender (utóbbi kettő az Openbox variánsa, ezek automatikusan elindítják a listázott programokat).

A Hildon-t eredetileg Nokiára tervezték a Maemo.org oprendszerének felhasználásával. cellstorm elismeri, hogy a Hildon-nal még csak kísérletezik – én bevallom őszintén, hogy nálam nem működött. Egy fe-

lete háttérből és a jobb sarokban egy kupac ikonból áll, a felhasználó pedig hamar észreveszi, hogy ha ráközelít az egérrel az ikonra, az egyszerűen eltűnik. Az egyetlen kiút ebből a Ctrl + Alt + Backspace.

Hacsak nem szeretünk bújócskát játszani az ikonokkal, felejtsük is el a Hildon-t.

Az Openbox a sztenderd asztali környezet, mely vagy az Ardour-t, vagy a Blender-t nyitja meg (de az alapértelmezett környezet még mindig az Openbox marad). Választástól függetlenül az Openbox sokkal gyorsabban bootol a Gnome-nál (a LibreOffice 5 mp alatt megnyitott egy oldalt, szemben a Gnome-mal, ahol ez 15 mp-ig tartott), bár hideg bootolásnál nem volt sokkal gyorsabb (valószínűleg a hardverellenőrzés miatt tartott ennyi ideig az indítás). Gnome-ból Openbox-ba átjelentkezni egy külön történet. Ha beírtuk a jelszót és az OK-ra kattintottunk, az új asztal 2 mp múlva meg is jelenik.

Furcsamód, a CPU Openbox alatt mintha nem is létezett volna: átlag 2 % volt a teljesítménye, nagy ritkán 5 % – de a RAM még üresjáratban is 14 % volt, sőt, 25 %-ra is felkúszott (Gnome-nál nem volt ilyen magas).

Az Openbox menüstruktúrája

más, mint a Gnome-é, ez jó is, meg nem is. A „blokkosított” programfelsorolás itt is megtalálható, fekete háttéren fehér betűkkel. Nem tudom, miért, de nekem így sokkal egyszerűbbnek tűnt, mint a Gnome-os változat, de azért vannak itt is akadályok. Mivel az Openbox-ban nincsenek ikonok (csak programnevek), így a felhasználó nem tudhatja, hogy melyik program van telepítve, míg rá nem kattint (és meg nem jelenik a terminálablak).

Én javasolnám, hogy Gnome-mal kezdjük az ismerkedést, míg az

összes szükséges programot fel nem telepítettük. Utána már lehet a gyorsabb Openbox-ra váltani.

Már nyilván sokakban felmerült a kérdés, hogy mi a különbség az oA és az ArtistX (a másik Ubuntu-alapú oprendszer, ami inkább „művészi” beállítottságú) között.

Az ArtistX szélesebb körben ismert (a DistroWatch is említi őket), de csak 32 bites változata létezik. El is ismerik, hogy a tárhelyük tele van egy rakás módosítatlan programmal. Továbbá az asztalt tele lehet aggatni

mindenféle művészi alkalmazással, más programok kárára (pl. a teljes „Games” mappa törölhető).

Ha valakinek van elég ideje (és sávszéle), simán előveheti bármelyik Ubuntu-verziót és a megfelelő programok beillesztésével kialakíthat belőle egy ArtistX-klónt. Azt viszont komolyan kétlem, hogy bárki össze tudna rakni egy oA-klónt, főleg hogy jónéhány program erősen Windows-ízű (Ubuntura optimalizálva) vagy annyira módosították, hogy szinte rá sem lehet ismerni.

Pár ismerősömet megkértem, hogy kb. egy hónapig teszteljék az oA-t. Legtöbbjüknek ugyanaz volt róla a véleménye: az oA egy mini erőmű, felpakolva programokkal, olyanokkal, amiket máshol nem lehet megtalálni. Tény, hogy itt-ott kissé cikornyásnak tűnik, és időbe telik, mire az ember megszokja, de ez része a dolognak és egyáltalán nem okoz nehézséget.

Az is tény, hogy az oA dugig van tömve programokkal. Ezek közül sokat

meg sem lehet találni más Ubuntu-származékban. Próbaképp tömjünk te le egy Windows-os számítógépet hasonlóan alkalmazásokkal – és számíthatunk arra, hogy a bankszámlánk pillanatok alatt le fog apadni.

Persze az oA-val sem minden fenéig tejföl. Persze, fel lehet telepíteni a rendszert meg figyelmen kívül hagyhatóak a hiányzó programok. De ha valaki készre csomagolt oprendszert akar, akkor a sima Ubuntuhoz fog fordulni, vagy a könnyűsúlyú ArtistX-hez. Ha viszont valami különlegeset, egyúttal megbízható akarunk, forduljunk bátran az oA-hoz. Garantáltan senki nem fog ilyet használni a szomszédok közül (sőt, még az egész megyében sem).

A menü design-ja lehetne jobb is, ez is tény. Néhány menüprogram meg ott sincs, hacsak nem erőltetjük kissé a dolgot (ilyet még nem is láttam azelőtt), a rendszer dokumentációi pedig szinte nem is léteznek a honlapon (a CIA küldetései is jobban dokumentáltak, mint az oA), de ne feledjük, ahhoz, hogy megkapjuk a fényes igazgyöngyöt, fel kell törni pár rútabb kagylót is.

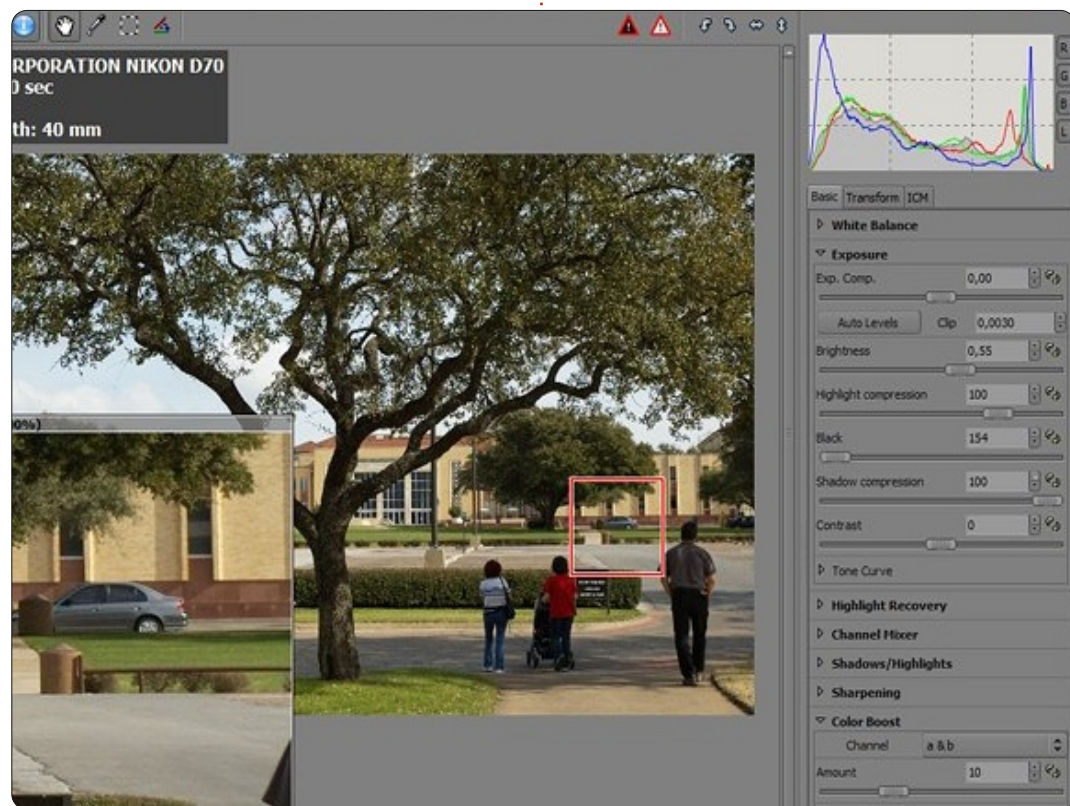
De még a design-félrekapások ellenére sem találkoztam olyannal, aki feladta volna az oA-val való küzdelmet (volt olyan, aki klónozni akarta volna a

merevlemezemet, mert azt hitte, hogy másképp nem tudja megszerezni magának a rendszert úgy, hogy ne kelljen érte fizetnie) és csak elvétve hallottam panaszt (főleg a menü design-jára és a lassú boot-időre vonatkozóan).

Ha segítségre van szükség, cellstorm személyesen segít az oA fórumaiban. A fórumok lehet, hogy kissé szakaszosan frissülnek, ha bárki feltesz ott egy kérdést, egy napon belül megérkezik rá a válasz, és cellstorm szemmel láthatóan nagyon szívesen segít mindenkinek, akinek (bármilyen) kérdése van. (Már csak ezért sem értem, hogy az oA-t miért ismerik olyan kevesen.)

Ha a struktúrán meg néhány procedúrán csak egy kis változás lenne, az oA egyből előtűnne az ismeretlenségből és egy elismert, létező oprendszer lenne.

Garmin csatlakoztatása

Ubuntu alatt így lehet adatot letölteni Data-logger-GPS Wintec WBT 100-ra:

```
sudo gpsbabel -t -w -i  
wbt,erase -f /dev/ttyUSB0 -o  
gpx -F out.gpx
```

Vegyük ki az elemeket a Garmin-ból és tegyük őket vissza, csatlakoztassuk az USB-kábelt és kapcsoljuk be a GPS-t, miközben a gépünkhöz csatlakoztatjuk. Most írjuk be:

```
lsusb
```

Valami ilyesmi fog megjelenni:

```
>> Bus 004 Device 002: ID  
091e:0003 Garmin  
International GPSmap  
(különféle modellek)
```

Ez azt jelenti, hogy a gép látja a Garmin-t. Ha mégsem, akkor húzzuk ki és csatlakoztassuk újra.

Garmin 60 CSx GPS térképéhez útvonaladat letöltése Ubuntu alatt az alábbiak szerint megy. Írjuk be:


```
sudo gpsbabel -t -w -i garmin  
-f usb: -o gpx -F out.gpx
```

Ha adatokat szeretnénk feltölteni, amiket a Visugpx oldalának alkalmazásával készítettünk:

```
sudo gpsbabel -t -i gpx -f  
trace.gpx -o garmin -F usb:
```

Laurent Aldon

Minden hónapban közzéteszünk néhányat azokból az e-mailekből, amelyeket töletek kapunk. Ha szeretnéd, hogy leveled nyilvánosságra kerüljön amely lehet köszönet vagy reklamáció, akkor küldd az alábbi címre: letters@fullcirclemagazine.org. FONTOS: terjedelmi okokból a levelek szerkesztésre kerülhetnek.

Ctrl + Alt + Del

Volna egy kérdésem. Az egyik dolog, amit a Windows-nál szerettem, az a „Windows billentyű + E” kombináció volt, amire előjött az Explorer. Van valami hasonló Ubuntu alatt? És ha már itt vagyunk, van valami olyasmi is, mint a Ctrl + Alt + Del?

Ezek igazából apróságok. Nem is tudom, hogy tudnám megköszönni a fáradozását mindazoknak, akik az évek során segítettek fejleszteni a Linuxot. Valahányszor GIMP-et vagy OpenOffice-t használok, úgy érzem, mintha tudnék valamit, amit a világ többi része nem.

Geoff Coleman

Gord válasza: (köszönet érte Roy-nak az Ubuntu Linux Yahoo levlistáról)

<http://www.ubuntu-unleashed.com/2011/04/complete-list-of-ubuntu-unity-shortcut.html>

<http://askubuntu.com/questions/28086/what-are-unitys-keyboard-and-mouse-shortcuts>

Csatlakozz:

goo.gl/FRTMI

facebook.com/fullcirclemagazine

twitter.com/#!/fullcirclemag

linkedin.com/company/full-circle-magazine

[ubuntuforums.org/forumdisplay.php?f=270](https://ubuntuforums.org/forum/display.php?f=270)

<http://www.techdrivein.com/2011/04/31-useful-ubuntu-1104-unity.html>

Képernyővédők és témák

SEMmilyen Windows-os számítógémem nincs. Imádom a Linuxot, meg a szabadszoftver-mozgalmat úgy általában. Még csak kezdő felhasználó vagyok (a termináltól ideges leszek), így nem vagyok annyira nagy tudású,

mint mások. De észrevettem egy változást a 11.10-ben és a 12.04 alfa-verziójában, hogy bizonyos dolgok, amik a „kezdőknek” megkönnyítette az életét, hiányoznak. Eltűntek a képernyővédők, a start menü pedig teljesen üres. Nyoma sem volt annak a listának, ami a régebbi verziókban benne volt. Még a terminálos sudo-paranccsal is megpróbálkoztam, de nem történt semmi. És az, hogy a Gnome-ban nem tudom megváltoztatni a színeket, az is nagyon zavar!

Ez átmeneti, és majd a GTK3 alatt megjavul, vagy ez is olyan, amihez egy magamfajtnak hozzá kell szoknia?

Clem

Gord válasza: itt vannak instrukciók: <http://www.addictivetips.com/ubuntu-linux-tips/how-to-activate-screen-saver-in-ubuntu-11-10/>

Haladás

A hogy itt ülök és írom ezt a levelet, továbbra is meggyőződésem, hogy Mr. Shuttleworth-nek semmi rossz szándéka nem volt az

Ubuntuval és a Unity-vel. Úgy érzem, a közösség veszteségként élte meg, hogy az Ubuntut feláldozták a kereskedelmi célok érdekében. Ki tudja, talán az volt a szándék, hogy egy táblagépre és okostelefonra optimalizált disztribúciót hozzanak létre. Az, hogy megszüntették az Ubuntu Netbook Edition-t, egy olyan lépés volt, amire a közösség még nem készült fel.

Milyen lehetőségeink vannak? Van jónéhány más disztribúció: Fedora, Opensuse vagy Arch. Ezek helyett viszont van egy másik, ami az eredetihez hasonló. 2011 májusában a Lubuntut hivatalosan is elismerték, mint Ubuntu-ból származó operációs rendszert. Kipróbáltam, szerintem könnyű és kis helyet foglal. Ha valaki váltani akar Ubuntu-ról, mert úgy érzi, hogy a Unity bukásra van ítélve, én azt javasolnám, hogy próbálja ki a Lubuntut, vagy más egyéb Ubuntu-származékot, mielőtt végleg elhagyna bennünket. Azt gondolom, a hűség és a közösség még mindig komoly erő-

ségei a Canonical-nek, még ha mostanában ez kissé meg is kopott.

Mark Moore

Kb. egy éve használom Linuxot. Idáig Mint 10-et használtam KDE-vel és Kubuntu 11.10-et. (Most Gnome-ot és Ubuntut.) Mostanában jöttem rá, hogy további asztali környezeteket tudok hozzáadni. A bejelentkezési képernyőn kiválaszthatom a KDE-t, az Ubuntut, a Gnome-ot, a Gnome Classic-ot, a Cairo-t és még párat, amit alacsony teljesítményű videokártyákhoz találtak ki.

A kérdésem az lenne, hogy miután végigolvastam az összes Unity-vel kapcsolatos gyűlölködő levelet (jelzem, magam sem vagyok oda érte), meg mindazt a temérdek komplikált módot, amivel vissza lehet váltani Gnome-ra, hogy miért nem töltenek le az elégedetlen userek más asztali környezetet?

Pár keveredést láttam már Kubuntu és Ubuntu között, mint pl. programok és ikonok, de egyiket sem tartottam olyan nagy horderejűnek.

Rob

Nvidia-bánat

Nagyon szeretem a Linuxot, de egy dolog van, ami miatt nem használom, és ez az Nvidia videokártyám. Optimus technológia van hozzá, ezt pedig a laptopomon nem tudom kikapcsolni. Próbáltam már a Bumblebee-t és az Ironhide-t (vagy hogy hívják...), de egyik sem működött. Jó lenne, ha az Nvidia-nak végre Linuxos támogatottsága is lenne.

Ben

Lubuntu

Kávé

Összeállította: Gord Campbell

Ha Ubuntuval kapcsolatos kérdéseid vannak, küldd el őket a questions@fullcirclemagazine.org címre és Gord válaszolni fog rá valamelyik későbbi számban. Kérjük, annyi információt küldj a problémáddal kapcsolatban, amennyit csak tudsz!

K Hogy tudok programokat eltávolítani?

V A szoftverközpontban keress rá az alkalmazás nevére, és ha megtaláltad, kattints az „uninstall” gombra.

K Hogy tudom telepíteni az iplist-et (más néven IpBlock-ot) 11.10 alatt?

V Használd inkább a pgl-t, a moblock/blockcontrol/mobloquer kitalálóját. <http://sourceforge.net/projects/peerguardian/>

K Elfelejtettem a jelszavam. Hogy tudnék így bejelentkezni?

V (köszönet a válaszáért **bcbc**-nek az Ubuntu Forums-on): Recovery módban indítsd újra a gépet.

Lehet, hogy a harmadik opciót, a „Remount read/write”-t kell kiválasztanod. Utána válaszd a „root shell prompt”-ot. Ezután egy parancssor jelenik meg előtted, ekkor írd be:

```
passwd [userid]
```

az [userid] itt a te saját felhasználói neved. Nálam ez például gord. Írd be kétszer az új jelszót, akkor ki kell, hogy írja azt, hogy a jelszavad frissítésre került. Írd be az

```
exit
```

parancsot és válaszd a „Resume normal boot”-ot. Itt már működnie kell annak a jelszónak, amit az előbb adtál meg.

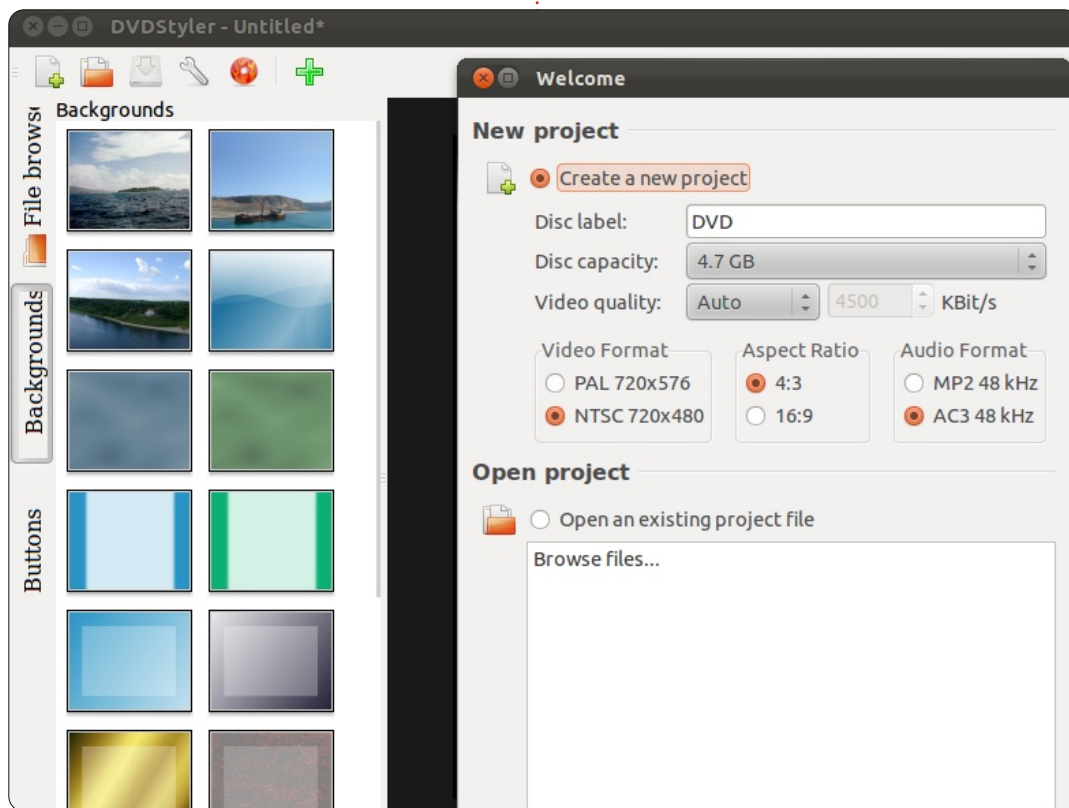
Hozzá kell tennünk, hogy ez a módszer bárkinek (aki ténylegesen, fizikailag hozzá tud férni a gépünkhöz) lehetővé teszi, hogy hozzájusson a gépen tárolt alkalmazásainkhoz és a nem titkosított állományokhoz.

K Működik Wine alatt a Microsoft Office Professional 2010?

V Igen, a Wine 1.32-es verziójával. Itt találsz további instrukciókat: <http://ubuntuforums.org/showthread.php?t=1885051>

K Ha a DVDStyler-t futtatom Ubuntu 11.10 alatt, állandóan leáll szegmenációs hiba miatt.

V (köszönet a válaszáért **Rattus Norvegicus**-nak az Ubuntu Forums-ról): Klasszikus Gnome-felületen hibátlanul működik.

K Ubuntu 11.10-em van. Hogy tudnám a Firefox-ban elmentett könyvjelzőimet átvinni másik gépre? Már áttettem őket a Backup/Restore-ba egy .json-fájllal.

V A Firefox-ban kattints a „Show All Bookmarks”-ra. Most vidd az egeret a felső panel bal oldalára, ott meg fog jelenni az „import and backup”.

K Telepítettem a Xubuntu 11.10-et az asztali gépemre. Live-módban ikonként mutatta a merevlemez partícióit az asztalon, de telepítés után a partíciók nem látszanak. Miért?

V A LiveCD CD-ről vagy pendrive-ról fut, így a merevlemez partícióit külső meghajtóként érzékeli. Egy olyan oprendszernek, ami merevlemezről fut, a partíciók belső meghajtónak számítanak. Csak a külső média jelenik meg az asztalon.

K Ha jól tudom, az Oneiric és az Intel GMA500 grafikus processzor nem kompatibilisiek, ugye?

V Nézz körül itt: <http://ubuntuforums.org/showpost.php?p=11356431&postcount=4605>

K Hozzáférhető már az Avide mux az Ubuntu 11.10-es tárolókban? A megjelenéskor még nem láttam.

V (köszönet a válaszáért *linuxman94*-nek az Ubuntu Forums-ról): Igen, hozzáférhető. A későbbiekben a <http://packages.ubuntu.com> oldalon megnézheted, milyen csomagok állnak rendelkezésre a tárolókban. Lehet, hogy mindhárom Oneiric-tárolót végig kell nézned (oneiric, oneiric-updates, oneiric-backports).

K Telepíteni szeretném a Drupal-t. Amikor beírom a „sudo apt-get install drupal7” parancsot, azt írja ki, hogy a csomag nem található.

V Még a legújabb Ubuntu esetében is a Drupal6 van a tárolókban. A 7.10-es Drupal viszont letölthető a drupal.org-on.

K Vadonatúj gépem van MSI Z68A-G45 (UEFI) alaplappal és i7-2600k processzorral. Ha CD-ről bootolok, vagy felismeri a pendrive-ot, és rögtön utána, a boot legelején az Ubuntu különböző verziói megállnak ugyanazon a helyen.

V (köszönet a válaszáért *Trevelyan*-nak az Ubuntu Forums-ról): Én a nomodeset noacpi opciót használtam, és akkor megjelent a telepítő CD. Telepítés után hozzá kellett még adnom, hogy bootoljon SSD-ről.

K Letöltöttem az Ubuntu 10.04-es, 32 bites ISO-ját. Aztán a Startup Disk Creator-ban akartam úgy pendrive-ra kiírni, hogy arról telepíthessem az Ubuntut más gépekre. De amikor a pendrive-ról akartam bootolni, egy üres, fekete képernyőn a „Boot Error” hibaüzenetet kaptam.

V Próbáld meg inkább az Unetbootin-nal kiírni a pendrive-ra az ISO-fájlt. Ha úgy sem működik, írd ki CD-re.

K Ubuntu 11.10-et használlok. Nemrég telepítettem a gtkpod-ot, hogy az iPod-omra fel tudjak tölteni zenéket. De amikor a gtkpod-ot megnyitom, teljesen üres, az iPod pedig nem található. A Helyek listáján feltűnik, ugyanígy az Audacious zenelejátszóban is.

V (köszönet a válaszáért *sasasas*-nak az Ubuntu Forums-ról): Én AmaroK-ot használok. A GTKpod tők jó lenne, ha el tudná távolítani a duplikált állományokat.

Az új technológiák mindig széthúzást, szétszakadást eredményeznek, ez alól az UEFI (Unified Extensible Firmware Interface) sem kivétel. Az UEFI első ránézésre a BIOS-t helyettesíti (ill. kiegészíti) a nagy teljesítményű asztali gépeken, de az elkövetkező pár évben várhatóan meghódítja az egész iparágat. Ha most akarunk új gépet venni, vásárlás előtt mindenképp ellenőrizzük a támogatottságát.

Az UEFI a 2 TB-nál nagyobb merevlemezeket támogatja, és a bekapcsoláskor megjelenő kezelőfelületen megjeleníti a grafikát és az egeret. Rengeteg lehetőség rejlik benne, amit a jövőben biztosan ki is fognak majd használni: olyan lehetőségek, amik a 16 bites, 1 MB-os BIOS-nál még nem léteztek. A hatalmas merevlemezek is már egy új technológi-

át alkalmaznak, a GUID-et (Globally Unique Identifier), a Partition Table-t, más néven a GPT-t a régi MBR partíciós tábla helyett.

A másik vadiúj technológia a Solid State „Disks” (SSD), ami szintén széthúzást, szétszakadást eredményezett.

Ezek után Antti Kirjavainen (az Ubuntu Forums-on Ubuntuxer) feltette a fórumon a kérdést: „Lehetséges az, hogy az Ubuntu 11.10, vagy a 12.04 SSD-vel bootoljon egy Asus P8H61-I alaplaphoz csatlakoztatva?” És három nap múlva meg is érkezett a válasszal!

Kirjavainen az első posztjában kifejtette, hogy sikerült pendrive-ról bootolnia és telepítenie az Ubuntu SSD-re, de amikor a telepített rendszerről akart bootolni, csak egy fekete képernyő jelent meg előtte villogó kurzorral.

Oldfred, Zensov és Robgill hozzászóltak a poszthoz, majd Kirjavainen előállt a megoldással. A posztját némileg rövidítve közöljük.

1) Az Ubuntu-telepítőnek a GPT partícionálás nem igazán tetszett. Eltávolítottam az SSD-t a gépből, csatlakoztattam egy másik géphez

SATA-to-USB adapterrel és csináltam egy normál partíciót úgy, hogy az összes GPT-frincfrancot kihagytam belőle, amik nem működtek. Az alábbi módon csináltam a partíciókat (cf-disk-kel, de parted-del is működik):

- 1: FAT 32 partíció az EFI bootloader-nek. 500 MB-os méretet állítottam be hozzá és mkfs.vfat-tal formattáltam.
- 2: / (root) partíció (ext4).
- 3: /home partíció (ext4).

Ilyen gépeken, amiken 16-32 GB RAM van, nem használok swap-ot.

2) Az SSD-t továbbra is a másik géphez csatlakozva tartottam (a SATA-to-USB adapterrel) és mountoltam a boot partíciót. Csináltam alatta egy efi/grub mappát a következő paranccsal: „mkdir -p efi/grub”.

3) Most már lehetett telepíteni. Visszatettem az SSD-t az új gépbe, pendrive-ról bootoltam, és a szokásos módon telepítettem (formattoring / és /home, akár az ext4-en).

ÉS MŰKÖDÖTT!

A gép 10-15 mp alatt bootol, ahogy az ember ezt egy SSD-től el is várhatja. Ezen az alaplapon a hálózati kártyát nem is kell külön beállítani Ubuntu

11.10 alatt. A 10.04 nem ismeri fel, a 11.04-ben nem vagyok biztos.

A javaslatom azoknak, akik az Ubuntu EFI/UEFI instrukcióit elolvasták:

SEMMIKÉPPEN ne szerkesztgessétek át a Grub-ot vagy a többi, sokkal bonyolultabb dolgot. Teljességgel felesleges.

A meglévő információk 11.10-hez már elavultak. Bőven elég volt megcsinálni a FAT partíciót az efi/grub mappával: az Ubuntu automatikusan felismerte és telepítette is a bootlader-t. Az Ubuntu 11.10-nek már van egy működő GRUB-ja EFI rendszerhez, nektek NEM KELL csinálnotok már semmit, legalábbis Asus EZ esetén nem.

Egyszóval, csináljuk meg a partíciókat egy EFI nélküli rendszeren, mkdir 2 mappát és telepítés. Ha már az elején tudtam volna, hogy ez ilyen egyszerű...

Egy hosszú informatikai karrier után - többek között mint szerkesztője a Computing Canadának és a Computer Dealer News-nak - Gord most visszavonult.

Elizabeth Krumbach: Mesélj egy kicsit magadról!

Gema Gomez-Solano: Szeretem a számítógépeket és a jó szoftvereket. Középiskolás voltam, amikor láttam a Komputerkémek c. filmet. Akkor döntöttem el, hogy számítástechnikai mérnök leszek. Nagyon tetszetek ezek a számítógép-varázslók, akik szinte bármire képesek voltak a bilentyűzet segítségével. Nagyon szerettem volna én is olyan csapat tagja lenni, ami a technológia segítségével menő trükköket tud, akármilyen bonyolult is legyen.

Barcelonában tanultam mérnök-informatikusnak, ami egy mesterdiploma szintű végzettség a Katalóniai Műszaki Egyetemen. Diploma után egy barcelonai biztonsági cégnél dolgoztam: biztonsági auditokat és értékeléseket végeztem.

2004-ben, biztonságtechnikai háttérrel lévén, ajánlottak egy állást Londonban: tesztmérnök lehettem a Symbian biztonságtechnikai csapatában. Ekkor dolgoztam először angol cégnél, nemzetközi környezetben. Volt kirendeltségünk az Egyesült Királyságban és Indiában, később Kínában is. Az operációs rendszerek tesztelése volt eddigi karrierem egyik legbonyolultabb és legtanulságosabb tapasztalata. Az első években fejlődtem tesztmérnökként is, és QA mérnökként is. Majd a biztonsági csapat Cambridge-be költözött, de én maradtam Londonban a kernelcsapattal integrációs tesztek végzésére.

Majd 2007-ben a Symbian szeretett volna egy erős rendszerteszt-csapatot, és felajánlotta nekem a technology architect állást ebben a csapatban. Egy valóban erős csapa-

tot alkottunk, és sikerült látványosan és hosszú távon megváltoztatni az operációs rendszer minőségét. Remek érzés volt látni a projektünk fejlődését a küzdelmek után, amiket a létrejöttéért vívtunk.

Aztán a Symbian a Nokiához került, és bejelentették, hogy nyílt forráskódú lesz. 9 hónapon át segítettem a csapatnak beilleszkedni az új környezetbe. Utána úgy döntöttem, hogy át kell gondolnom a karrieremet, és meg kell találnom az új kihívást. Láttam, hogy a csapat fejlődik, kialakul belőle egy jól működő tesztcsapat, így itt már nincs rám szükség. Keresnem kellett egy másikat, ahol segíthetek a fejlődésben.

A következő állomás a londoni VMware volt. Ott közel egy évig voltam API-tesztelő, de ott nem találtam meg azt a kihívást, amit annyira kerestem. Így kerültem végül a Canonicalhoz és az Ubuntu projekthez. Ez egy operációs rendszer volt, szüksége volt tesztelésre, hogy uralkodó opredszerré válhasson. És ami a legfontosabb, itt a világ minden tájáról jövő nagyszerű közösséggel lehet együtt dolgozni.

Ez azonnal fel is keltette az érdeklődésem, és mikor felajánlották az itteni QA mérnöki pozíciót, azonnal döntöttem.

Mögöttem van 5 hónap és egy UDS. Még mindig jól érzem magam, és sok minden megmozdult a Canonical Platform QA részlegében, ill. általában a közösségben QA tekintetében. Nagyon örülök, hogy láthatom: a munkámnak közvetlen hatása van egy olyan rendszerre, amit milliók használnak szerte a világon. Szeretném, ha az Ubuntu olyan operációs rendszerré válna, amit mindenki használhat, és ami minden eladott számítógéphez jár. Ami viszont a legfontosabb, a magam részéről azt szeretném látni, hogy az a QA munka, amit mi az Ubuntunál csinálunk, de facto szabvány lesz a minőségbiztosításban és a tesztelés bevett gyakorlatai terén.

EK: Mikor és hogyan kapcsolódtál be először nyílt forráskódú munkába?

GG: Legelőször akkor gondoltam nyílt forráskódra a szoftvergyártás

lehetséges módjaként, amikor a Symbianról mondták, hogy nyílt forráskódúvá teszik. Át kellett gondolnunk, hogyan tehetjük a kódjainkat mindenki által hozzáférhetővé, valamint a folyamatos integrációt és a kódok tesztelésének fenntartását. Akkor mélyedtem bele először komolyabban a nyílt forráskód koncepciójába, és ráébredtem, milyen komoly ötletéről is van szó.

A párom is egy nyílt forráskódú projekt, a Dragonfly BSD fejlesztője már egy ideje. Éveken át láttam, hogy dolgozik a projekten, hogyan kommunikál a közösséggel. Próbált engem is meggyőzni, hogy legyek a tesztelőjük, de akkoriban úgy el voltam foglalva a napi munkámmal, hogy soha nem tudtam rá érdemi időt szánni.

Így valójában a Canonicalnál tudtam igazán belekóstolni a nyílt forráskód világába. Tanulom a közösséggel való kommunikációt és a különböző ötletek ide-oda tologatását, míg konkrét feladattá nem válnak, és sikerül őket kivitelezni. Először a QA-lista eléggé kihalt volt, és a közösség kicsit fennakadt azon, hogy mire való. Együttműködés sem igazán volt, így felosztottuk azokat a feladatokat, amiket a csapatunk ebben a szakaszban csinált, és néhányat hozzáférhetővé

ubuntu® qa

tettünk a közösség számára. Felhívtuk a figyelmet a tesztelések fontosságára, és a közösség rengeteg tagja kezdett velünk együttműködni. Pillanatnyilag is több vita folyik a QA jövőjéről az Ubuntunál, mind egyik arról, hogyan fejlesszük az Ubuntu minőségét a következő szintre.

Elkezdtem beszélgetni a Mozilla QA csapatával is egy általuk készített tesztelés-kezelő eszközről (Case Conductor), amit az Ubuntunál is szeretnénk használni. Lelkesen együttműködnek, szeretnék a mi követelményeinket összegyűjteni, hogy az eszköz az Ubuntu céljaira is megfeleljen. Hamarosan bevonnak minket is a béta-tesztelésbe és további Mozillával közös, ezzel az eszközzel kapcsolatos munkákba. Így pillanatnyilag a közösségek közötti együttműködésben szerzek tapasztalatokat.

EK: Neked mi a szereped az Ubuntu Projektben?

GG: A Canonical Platform QA csapatában kezdtem el dolgozni augusztusban. Épp az Oneiric Ocelot

végző fázisaiban tanulmányoztam a projektet, közben igyekszem többet megtudni a Linuxról, illetve a közösségről.

Írtam egy magasszintű stratégiai tervet arról, hogy szerintem a következő 2 évben minek kell megtörténnie, hogy minőségi mutatóink jelentősen javuljanak. A vezetés jól fogadta a tervet, és szabad kezet kaptunk a végrehajtásához is. Közben a Platform QA technikai vezetője lettem. Jelenleg azon dolgozunk, hogy a megfelelő eszközök a helyükre kerüljenek, amivel a fejlesztők azonnal dolgozni tudnak a hibákon, amint megtalálták azokat. A Daily ISO tesztelése követi ezt az elvet, ennek a minősége ebben a pillanatban is növekszik, ahogy most beszélgetünk. Nyomon követjük azokat a hibákat, amiket tesztelés közben találunk, akár csak azokat, amiket a fejlesztés későbbi szakaszában fedezünk fel, hogy így a későbbi kiadások tesztelését jobbá tehesük. Általánosságban a célunk az, hogy egy szilárd automatikus tesztrendszeret fejlesszünk, mihelyt megvannak hozzá a szükséges alapok.

Az értekezletek menetét is megváltoztattuk. Sokkal többet koncentrálnunk a QA-ra, különválasztottuk a

bugjavító értekezletektől. A két csoport már külön időpontban beszél meg a tennivalóit és előrehaladását. Vannak feladatok, amik elvégzéséhez a közösség tagjai is hozzájárulnak annak érdekében, hogy javíthassuk az Ubuntu minőségét. Az én dolgom ennek vezetése és koordinálása, de a későbbiekben nem ez lesz a fő feladatom, mert lesz majd egy QA közösségi koordinátor is, akivel a csapatom szorosán együttműködik. Én csak egy leszek a közösség együttműködő tagjai közül. A QA platform csapata a tesztelés menetének formálásában fog segíteni, és igyekszik a legapróbb erőfeszítést is az egész javára fordítani. Annak idején QA fronton alig volt irányítás, és igyekszünk az iparból a bevett gyakorlatokat áttemelni a nyílt forrású közösségbe, hogy a helyzet javuljon.

EK: Mit tanácsolsz azoknak, akik szeretnének bekapcsolódni az ubuntu vagy általában a nyílt forráskódú munkákba?

GG: A nyílt forráskód véleményem szerint egy megállíthatatlan erő, mögötte pedig egy világméretű közösség áll. Az első lépés az lehetne, hogy kitalálsz, mivel szeretnéd eltölteni a szabadidődet. Majd vá-

lassz ki egy projektet, amiben szeretnél részt venni, és nézd meg azt is, hogy a projektnek szüksége van-e a képességeidre. Jó eséllyel igen. Ha fejlesztő vagy, de nem akarsz szabadidőben programozni, akkor örömet lelheted kódellenőrzésben vagy bétatesztelésben, hibakezítésben, vagy hibabejelentések osztályzásában. Esetleg jó a nyelvérzéked, és azzal járulsz hozzá, hogy lefordítasz szoftvereket.

Ha pedig programokat szeretsz feltörni, szeretnél minőségbiztosítással foglalkozni, és részt venni egy adott termék tesztelésében, ráadásul kész vagy csatlakozni egy dinamikus környezetbe sok kihívással, szeretném, ha írnál az `ubuntu-qa@lists.ubuntu.com` címre (a listánk nyílt:

<https://lists.ubuntu.com/mailman/listinfo/ubuntu-qa>).

Minden egyes segítségre óriási szükségünk van. A feladatok, amiken pillanatnyilag dolgozunk közösségi szinten a Precise kiadáshoz, ezen a wiki oldalon megtalálhatók: <https://wiki.ubuntu.com/QATeam/TaskPrecise>

Az Ubuntu QA csapata hetente tart megbeszélést. Ezekre mindenkit szeretettel várunk, lehet kérdéseket feltenni, meg lehet ismerni a csapatot és azt, hogy az egyes tagoknak mi a feladata. Minden szerdán 17 órakor (UTC szerint) tartjuk a freenode-on az `#ubuntu-meeting` csatornán. Boldogok lennének, ha feltűnnének új emberek, és hozzájárulnának a munkához. Az alábbi linken pedig meg lehet nézni a megbeszélések programját, és megtalálhatók korábbi megbeszélések részletei és logjai is:

<https://wiki.ubuntu.com/QATeam/Meetings>

Below Zero

Nulla Állásidő

A „Below Zero” egy Co-located szerver hosting specialista az Egyesült Királyságban.

Egyedülállóan, kizárólag rack-helyet és sávszélességet szolgáltatunk. Ez teszi a szolgáltatásunkat megbízhatóbbá, rugalmasabbá, összpontosítottabbá, és versenyképesebbé. Kizárólag a co-located szerverek és velük összekapcsolt rendszerek elhelyezésére koncentrálnak a Skóciai adatközpontokban.

A hálózati infrastruktúránk szívében a legkorszerűbb BGP4 routolás gondoskodik az optimális adattovábbításról, és automatikus „multihomed” átterhelésről a nevezetesebb szolgáltatóink között. Az ügyfeleink biztosak lehetnek benne, hogy csak a legjobb minőségű sávszélességet alkalmazzuk; irányelvünk: többet fizetni a legjobb szolgáltatóknak, és mivel nagy tételben vásárolunk, ez nem befolyásolja a rendkívül versenyképes árainkat.

Mi, a „Below Zero”-nál, segítünk, hogy elérd a „Nulla Állásidőt”

www.zerodowntime.co.uk

Játékok Ubuntu

Írta: Riku Järvinen

Crayon Physics Deluxe

Ebben a hónapban egy olyan játékot fogunk megnézni, aminek a természettudományok iskolai oktatása során is nagy haszna lehetne. Nemrég leszedtem a Humble Bundle 3-at, amiben a Crayon Physics Deluxe is helyet kapott – ez egy alaposan összeszedett fizikai fejtörők gyűjteménye, amit különböző alakzatok rajzolásával lehet megoldani. Mivel én is fizikát hallgatók, ezért különösen izgatott voltam, hogy mennyi valóságtartalma van a játéknak. Az elvárásaimnak teljes mértékben eleget is tett – mi több! Csupán extra, hogy a Kloonigamesnél dolgozó finn Petri Purho készítette :).

Telepítés & bevezetés

Semmi különös nincs a program telepítésében. Egyszerűen letöltjük a .deb fájlt és telepítjük a

```
sudo dpkg -i package_name.deb
```

paranccsal.

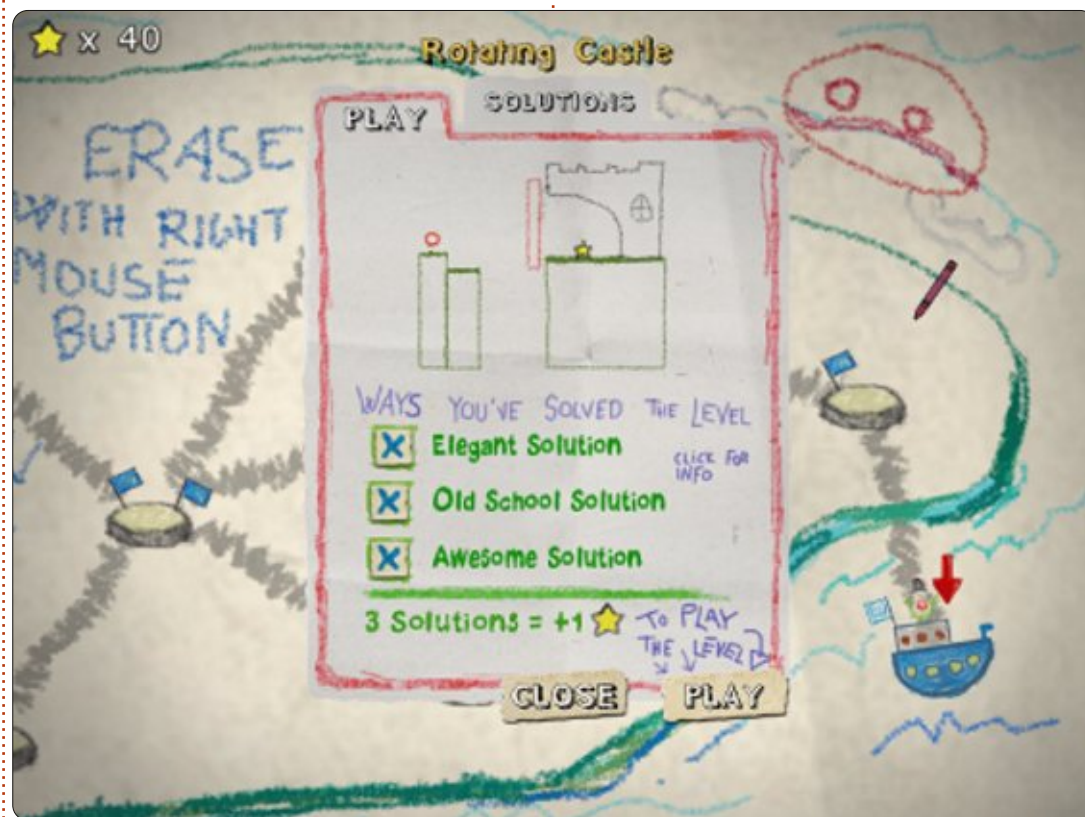
A minimum rendszerkövetelmények könnyen teljesíthetőek: 1 GHz,

512 MB RAM és 128 MB grafikus RAM (ha esetleg kétkednénk, a demó letölthető a <http://www.crayonphysics.com> címről). Amikor elindítjuk a Crayont, megkérdezi tőlünk, hogy akarunk-e regisztrálni további tartalmakért, de ez nem kötelező.

A nyugodt zene és a színes grafika miatt az első benyomásom az volt, hogy ez egy gyerekjáték. A pályák könnyűnek tündek és 40 szintet kellett átporgetnem, mielőtt rájöttem a lényegre. A Crayon lényege az elegancia. Nem egyszerűen csak egy megoldást kell találnunk, hanem egy „jót”, azaz nem szabad fölösleges dolgokat lerajzolni. A pályák teljesítéséhez három különböző megoldást kell kiötlönnünk: egy elegánsat, egy régi-módit és egy csodálatosat. Az utóbbi egy olyan dolog, amit szabadon kiválaszthatunk az addigi megoldásaink közül.

Játékmenet & sajátosságok

Gyakorlatilag egy ceruzát irányítunk az egérrel és különböző dol-

gokat, különböző dimenziókban rajzolunk, hogy dinamikus mozgásokat hozzunk létre. Mindegyik problémában egy labdát kell mozgatni úgy, hogy egy csillagnak ütközzön, vagy néhány esetben több csillagnak is egyetlen próbálkozásra. Kicsit csalhatunk a labdára való kattintással, mert így némi löketet tudunk neki adni; ez egy önmagára valamit is adó megoldásban nem alkalmazható. Ennél tovább is mehe-

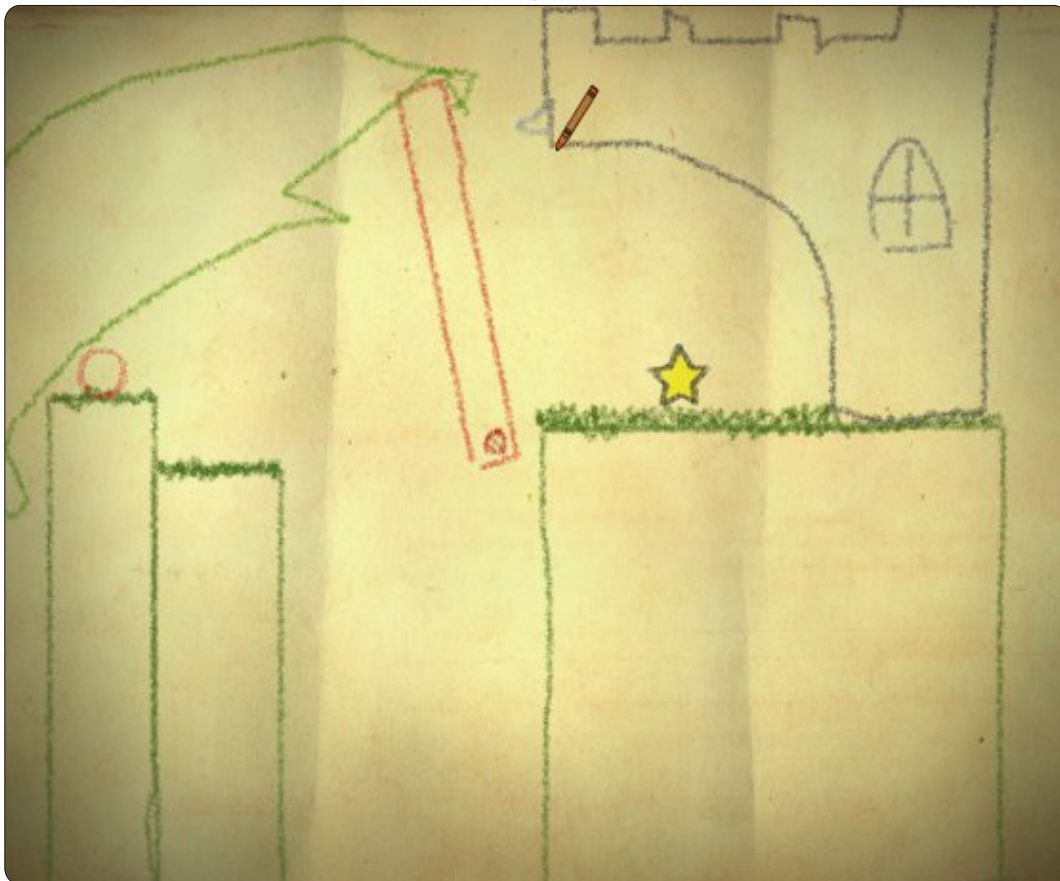
tünk, ha különböző objektumokat helyezünk el amivel az energiáját tudjuk növelni (a „magasabb” helyek energiáját mozgássá tudjuk alakítani), így gyakorlatilag „végtelen” sok energia áll rendelkezésünkre (a gyakorlatban képernyő mérete szab csak határt). Amint ezt a trükköt elsajátítjuk, nincs szükségünk bármilyen megoldás megtalálására: egy olyanra lesz szükségünk, ami megfelelően használja a fizika

törvényeit „hamis energiák” helyett.

Ami a játékmenetet illeti, minden úgy működik, ahogy neki kell. Az irányítást folyamatosan mutatja be, így nincs szükség külön oktató módra. A fizika modellezése is jó. Csak egy apró probléma van akkor, amikor több dolog van egymáshoz nagyon közel. Ha az egyiket akarjuk törölni, akkor néha a másik is eltűnik. Ez nem egy nagy hiba, ha a sza-

bályok szerint akarunk játszani, amikor is csak néhány objektumra van szükségünk.

A forgó vár problémája és a megoldása látható alább. A hatalmas zöld „kéz” lehúzza a hidat és egy löketet ad a labdának, ami a csillag felé fog gurulni. A legtöbb megoldás a már ismertek módosított változatai (természetesen kezdetben még nincsenek „ismert megoldásaink”, előbb ki kell őket találni).

Csak az offline játék tartalmaz 70 szintet, ami 10 órányi elfoglaltságot tud nyújtani, ha valaki a legeslegelegensább megoldásokat akarja kitalálni önállóan. A regisztrációval további tartalmakra tehetünk szert, köztük egy pályaszerkesztőre is, amivel saját fizikai modelleket tudunk készíteni. Némely szint a vége felé nagyon-nagyon nehéz tud lenni: feltűnően sokra nem mentem a fizikai háttérrel sem.

A Crayon Physics mint oktatóprogram

Az egyetemi tanulmányaimat azért kezdtem, mert fizika tanár akarok lenni, így az eddigi tapasztalataim szerint a játék egy nagyon jó ismertető eszköz lehetne az iskolában. Newton törvényei valósággá válnak, ami egy olyan dolog amire élettelen képekkel teli tankönyvek sohasem lesznek képesek (ezek alpból unalmasakként vannak meghatározva, a játékok pedig épp ellenkezőleg). Ez nagyon fontos, mivel tudományos kísérletek mutatják, hogy a fizika megértését nagyban megkönnyíti, ha valós „fizikai problémákkal” találkozunk (a problémamegoldó képességekkel ellentétben, amelyek amúgy jók tudnak lenni).

Ha most tanítanék iskolában, akkor felkeresném a fejlesztőt, hogy használhassam a játékot az órákon.

Honnan szerezzük be?

Ha nem volt lehetőségünk a Humble Bundle beszerzésére, akkor a Crayon Physics Deluxe megvehető a fejlesztő weboldalán <http://www.crayonphysics.com>. Habár valamelyest drágább mint a Bundle, még így is megéri. Bármely puzzle és fizika rajongónak melegen ajánlom.

Riku Järvinen (rierjarv) Finnországból - tanulmányokat folytat a számítógéptudományok területén, aki szívesen mélyed el a Linux és a Nyílt forráskódú játékok világában.

Játékok Ubuntu

Írta: Jennifer Roger

Jamestown

A Jamestown: Legend of the Lost Colony egy ütős debütáló játék a Final Form Games-től. Ebben a felülnézetes lövöldözős játékban megvan minden, amit a klasszikus lövöldözős játékok eme újragondolásától elvárhatunk – megfűszerezve némi kreatív előadásmóddal és ámulatba ejtően szép grafikával. A kiforrott játékmenet csak hab a tortán, ami a Humble Indie Bundle eme részét nagyszerű tagjává teszi a gyűjteményünknek.

Jamestown egy 17. századi brit marsi kolónia élet-halál harcáról szól. Az utunkat a Londoni Tower egy szökevényeként Roanoke Elveszett Kolóniája felé tartva kezdjük. A célunk az, hogy tisztázzuk a nevünket hősi tettekkel, miközben eljutunk a keleti frontra – ahol John Smith segíteni fog a kolónia megvédésében a spanyol és marsi csapatoktól.

Négy hajó áll rendelkezésünkre – Beam, Gunner, Charge, és Bomber. Az első hajónk az egyszerű, de ügyes Beam. A billentyűzeten a Z gombbal támadunk és az X-szel speciális támadást hajthatunk végre. Ebben az esetben a beammal gyorsabban

kilőhetjük a nagyobb és erősebb ellenfeleket, mint a sima Z billentyűvel. Az elesett ellenfelek aranyat dobnak – ami segít a magasztaltság mércénk feltöltésében, ami aktiválja a pajzsunkat egy rövid időre és ami nagyon jól fog jönni a hordákban ránk zúduló ellenfelekkel szemben. A magasztaltság, amit a szököz megnyomásával aktiválhatunk, bónuszt is ad az adott pálya csillag értékére.

Minden pálya befejezése után kapunk egy részletes kimutatást a teljesítményünkről, köztük a lelőtt ellenfelek számáról és az elért legnagyobb kombóról. Néhány pálya végigjátszása után meglátogathatjuk a boltot és elkölthetjük a szorgalmasan megszerzett aranyunkat hajókra, kihívás csomagokra és különböző játékmódokra. Összegezve, az irányítás és a játékélmény nagyon stabil és magával ragadó; nem volt semmilyen feltűnő hiba vagy bug, és az irányítás is kényelmes egérrel és billentyűzettel felszerelve.

A grafika és a zene szerves részét képezi a játéknak, de a Final Form kifogástalan munkát végzett a pálya designjával, zenéjével és hangjaival. A

részletgazdagság és a befektetett alkotói munka buja környezetet teremt, amit Francisco Cerda csodálatos zenét egészít ki. Ezek a szempontok teszik igazán különlegessé a Jamestownt a többi piacon levő felülnézetes lövöldözős játéktól.

Összegezve, a Jamestown nagyon szórakoztató, kimondottan akkor, ha néhány barátunkkal együtt játszunk. A bolti elemek és kihívás csomagok sokat adnak hozzá az újrajátszhatósághoz, és a grafika illetve a zene csak tovább fokozza a játékélményét ennek a klasszikus – de néhány új ötletet is felvonultató – lövöldőnek.

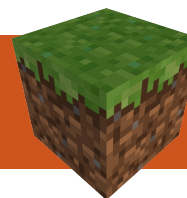
A Jamestown megvásárolható \$9.99-ért a <http://www.finalformgames.com/jamestown/> oldalon.

Előnyök: minőségi grafika/hangok, újrajátszhatóság, újszerű történet

Hátrányok: nincs

Jennifer egy szépművészet hallgató Chicago környékéről. Megtaláljátok Google+-on vagy @missjendie néven Twitteren.

Ez a cikk feltételezi, hogy van egy telepített, menetkész Ubuntu és a Unity asztal van előtted (Kubuntu-s jegyzeteket is hozzáteszek, ahol tudok – Ed).

Először is, szükséged van egy 3D-s video driverre. A szép új Unity asztalodon, ami esetleg kicsit összezavar, kattints a „Dash home”-ra a Unity asztal bal felső sarkában.

A képernyő alján látsz néhány ikont. Kattints a Ceruza/Toll/Vonalzó ikonra.

A képernyő bal felső részén látni fogod a „További driverek”-et. Ezek a videokártyához és egyéb eszkö-

zökhöz valók. (Kubuntuban kattints a K-ra, majd Alkalmazások > Rendszer > További driverek). Válassz ki egy megfelelő drivert, majd kattints az „Aktiválás”-ra. Írd be a jelszavad a megjelenő ablakba. Várd meg, amíg a driver letöltődik és települ. Valószínűleg újra is kell indítanod a gépet, hogy betöltődjenek. A kis fogaskerék alakú ikon a Unity asztal jobb felső sarkában tartalmazza az újraindítást is.

Ezután telepítheted a Java-t. Ha korábban telepítetted a „restricted extras”-t, akkor valószínűleg már telepítve is van. Ha mégse, akkor kattints az „Ubuntu Szoftverközpont”-ra. Ez kezdetben az 5. ikon a Unity asztal bal oldalán, úgy néz ki, mint egy bevásárlótáska. (Kubuntuban: K menü > Alkal-

mazások > Rendszer > Muon Szoftverközpont.)

Keress rá a „Java”-ra.

Számos lehetőséget kapsz, de neked az „OpenJDK6 Java runtime”-re van szükséged (nem a 7-es – a JDK 6 kell). Telepítsd fel.

Navigálj a Minecraft.net oldalra és töltsd le a minecraft.jar fájlt az asztalodra, vagy ahova szeretnéd. Először is, nyisd meg a kedvenc archívum kezelőddel, és nézz bele. Keresd meg a favicon.png fájlt. Ez egy Minecraft téglaképe, másold ki valahova, még szükség lesz rá.

Menj vissza a minecraft.jar fájlodhoz, kattints rá jobb gombbal és válaszd a „tulajdonságok”-at a menü legalján. Az ALAP fülön kattints a képre és keresd meg a favicon.png-t, ahova az előbb mentetted. Az ENGEDÉLYEK fülön ellenőrizd a „futtatás engedélyezése programként” (Kubuntuban: „végrehajtható”) opciót, majd a MEGNYITÁS fülön (Kubuntuban ezt a fájlon jobb gombbal való kattintással, majd kiválasztva a „Megnyi-

tás mint...”-et) válaszd ki az „OpenJDK Java 6 runtime”-ot, majd jelöld meg alapértelmezettnek is.

TIPP: Ezt is beírhatod:

`java -jar`

a megnyitandó alkalmazáshoz a „megnyitás mint” ablakban Kubuntuban. Készíthetsz egy asztali „widget” parancsikont is a jar fájlhoz Kubuntuban.

Ennyi! Futtasd a Minecraft-ot, letölti magának, ami még kell és mehet is.

Nekem 50 és 80 FPS között fut 1024 x 768-as felbontásban ... egy 32 collos Toshiba TV-n! A 3D-s megjelenítés döbbenetes, egyébként ... először féltem a mélységérzettől (a magasságtól ideges leszek), és azok a lukak az alapkötetben rendesen megrémisztettek!

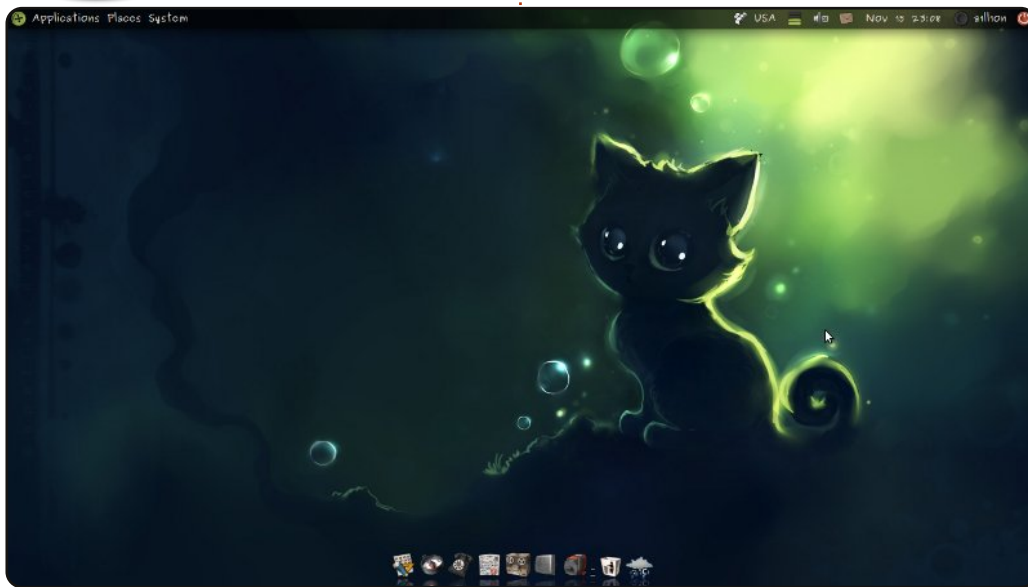
A te rendszered ettől többé-kevésbé eltérhet, de én így tudtam az enyémen tökéletesen működésre bírni.

Az én asztalom

Itt az alkalom, hogy megmutasd a világnak az asztalodat (desktop) vagy a PC-d. Küldj képernyőképeket és fényképeket a misc@fullcirclemagazine.org e-mail címre! Kérlek, mellékelj egy rövid szöveges leírást az asztalodról, a saját gépedről vagy az asztalod illetve a PC-d bármely egyéb érdekességeiről.

Szeretem az egyszerűséget és funkcionalitást, így íme itt van az én klasszikus 11.04 asztalom. Ubuntut futtatok a laptopomon, immár 10.04 óta. Itt látható a Docky, és a kedvenc Ubolcons témám a <http://gnome-look.org> oldalról. A háttérképem megtalálható a deviantart oldalon, köszönet Apofissnak (<http://apofiss.deviantart.com>) a művéért.

Számomra nincs olyan probléma, amelyet nem lehet megoldani az Ubuntu révén.

A laptopom egy igen kedvező áru darab:

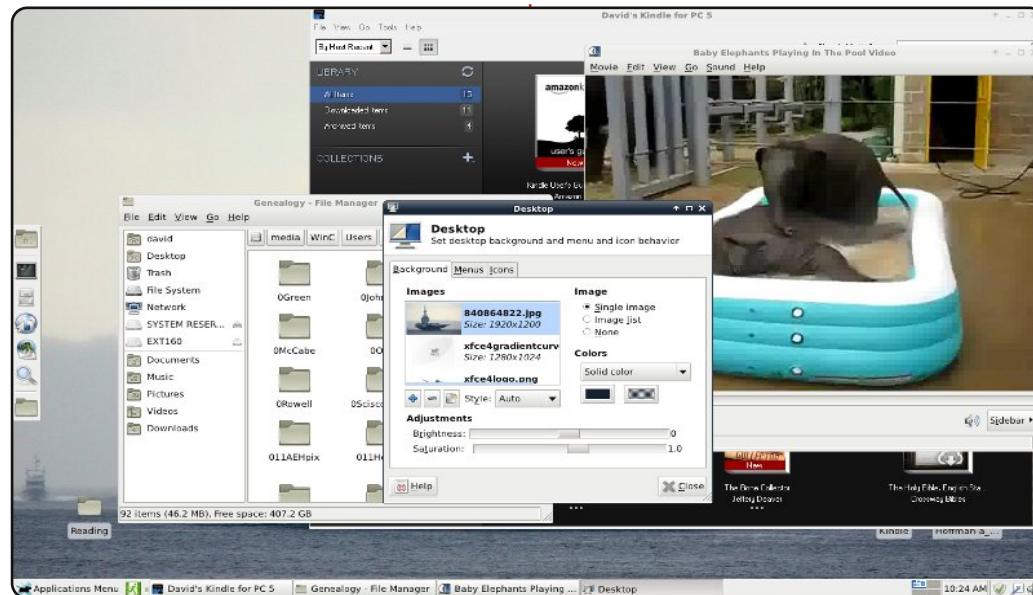
Processzor: AMD Athlon II Dual-core N350 2.4GHz

2GB RAM

Felbontás 1366x768

Laptop HP G62

Aleksandr Palchenko

Kipróbáltam a Unity-t és Gnome 3-at, de egyiket sem szerettem meg igazán, így úgy döntöttem, hogy alternatívák után nézek.

Ez a kép azt mutatja, hogy hogyan néz ki az XFCE 4.8 a Linux Mint 11-en futtatva. Az alsó panelt bal oldalra mozgattam (ezen általában be van állítva az automatikus elrejtés), és a felső panelt alulra helyeztem, ahogy a Mint teszi. Az XFCE-nek van Menüje, ott ahol a Gnome esetében lenne.

A Thunar fájlkezelő ablakban mutatja, hogy hozzá tudok férni a Windows 7 fájlokhoz. Az asztali beállítások a látható módon érhetőek el. Videókat tudok lejátszani. A háttérben az Amazon Kindle olvasója látható, Wine alatt futtatva.

Dave Rowell

Az asztali gépemen 64 bites Xubuntu 11.10 fut. Tv műsorokat és filmeket rögzíték a Freevo (1.90) segítségével és fényképeket szerkeszték Gimp-el. A háttérképet a Seal Rock parton készítettem San Francisco-ban.

A gépem egy ZaReason Strata 9660
A CPU jellemzői: Intel Core 2 Duo 2.2 GHz
4 GB RAM
Intel wifi-5300
AMD Radeon grafikus kártya 256 GB memóriával.

Philip Raymond

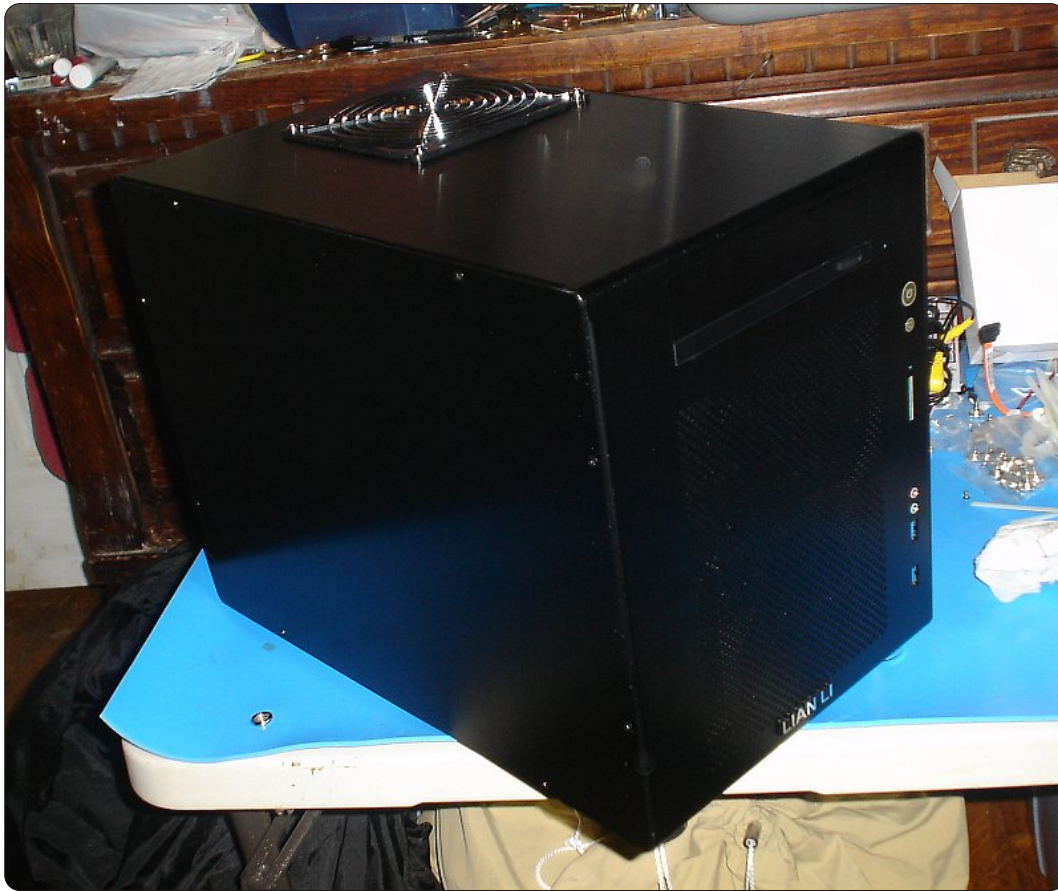

Sziaztok, a nevem Tarun. Ez az én Dell Inspiron laptopom. Ubuntu 11.04-et (Natty) futtatok rajta, ebben i3 processzor, 4 GB RAM, és 1 GB-os ATI Radeon grafikus kártya van. Szeretem, hogy az asztalom egyszerű és józan, azáltal, hogy nincsenek ikonok rajta. Az egyetlen dolog, amit nem szeretek az a Gnome panel, így ezt eltávolítottam és helyette feltettem az AWN ablakkezelőt. A naptár és az óra screenletek.

Egy barátommal közösen fenntartunk egy blogot, ahol tippeket és kinézetre vonatkozó trükköket és számos egyebeket mutatunk be Linux és Android témakörben: <http://www.tricksfind.in/>

Ez a blog jó lehet azoknak, akik érdeklődnek a Linux iránt. Kérlek szóljatok hozzá Ti is, hogy ezzel is segítsétek a blogon végzett munkánkat.

Tarun

Építettem egy új számítógépet, hogy Linuxot futtassak rajta, az egész egy kis aranyos Lian Li házal kezdődött. Ezeket a képeket két különböző napon készítettem. Volt egy rossz alaplap és visszavitettem. Az egyik képet hangkártyával készítettem, de ez nem volt jó, mert ez egy régi PCI-os volt és nem PCI-E-s.

Szeretnék hangkártyát beletenni, de nem tudom melyiket kellene.

Nézegettem az ASUS kártyákat, de valaki azt mondta, hogy a felvételek kérdésesek- ha fel kell venni gitárt, és szinkronizálni kell egy másik számmal, akkor az nem szerencsés.

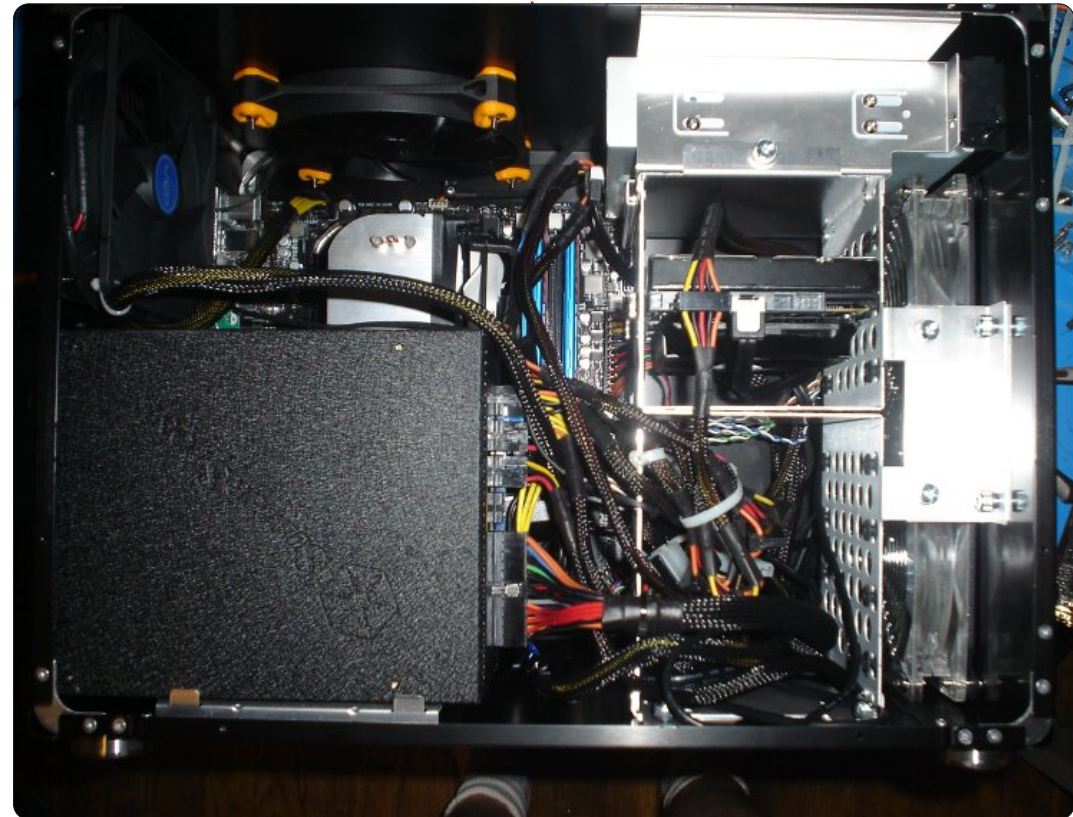
Csatlakoztattam a számítógépet egy sztereó Bose hangszóróhoz, egy mélynyomóhoz és egy high-end Audio-Technica fejhallgatóhoz! Örületesen jól szólnak és széles a hangterjedelmük. Az alaplap audio nem a legjobb és torzít is.

Linux Fedora 16-ot és OpenSU-SE-t használok. Most rakom össze a saját disztribúcióm, amelyet USB_OS-nek vagy USB_Linuxnak hívnak, minden esetre nagyon jó.

Vásároltam egy egyéni készítésű UniComp Spacesaver M billentyűzetet, rugós kapcsolókkal és vezérlő gombokkal, caps lock nélkül, egyéni színekben, amelyek remélhetőleg illeszkedni fognak a disztróm színeihez. Ez PS/2 csatlakozós, és van benne n-billentyű kezelés, ami azt jelenti, hogy

bármilyen mennyiségű lenyomott billentyű esetén azokat egyszerre aktiválja. Az USB-s kivitel csak 6 billentyű egy időben történő leütését támogatja. Sok olcsó billentyűzet csak kettőt. Eredetileg a Das Keyboard Pro-val vettem, de az Enter billentyű egy hét után tönkrement és kicseréltem egy jóra.

Nicholas J. Ferrulli

Közreműködnél?

Az olvasóközönségtől folyamatosan várjuk a magazinban megjelenítendő új cikkeket! További információkat a cikkek irányvonalairól, ötletekről és a kiadások fordításairól a <http://wiki.ubuntu.com/UbuntuMagazine> wiki oldalunkon olvashatsz.

Cikkeidet az alábbi címre várjuk: articles@fullcirclemagazine.org

A **magyar fordítócsapat** wiki oldalát itt találod:

<https://wiki.ubuntu.com/UbuntuMagazine/TranslateFullCircle/Hungarian>

A magazin eddig megjelent **magyar fordításait** innen töltheted le: <http://www.fullcircle.hu>

Ha **email**-t akarsz írni a magyar fordítócsapatnak, akkor erre a címre küldd: fullcirclehu@gmail.com

Ha **hírt** szeretnél közölni, megteheted a következő címen: news@fullcirclemagazine.org

Véleményed és Linux-os **tapasztalataidat** ide küldd: letters@fullcirclemagazine.org

Hardver és szoftver **elemzéseket** ide küldhetsz: reviews@fullcirclemagazine.org

Kérdéseket a „Kérdések és Válaszok” rovatba ide küldd: questions@fullcirclemagazine.org

Az én asztalom képeit ide küldd: misc@fullcirclemagazine.org

... vagy látogasd meg **fórumunkat**: www.fullcirclemagazine.org

A FULL CIRCLE-NEK SZÜKSÉGE VAN RÁD!

Egy magazin, ahogy a Full Circle is, nem magazin cikkek nélkül. Osszátok meg velünk véleményeiteket, desktopjaitok kinézetét és történeteiteket. Szükségünk van a Fókuszban rovatához játékok, programok és hardverek áttekintő leírására, a Hogyanok rovatban szereplő cikkekre (K/X/Ubuntu témával); ezenkívül, ha bármilyen kérdés, javaslat merül fel bennetek, nyugodtan küldjétek a következő címre: articles@fullcirclemagazine.org

A Full Circle Csapata

Szerkesztő - Ronnie Tucker
ronnie@fullcirclemagazine.org

Webmester - Rob Kerfia
admin@fullcirclemagazine.org

Kommunikációs felelős - Robert Clipsham
mrmonday@fullcirclemagazine.org

Podcast - Robert Catling
podcast@fullcirclemagazine.org

Full Circle Magazin

Magyar Fordítócsapat

Koordinátor:

Pércsy Kornél

Fordítók:

Palotás Anna
Dorozsmai Ágnes
Csikós Donát
Gusztin Rudolf
Hélei Zoltán
Kiss Gábor

Pércsy Kornélia
Somogyi András
Nagy Ágoston
Takács László
Tömösközi Máté Ferenc

Lektor:

Balogh Péter

Szerkesztő:

Lelovics Zoltán

Korrektor:

Heim Tibor

57. szám cikkeinek leadási határideje:
2012. február 5-e, vasárnap

57. szám megjelenési ideje:
2012. február 24-e, péntek

Nagy köszönet a Canonical-nek és a fordítócsapatoknak világszerte, továbbá **Thors-ten Wilms**-nek a jelenlegi Full Circle logóért.

